

JOGSETTÁR

**A KÖZIGAZGATÁSI HATÓSÁGI ELJÁRÁS ÉS
SZOLGÁLTATÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAIRÓL SZÓLÓ
2004. ÉVI CXL. TÖRVÉNYHEZ**

ÁLTALÁNOS RÉSZ

(JOGSETEK ÉS MEGOLDÁSOK)

BUDAPEST, 2009. OKTÓBER

I. FEJEZET

ALAPELVEK, ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

1. a) A közigazgatási szerv a kérelemre indult eljárásban a tényállás tisztázása körében a kérelemben foglalt bizonyítási indítványoktól eltérően dönt a bizonyítás módjáról és terjedelméről, illetve a tényállás tisztázása során alkalmazandó bizonyítékokról: tanúkat hallgat meg és többször helyszíni szemlét is tart. Az ügyfél kifogással él az első fokon eljáró közigazgatási hatósághoz a bizonyítási indítvány figyelmen kívül hagyása miatt.

b) A bizonyítási eljárás során az ügyfél többször megtéveszti a hatóságot a szemletárgy hollétét illetően, felesleges költségeket okozva helyszíni szemle foganatosítása során. A hatóság indokolás nélkül eljárási bírsággal sújtja az ügyfelet.

c) A helyszíni szemle során az eljáró ügyintéző mellett a polgármester is megjelent és véletlenül az ügyfél kerítésének tolatott a szolgálati autójával.

Milyen alapvető rendelkezéseket érintenek az eljáró hatóság eljárási cselekményei? Sértettek-e alapvető rendelkezéseket a közigazgatási szerv döntései? Válaszát indokolja!

2. 2006. szeptember 8-án idézés nélkül megjelent az önkormányzati adóhatóság hivatali helyiségében Mbemba Ecole,(mint később kiderült) kameruni állampolgár. Az adóhatóság tisztviselőinek magyarul feltett kérdésére fejét csak értetlenül rázta. Az adóhatóság köztisztviselője, aki beszélt az angol, illetve a német nyelvet, feltette a kérdést, hogy e nyelvek valamelyikét beszéli-e, erre is nemleges választ adott egyértelmű fejmozdulataival. Újabb kérdésre, hogy esetleg a francia nyelvet beszéli-e, ismételten nemleges volt a reakciója. Mindezek után elővett egy papírt, melyre az alábbiakat írták: „magyar állampolgársághoz való eljárásban nemleges adóigazolás kiadását kérem, mert ez szükséges a bevándorlási hivatal előtti eljárásban”. Ezek után az adóhatóság ügyintézője a rendelkezésre álló nyilvántartásokat áttekintve megállapította, hogy nevezett személy nem szerepel az adózók nyilvántartásában, a szokásos tartózkodási helye az önkormányzati adóhatóság illetékességi területén van. Az ügyfél részére mutogatások során sikerült tájékoztatást adni arról, hogy a kérdése nem tartozik a tárgyi illetékmentes eljárások körébe, és hogy az általános mértékű eljárási illetéket meg kell fizetnie. Ezt szemmel láthatólag megértette, mert a részére átadott csekkszelvényel elment a postára, majd hamarosan a befizetést igazoló csekkszelvényel

visszatért és részére az igazolást a hatóság kiadta. Három nappal később Mbemba Ecole ismét megjelent az önkormányzati adóhatóság előtt, és ekkor mindenki számára meglepő módon egészen kiváló magyarsággal közölte, hogy a bevándorlási hivatalban nem erre az igazolásra, hanem az APEH által kiadott igazolásra van szükség, ezért ő az önkormányzati adóhatóság által kiadott igazolást visszaadja, és egyben kéri az általa befizetett illeték visszatérítését. Az illeték visszafizetését az eljáró adóhatóság képviselői természetesen megtagadták. Az ügyfél ekkor agresszívan lépett fel és közölte, hogy ő hazájában politikai üldözött és nem gondolta volna, hogy őt Magyarországon is üldözik, mert néger, és azt mondta, ha kell a bíróságig is elmegy e diszkriminatív eljárás miatt. Az ügyfelet végül is a biztonsági szolgálat tessékelt ki az irodából.

Mely eljárési alapelvek sérültek az eljárás során?

3. P. P. panaszt terjesztett elő a Budapesti Ügyvédi Kamaránál (a továbbiakban: BÜK). Ebben sérelmezte, hogy dr. J. J. ügyvéd nem képviselte őt megfelelően, a tárgyalásokra nem készült fel, az átadott iratokat nem tárta a bíróság elé, és mindezek következtében elvesztette a pert. Álláspontja szerint ezért az ügyvédnek a honorárium nem jár, sőt még fegyelmi büntetést is érdemel.

A BÜK végzésével a panaszt elutasította, egyben kötelezte a panaszost a kialakult ügyvédi munkadíj haladéktalan megfizetésére. Az indokolás szerint az ügyvéd régóta elismert szaktekintély, így semmiféle eljárást nem indítanak ellene.

Mindezek után P. P. a közigazgatási bírósághoz fordult, és kérte a döntés megváltoztatását. Arra hivatkozott, hogy a Ket. szerint az ügyében határozattal és nem végzéssel kellett volna döntenie, az indokolás hiányos, mert az sem a tényállást, sem az alkalmazott jogszabályokat nem tartalmazza.

Hogyan dönt a bíróság?

4. B. B. kiskorú szülei nem éltek együtt, és örökösen vitáztak arról, hogy a hétvégét melyiküknél töltsék. Az édesanya a helyzet megoldása érdekében a gyámhatósághoz fordult, és kérte a kapcsolattartás szabályozását. Kérelmére megindult az eljárás, az ügyben tárgyalást tűztek ki, amelyre mindkét szülőt megidéztek. A tárgyalásra azonban már az apa nem tudott elmenni, mert autóbalesetet szenvedett és meghalt. Az utána maradt lakást gyermekei, a kis B. B. és édesapja előző házasságából született lánya, B. K. örökölték. A 21 éves B. K. szerette

édesapját, és felelősséget érzett féltestvére iránt is. Ezért kérte a jogutódlás megállapítását és a kapcsolattartás szabályozására vonatkozó eljárás folytatását. Becsatolta a jogerős hagyatékátadó végzést is, amely igazolta örökösi státuszát. Megdöbbsent, amikor a jogutódlást elutasító határozatot megkapta.

Helyes volt a gyámhatóság döntése?

5. B. N. német állampolgár F. községben ingatlantulajdonnal rendelkezik. A községben német kisebbségi önkormányzat is működik. B. N. építési engedély iránti kérelmét német nyelven terjeszti elő a település jegyzőjénél. A jegyző a kérelmet azzal az indokolással utasítja el, hogy elbírálására K. város körzetközponti jegyzőnek van hatásköre és illetékessége, azonban K. városban nincs német kisebbségi önkormányzat, ezért azt magyar nyelven terjessze elő.

Helyes-e a jegyző eljárásjogi érvelése?

6. A hatóság erdőgazdálkodási bírságot szabott ki B. Z. Kft.-vel, mint erdőgazdálkodóval szemben, miután megállapította, hogy a Kft. a tulajdonában álló erdőterületen nem végezte el a kötelező felújítási munkálatokat. A Kft. fellebbezésében előadta, hogy a határozat meghozatalakor már nem volt az adott erdőrészlet tulajdonosa, miután azt előzőleg egy magánszemélynek eladta, így az erdőgazdálkodási bírság megfizetésére sem kötelezhető.

Milyen döntést hozhat a másodfokú szerv?

7. P. B.-t, a helyi önkormányzat képviselőjét lopás szabálysértése miatt feljelentették a helyi jegyzőnél. A jegyző a Ket. 42. § (3) bekezdése alapján kérte az eljárásból történő kizárását arra való hivatkozással, hogy az eljárás alá vont helyi képviselő, s ezért nem tud az ügyben elfogulatlanul dönteni.

Helyes-e a jegyző álláspontja?

8. Az építésügyi hatóság jogerősen az épület bontására kötelezte S. J.-t annak engedély nélküli építése miatt. A hatóság által megszabott teljesítési határidőn belül a kötelezést nem hajtotta végre, és a kötelezett meg is halt. A kötelezettnek két törvényes örököse megörökölte a szóban forgó ingatlant.

Milyen lehetősége van az építésügyi hatóságnak ebben az esetben a kötelezés végrehajtása érdekében?

9. Az elsőfokú határozat ellen olyan személy is fellebbezést nyújtott be, aki az elsőfokú eljárásban *nem volt ügyfél*. Az elsőfokú hatóság felterjesztette az iratokat másodfokú elbírálásra.

Minősítse az eljárás jogszerűségét!

10. D. településnek az állattartás helyi szabályozásról szóló rendelete az alábbiakat tartalmazza:

„1. § (1) A rendelet 2. §-a szerint tartható mezőgazdasági haszonállatok egyedszámára, továbbá a 3. § szerint tartható ebek és macskák egyedszámára vonatkozó önkormányzati hatósági jogkörben a képviselő-testület Környezetvédelmi Bizottsága jár el, akadályoztatása esetén a jegyző.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jogkörében eljárva – az előírások megsértése esetén – az állattartást megtilthatja, továbbá kötelezheti az állattartót, hogy az állattartást az előírt határidőre szüntesse meg, illetőleg állatainak számát a megengedett egyedszámra csökkentse.”

Megfelel-e az idézett részlet a Ket. szabályainak?

11. K. J. ügyfél családi ház bővítésének engedélyezése iránti kérelmet nyújtott be az első fokon eljáró építési hatósághoz. A K. J. ingatlanával határos ingatlanok tulajdonosai az eljárás megindításáról értesítést kaptak. Az eljárásról a közút túloldalán elhelyezkedő ingatlan tulajdonosa is tudomást szerzett, és kérte az elsőfokú hatóságtól, hogy az eljárásban mint ügyfél részt vehessen. Az első fokon eljáró hatóság az ügyféli jogállás iránti kérelmet végzéssel elutasította, azzal, hogy a végzés ellen önálló fellebbezésnek nincs helye, az csak az ügyben hozott határozat elleni fellebbezésben támadható meg.

Jogszabályszerű volt-e a végzésben a jogorvoslat megjelölése?

12. Egy görög állampolgár Magyarország területén ingatlannal rendelkezik. A községben görög kisebbségi önkormányzat is működik. Építési engedély iránti kérelmét görög nyelven terjesztette elő a település jegyzőjénél. A jegyző a kérelmet két okból is elutasította: nem rendelkezik hatáskörrel és a kérelmet magyar nyelven kellett volna benyújtani.

Helyes volt-e a jegyző eljárása?

13. A szomszéd kérelme alapján a jegyző eljárást folytatott le egy állattartási ügyben. Helyszíni szemle, továbbá az állatorvos és két tanú meghallgatása alapján megállapította, hogy az állattartó az önkormányzati rendeletbe ütköző módon és mennyiségben tart pulykát az ingatlanán. Az állattartó további két tanú meghallgatását javasolta, és mivel az egyik tanú csak két hónap múlva tért haza külföldről, kérte az eljárás felfüggesztését.

Mit tegyen a jegyző?

14. N. P. görög állampolgár B. településen ingatlannal rendelkezik. A községben görög kisebbségi önkormányzat is működik. N. P. építési engedély iránti kérelmét görög nyelven terjeszti elő a település jegyzőjénél. A jegyző a kérelmet határozatban azzal utasítja el, hogy annak elbírálására az építésügyi törvény alapján D. város körzetközponti jegyzője (kiemelt hatáskörű építési hatóság) jogosult. Felhívja továbbá az ügyfél figyelmét, hogy D. városban görög kisebbségi önkormányzat nem működik, ezért kérelmező az építési engedély iránti kérelmet a körzetközponti jegyzőnél magyar nyelven terjessze elő.

Véleményezze az eljárást és a döntést!

15. Sz. M. győri állandó lakos magyar állampolgár nő, állattartási ügyében meghatalmazást adott osztrák állampolgárságú, magyarországi tartózkodási engedéllyel rendelkező élettársának, hogy képviselje őt az eljárás során. A férfi csak németül beszél, így beadványait is német nyelven megfogalmazva nyújtotta be, természetesen a szabályos meghatalmazással együtt. A beadványok lefordítása 8000.- Ft-ba került, amelyet az ügyfél annak ellenére nem volt hajlandó kifizetni, hogy a kérelmét visszavonta, és az eljárási költség (fordítás) megfizetésére kötelező végzést kézhez vette. Fellebbezésében arra hivatkozott, hogy a német nyelv szerepel a magyarországi kisebbségek nyelvei között, ezért őt megilleti az ingyenes nyelvhasználat joga.

Igaza van-e? A Ket. vonatkozó rendelkezéseire hivatkozva fejtse ki a véleményét!

16. Az ellenérdekű ügyféllel nem rendelkező ügyben kérelmet benyújtó kérelmező elhunyt. A kérelmező gyermeke jogutódlási kérelmet nyújtott be, amelyet az elsőfokú hatóság végzéssel elfogadott. A döntés indokolását és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást a hatóság mellőzte.

Minősítse az elsőfokú döntés jogszerűségét!

17. K. város önkormányzata építési engedélyt kapott a tulajdonában lévő Gesztenyés sor 4. szám alatti szociális otthonból hajléktalanszálló kialakítása érdekében szükséges építési munkákra (meglévő épület átalakítása). Az építési munkák az épület külső megjelenését nem befolyásolták, részben akadálymentesítésre, részben új helyiségcsoportok kialakítására, nyílászárók cseréjére vonatkoztak. Sz. P. Gesztenyés sor 10. szám alatti lakos, amikor megtudta, hogy az önkormányzat hajléktalanszállót tervez kialakítani az utcában, fellebbezést nyújtott be a határozat ellen. Fellebbezésében előadja, hogy attól fél, a hajléktalanszálló létesítésével a környékben a közbiztonság jelentősen meg fog romlani, ingatlan értéktelenedik.

Milyen döntés várható?

18. Z önkormányzat egy a településen lévő ingatlan beépítése kapcsán folyamatban lévő elsőfokú építésügyi eljárásban ügyfélképeségének elismerését kérte a kijelölt elsőfokú építésügyi hatóságtól. Kérelmében arra hivatkozott, hogy az egyébként magántulajdonú építkezés a helyi önkormányzat feladatkörét közvetlenül érinti. Az új eljárás lefolytatására kijelölt építésügyi hatóság a kérelmet végzésben elutasította, és a fellebbezést a Ket. 98. § (2) bekezdése alapján kizárta, tekintettel arra, hogy az építési ügy 2009. október 1-je előtt indult.

Helyesen döntött-e a hatóság a fellebbezés kizárása tárgyában?

19. A helyi önkormányzat jegyzője elsőfokú határozatában gépjárműadó fizetési kötelezettséget állapított meg az ügyfél részére. Az ügyfél kifogásolta a hatóság eljárását arra hivatkozva, hogy a Ket. 29. § (3) bekezdés a) pontjában előírt értesítési kötelezettségét a hatóság elmulasztotta. A Ket. 29. § (3) bekezdés értelmében ugyanis „Ha törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik, az eljárás megindításáról a hivatalból indult eljárásban az ismert ügyfelet az első eljárási cselekmény elvégzésétől számított öt munkanapon belül értesíteni kell.” A hatóság azzal védekezett, hogy gépjárműadó fizetési kötelezettség megállapítása olyan hatósági ügy, amely a törvény erejénél fogva folyik, ezért – bár az értesítés mellőzhetőségéről szóló felsorolás [Ket. 29. § (4) bekezdés] nem tartalmazza – az értesítésre nincs szükség.

Igaza van-e az ügyfélnek?

20. Az építési engedély iránti kérelmet előterjesztő ügyfél az eljárás folyamán meghal. Örököse a kérelmező halála után egy évvel szerez tudomást az eljárásról, és az e naptól számított három munkanapon belül kérte, hogy a hatóság állapítsa meg a jogutódlását.

Hogy dönt helyesen a kérelemről a hivatal?

21. A közigazgatási hatóságok a „beadványozó” ügyféli jogállását nem látták megállapíthatónak. Az ügyben a „beadványozó” egy étterem működését kifogásolta. A vendéglátó egység a főváros V. kerületében működik, míg a „beadványozó” nem e településen lakik. A hatóság álláspontja szerint nem biztosítható az ügghöz hozzáférés annak, aki jogos érdekét nem tudta igazolni. A „beadványozó” keresetében az ügyféli jogállás megállapítását kérte a bíróságtól, melyet azzal az érveléssel támasztott alá, hogy korábban ingatlanra volt abban a társasházban, ahol az étterem működik. Ezért eladója felé jog- és kötelezettséggel tartozik, ami olyan a jog által méltányolt érdek, amely megalapozza ügyféli részvételét.

Milyen döntést hozott a bíróság?

22. Az ügyfél élettársa az ügyfél tulajdonát képező XYZ-555 frsz.-ú gépjármű ideiglenes forgalomból való kivonása iránt kérelmet nyújtott be a hatósághoz. Az elsőfokú közlekedési igazgatási hatóság döntése ellen késve nyújtotta be fellebbezését igazolási kérelem nélkül. Az elsőfokú hatóság a fellebbezést elbírálásra felterjesztette a másodfokú hatósághoz.

Minősítse az eljárás jogszerűségét!

23. Birtokvédelmi eljárásban a jegyző a birtoksértőt meghatározott cselekmény teljesítésére kötelezte, nevezetesen, hogy a társasház közös tulajdonában álló udvaráról az általa felhalmozott hulladékot szállítsa el, és ezáltal biztosítsa más tulajdonosok részére az ingatlanra gépjárművel történő bejutást és parkolást. Mivel a kötelezett a határozatban előírt kötelezettségnek – az egyik tulajdonostárs nyilatkozata szerint - határidőben nem tett eleget, a jegyző a bejelentés alapján, helyszíni szemle tartását követően elrendelte az alaphatározatban foglalt kötelezettség végrehajtását, majd a kötelezettet naponta – elsőként 20.000 Ft, és azt követően naponta 20.000 Ft-tal emelkedő összegű – eljárási bírsággal sújtotta. A kötelezett a jogorvoslati kérelmében kifogásolta a bírság kiszabásának gyakoriságát és mértékét. Nyilatkozata szerint jövedelmi viszonyai miatt nem képes ilyen összegű bírság megfizetésére,

továbbá az egyes bíróságok közötti aránytalanul rövid időtartamokra tekintettel méltánytalannak tartja az eljárást.

Véleményezze, jogszerű volt-e a hatóság eljárása!

II. FEJEZET

JOGHATÓSÁG, HATÁSKÖR, ILLETÉKESSÉG

1. A nem magyar állampolgár ügyfél magyarországi tevékenysége folytatásához a hazai jogszabály szerinti nyilvántartásba vételét kezdeményezi a magyar hatóságnál. A hatóság a kérelem beérkezését követően megállapítja hatáskörének hiányát, tekintettel arra, hogy az adott ügyben nem közösségi jogszabály alkalmazásáról van szó, így a hatóság nem rendelkezik joghatósággal, ráadásul időközben a hatóság tudomására jut az is, hogy egy azonos hatáskörű hatóságnál ugyanezen eljárás korábban már elkezdődött.

Van-e joghatósága a magyar hatóságoknak a nem magyar állampolgár ügyfél hatósági ügyében? Melyik hatóság jogosult a kérelem elbírálására, milyen elv alapján?

2. Az ügyfél, aki K. városban lakik, építési engedélyt kért a körzetközpont T. városi építésügyi hatóságtól, hogy a V. községben lévő telkére nyaralót építhessen. Az ügyfél a kérelem benyújtása után Ny. településre költözött.

Hogyan alakult az illetékesség a fenti eljárásban?

3. P. O. órásmester Budapest XII. kerületi lakos. Eddig egy Kft.-nél volt alkalmazásban, de most elhatározta, hogy önálló vállalkozásba kezd. Budapest VI. kerületében talált is egy megfelelő helyiséget. Beszerezte a szükséges igazolásokat, hozzájárulásokat, majd elment a lakásához közeli polgármesteri hivatalba, és működési engedélyt kért az órajavító üzlet megnyitásához. Rövid időn belül értesítést kapott, miszerint áttették az ügyét a Budapest VI. kerületi jegyzőhöz. Nem értette a dolgot, hiszen éppen azt olvasta a Jogtárban, hogy a fővárosi kerületi illetékességű hatóság a főváros egész területén végezhet eljárási cselekményt.

Ön milyen tájékoztatást adna P. O.-nak?

4. Az ügyfél kérelmet terjesztett elő a hatóságnál, amely megállapította, hogy az adott ügyben hatáskörrel és illetékességgel nem rendelkezik. Ezért a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül végzéssel elutasította.

Helyesen járt-e el a hatóság?

5. A települési önkormányzat jegyzője kérelemmel fordult az államigazgatási hivatalhoz, melyben az önkormányzata által működtetni kívánt, de a jegyző működési engedélyezési hatáskörébe tartozó intézmény engedélyezési eljárásból a kizárását kérte.

Minősítse az eljárást!

6. Két azonos hatáskörű szerv között egy hatósági ügyben illetékességi vita keletkezett, mivel az ügyfél lakó- és tartózkodási hellyel is rendelkezett. B. város jegyzőjénél hamarabb indult az eljárás, azonban ezt M. város jegyzője nem fogadta el.

Mely szerv és hogyan dönt az ügyben?

7. K. község szociális bizottsága első fokon elutasította L. Z. átmeneti segély iránti kérelmét, a fellebbezés benyújtásának lehetőségéről való tájékoztatás nem szerepelt a határozatban. A határozatot a jegyző írta alá.

Hova kell a fellebbezést benyújtani? Minősítse az eljárást!

8. A szomszédok közötti birtokvita kérdésében a városi bíróság hozott határozatot, amelyben az egyik felet határidő kitűzésével meghatározott cselekmény végrehajtására kötelezte. A teljesítési határidő eredménytelenül telt el, ezért a jogosult a települési önkormányzat jegyzőjéhez fordult a végrehajtás kikényszerítése érdekében.

Mit tesz a jegyző?

9. Az ügyfél birtokvédelmi kérelmét a jegyző érdemi vizsgálat nélkül végzéssel elutasította, a döntéssel egyidejűleg pedig az ügyet – tárgya alapján – áttette a közlekedési hatósághoz. A kérelmező fellebbezést nyújtott be.

Minősítse az eljárást?

10. „B” eljáró hatóság észlelte, hogy az előtte folyamatban lévő ügyben egy másik hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság egy hónappal korábban eljárta, illetőleg döntött.

Mit kell tennie „B” hatóságnak?

11. V. Z. különélő szülő a gyermeket kapcsolattartás során nem vitte vissza az édesanyjához, majd megindította az elhelyezés iránt az eljárást az anya lakóhelye szerinti gyámhivatalban.

Majd egy héttel később a saját lakóhelye szerint illetékes gyámhatóságnál kérelmet terjesztett elő a gyermek nála való elhelyezés ügyében.

Mit tesz a gyámhatóság?

12. A másodfokú építési hatóság használatbavételi engedély iránti fellebbezést bírált el. Az eljárás során az ügyintéző helyszíni szemlét tartott, amelynek során észlelte, hogy az ingatlan oldalhatárán álló tömör téglakerítést az összedőlés fenyegeti, veszélyeztetve mind a tárgyi, mind a szomszédos ingatlan használóinak az életét.

Milyen formában, milyen intézkedést és kinek kell hoznia?

13. K. e-mailt küldött a jegyzőnek, a hivatal honlapján szereplő e-mail címére. Az elektronikus levélben kérte, hogy részére a jegyző adjon tájékoztatást L. lakcíméről, mivel osztálytalálkozót szerveznek. A jegyző szintén e-mailben tájékoztatta K.-t a kérelem benyújtásának lehetőségeiről, és az adatszolgáltatásra vonatkozó jogszabályi előírásokról.

Helyesen járt el a jegyző?

14. Az eljáró hatóság jogszabállyal rendszeresített nyilvántartásból adatszolgáltatási megkereséssel fordult N. község jegyzőjéhez. A jegyző a jogsegélykérelmet azzal utasította el, hogy az adat az ügyfél rendelkezésére áll, hiánypótlás keretében kérje az eljáró hatóság az adatközlést az ügyféltől.

Minősítse a jegyző eljárását!

15. A már jogerősen lezárt ügyben érintett ügyfél igazolási kérelmet terjesztett elő, mellékelve az elsőfokú határozat elleni fellebbezést. Az elsőfokú hatóság az ügyiratokat felterjesztette a másodfokú szervhez jelezve, hogy a fellebbezés elbírálására a másodfokú hatóság jogosult.

Mit tesz a másodfokú szerv?

16. M. város polgármestere az önkormányzat megbízásából építési engedély iránti kérelmet nyújtott be az önkormányzat jegyzőjéhez. Ebben az önkormányzat „elhelyezését” szolgáló irodaház felépítésére kért engedélyt, M. város 245 hrsz. ingatlanán. A jegyző az elbírálendő ügyet „saját” ügynek minősítette, ezért a kérelmet és mellékleteit az eljáró szerv kijelölése végzett a regionális államigazgatási hivatalnak, mint másodfokú építésügyi hatóságnak küldte meg. A másodfokú hatóság az ügy irataiból azt állapította meg, hogy a 245 hrsz. ingatlanon a

kérelemben szereplő épület nem építhető meg. Az ügy elbírálására K. Város jegyzőjét jelölte ki. Arra tekintettel, hogy az irodaház megépítése közérdek, határozatában a kijelölésen túl úgy rendelkezett, hogy K. Város jegyzője az építési engedélyt adja ki.

Az eljárás során a jegyző, illetve az államigazgatási hivatal betartotta-e a hatáskörre és a kizárásra vonatkozó szabályokat?

17. D. K. fővárosi lakos hölgy kérelmezi, hogy a jelenlegi főváros helyett – miután sokféle esetenként valóságos kifogást, hibát felsorol a főváros működésében – más, általa kitalált hely legyen megjelölve a Magyar Köztársaság fővárosaként. A kérelmet végzéssel az eljáró hatóság elutasította a hatáskör hiányára hivatkozással annak rendje szerint a végzés tartalmazta a jogorvoslati tájékoztatást is. Az ügyfél fellebbezett, azonban a hiánypótlási felszólítás ellenére sem fizette meg a fellebbezési illetéket, (Ket. 31. §) mely alapján a másodfokú hatóság végzésében megszüntette az eljárást.

Minősítse az eljárás jogszerűségét!

II/A. FEJEZET

AZ ELEKTRONIKUS ÜGYINTÉZÉS

1. Egy vállalkozó e-mailben megkereste a város jegyzőjét, hogy adott évi helyi építményadóját az adóhatóság törölje, mert a szóban forgó ingatlant előző év novemberében eladta. A jegyző meghozta a határozatát, és azt e-mailben közölte a vállalkozóval. Az ügyészség szerint az eljárás jogszerűtlen volt.

Mi lehetett az ügyészség álláspontja?

2. Az ügyfél a polgármesteri hivatal illetékes osztályánál az elektronikus úton elérhető ügyintézői naptárban megjelölte azt az időpontot, amikor hatósági ügyében ügyintézés céljából meg kívánt jelenni. A megjelölt időpont előtt 6 órával a hatóság e-mailben értesítette, hogy az időpontfoglalásban meghatározott időpontot módosítani kívánja. Ennek ellenére az ügyfél az általa megjelölt időpontban megjelent a polgármesteri hivatal illetékes osztályán, ahol közölték vele, hogy nem foglalkoznak most az ügyével, hanem majd csak az általuk kezdeményezett időpont-módosítás szerinti új időpontban.

Helyesen járt-e el a hatóság?

III. FEJEZET

AZ ELSŐFOKÚ ELJÁRÁS

1. Sz. város körzetközponti jegyzője a település határában létesített hulladék-lerakóhely engedélyezése során – tekintettel arra, hogy a létesítmény nagyszámú földtulajdonost érint – felkérte a helyi Agrárcenter Nyrt. vezetőjét, hogy működjön közre az érintettek meggyőzésében. A megtartott lakossági fórumon az egyik földtulajdonos kifogásolta, hogy a tájékoztatás szerinte elfogult, mert a Részvénytársaság is érintett az ügyben, mivel a tervezett lerakóhely az ő útján keresztül közelíthető meg. A jegyző azzal érvelt, hogy pontosan azért kérte fel közvetítőként az Részvénytársaság vezetőjét, mert úgy gondolta, hogy a társaság ennek ellenére nem tekinthető elfogultnak, pénzt pedig egyébként sem kap a felkérés teljesítéséért.

Mely jogintézményről szól a jogeset? Jogszerű-e a jegyző eljárása?

2. Az eljáró hatóság az eljárás során szakértőt rendelt ki. A szakértő számára meghatározott határnap – július 14. – eredménytelenül telt el, és a szakértő sem a határidő meghosszabbítását nem kérte, sem akadályközléssel nem élt. A mulasztás miatt a hatóság 25.000 Ft eljárási bírsággal sújtotta. A szakértő július 22-én a szakértői véleményt leadta és orvosi igazolást csatolt be arról, hogy július 12-én balesetet szenvedett és megműtötték.

Mit tesz a hatóság?

3. Az ügyfél kérelmet nyújtott be az elsőfokú szociális hatósághoz ápolási díj megállapítása iránt. Kérelméhez csatolta a saját és házastársa jövedelem igazolásait és orvosi igazolást arról, hogy édesapja, akit ápol, önellátásra nem alkalmas, ezért napi 4 órát meghaladó ápolásra szorul. A hatóság a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasította, hivatkozva arra, hogy a vonatkozó jogszabály rendelkezései szerint a kérelmet csak az előírt formanyomtatványon lehetett volna benyújtani.

Jogszerű volt-e a hatóság döntése?

4. K. I. kérelmet nyújtott be a regionális államigazgatási hivatal szociális és gyámhivatalához, mely idősek otthona működési engedélyének kiadására irányult. Az eljáró hatóság

megvizsgálta a kérelemben foglaltakat és a kérelem mellékleteit, és a következő intézkedéseket tette:

- Határidő tűzésével hiánypótlásra hívta fel a kérelmező ügyfelet, mely során kérte becsatolni annak az ingatlan a tulajdoni lapját, amelyben az intézmény működni fog;
- Felszólította az ügyfelet a szakhatósági eljárásért fizetett illeték megfizetésének igazolására;
- Szakhatósági állásfoglalást kért az ÁNTSZ-től, a tűzvédelmi hatóságtól és az építésügyi hatóságtól;
- Az eljárást felfüggesztette a szakhatósági állásfoglalások megérkezéséig.

Az ügyfél a hiánypótlási felhívást teljesítette, benyújtotta az ingatlan tulajdoni lapját, melyből kiderült, hogy az ügyfél nem tulajdonosa, illetve bejegyzett használója az ingatlan, ami feltétele az engedély megadásának, ezen okra hivatkozással a kérelmet elutasította. Ezt követően érkeztek meg a szakhatósági állásfoglalások, melyek kikötés nélkül járultak hozzá az engedély megadásához. Az ügyintéző az aktára rájegyezte, hogy „intézkedést nem igényel”, és az irattárba helyezte.

Milyen eljárási hibákat követett el a hatóság az engedélyezési eljárás során?

5. Az elsőfokú hatóság a kérelemre indult eljárásban az ügyintézési határidőt túllépte. Ezt a tényt a hatóság döntésében megállapította, de nem rendelkezett az illeték visszafizetésének kötelezettségéről, minthogy az eljárás jogszabály rendelkezésénél fogva illetékmentes volt. Az ügyfél a döntésnek ezt a részét megfellebbezte. A másodfokú hatóság a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasította azzal az indokkal, hogy ennek a kérdésnek az eldöntése nem tartozik a hatáskörébe.

Jogszerű volt-e az elsőfokú, illetve a másodfokú hatóság döntése?

6. Az ügyfél kérelmére indult eljárásban az ügyfél meghatalmazottja erősen ittas állapotban jelent meg a hatóság előtt. A hatóság felhívta az ügyfelet a személyes eljárásra, illetve arra, hogy jelöljön meg más képviselőt. Az ügyfél ezt visszautasította és ragaszkodott az általa meghatalmazott, ám ittas személyhez.

Mit tehet az eljáró hatóság?

7. A hatóság az ügyfél kérésére, helyette kívánta beszerezni az ügyfél azonosítását szolgáló anyakönyvi adatokat. Az anyakönyvezető jogértelmezést kért abban a kérdésben, hogy ebben az esetben kivonatot vagy másolatot adjon-e ki. A vonatkozó szabályok szerint kivonat az ügyfél, másolat a hatóság részére adható ki.

Ön hogyan döntene?

8. Az ügyfél – az eljárás megindítása előtt – szakhatósági állásfoglalást kért. A szakhatóság álláspontja szerint az ügyfél nem szerezheti be az állásfoglalást, mert a Ket. 44. § (2) bekezdése alapján erre kizárólag az eljáró hatóság jogosult.

Helyes ez az álláspont?

9. Az elsőfokú szerv engedély nélküli állatkiállítás (a kiállításon 50 db cibetmacskát vonultattak fel) tartása miatt 1.000,000.-Ft állattenyésztési bírsággal sújtotta a C.A.T. Egyesületet mint a kiállítás szervezőjét. A bírságösszege körében a hatóság hivatkozott arra, hogy kiállításon bemutatott 50 db állat átlagos értékét (20.000.-Ft) vette alapul. A vonatkozó állattenyésztési törvény szerint a bírságot a jogsértően megtartott kiállításon részt vett állatok létszámának és az egyes állatok forgalmi értékének szorzatával kell megállapítani. Az Egyesület fellebbezésében arra hivatkozott, hogy a bírság összegét ilyen esetben nem lehet becsléssel megállapítani, vagy átlagolni, ezért a határozat jogsértő.

Mi lesz a másodfokú szerv döntése?

10. A hatóság a hivatalból indított eljárás során korlátozta az ügyfél iratbetekintési jogát, arra hivatkozva, hogy bizonyos iratokba, így az ügyvel kapcsolatos testületi zárt ülés jegyzőkönyvébe nem lehet az ügyfélnek betekinteni. Az ügyfél kifogásában arra hivatkozott, hogy neki mint ügyfélnek minden iratba lehetővé kell tenni a betekintést.

Jogszerűen tagadta-e meg a hatóság az ügyfél kérését?

11. Arra hivatkozva, hogy egy alapítványt képvisel, egy természetes személy kérelmet terjesztett elő az alapítvány fenntartásában működő intézmény működésével kapcsolatos engedélyezés ügyében. Kérelméhez képviseleti jogosultságát alátámasztó dokumentumot nem csatolt.

Mit tesz a hatóság?

12. Építési engedélyezési eljárásban a hatóság elutasító döntést hozott arra hivatkozással, hogy a hatályos jogszabályok nem teszik lehetővé az ügyfél által megjelölt ingatlanon családi ház építését. Az ügyfél a döntés ellen jogorvoslattal nem élt, azt tudomásul vette. Fél év elteltével újabb kérelmet terjesztett elő, melyben ugyanazon családi ház építésének engedélyezését kérte, bízva abban, hogy időközben változtak az építési előírások. Az eltelt fél évben azonban az építésügyi szabályok módosítására nem került sor.

Milyen döntést hoz a hatóság?

13. Az ügyfél az eljárásban nem személyesen járt el, hanem – írásbeli meghatalmazása alapján – ügyvéd képviselte. A határozatot csak az ügyfélnek kézbesítették. Az ügyfél nem fellebbezett abban a tudatban, hogy az ügyvéd fellebbezni fog.

Ki követett el mulasztást?

14. B. K. ügyvéd A. K. tulajdonos nevében kérte a lakásába bejelentett ifj. A. K. lakcímének fiktívvé nyilvánítását a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. tv. végrehajtására kiadott 146/1993. (X. 26.) Korm. rendelet 35. § (3) bekezdésére hivatkozva, az írásbeli beadványhoz azonban meghatalmazást nem csatolt.

Szükséges-e hasonló esetben az ügyvéd képviseleti jogosultságát vizsgálni?

15. Építésügyi ügyben az ügyfél fellebbezést nyújtott be az elsőfokú döntés ellen, melyben az anyagi jogszabályok megsértésére történő hivatkozás mellett kérte azt is, hogy a másodfokú hatóság kötelezze az elsőfokú hatóságot a befizette eljárási illeték visszafizetésére, tekintettel arra, hogy a 30 napos ügyintézési határidőt jóval túllépve hozta meg sérelmezett döntését. A fellebbezés felterjesztésekor az elsőfokú hatóság úgy nyilatkozott, hogy a fellebbezés sem az anyagi sem az eljárási jogszabályok megsértése tekintetében nem megalapozott. A határidő túllépését a következőkkel cáfolta. A kérelmet az ügyfél 2009. november 2-án nyújtotta be, másnap a hatóság hiánypótlási felhívást bocsátott ki részére, melyben annak teljesítésére 8 napos határidőt adott. A felhívást az ügyfél november 5-én átvette és november 8-án érkezett kérelme szerint a hiánypótlás teljesítésének határidejét november 20-ában kérte meghatározni, majd november 19-én a hiányzó iratokat pótolta. Az eljáró hatóság ezt követően megkérte a szükséges szakhatósági állásfoglalást. A szakhatóság – a hozzájárulást megtagadó - állásfoglalását 20 munkanap elteltével adta meg, annak kézhezvételekor észlelték, hogy az ügyintézési határidőt meghosszabbították. Az állásfoglalás

kézhezvételét követően 2010. január 11-én – határidőben - meghozta és ugyanazon a napon kézbesítette is döntését.

Jogos-e az ügyfél illeték visszafizetésre irányuló kérelme? Történt-e az elsőfokon eljáró szervek részéről jogszabálysértés az ügyben?

16. A másodfokú hatósághoz érkezett fellebbezést ügyvéd nyújtotta be. Az elsőfokú eljárás iratai között fellelhető volt az ügyfél által az ügyvéd számára a konkrétan megnevezett elsőfokú hatóság előtti eljárásra vonatkozó meghatalmazás, azon azonban nem szerepeltek tanúk.

Hogyan kell a másodfokú hatóságnak eljárnia?

17. M. települési önkormányzat polgármestere kérelemmel élt a K. városi önkormányzat jegyzőjénél, a településen működtetendő gyermekjóléti szolgálat működési engedélyének kiadása iránt. A városi önkormányzat jegyzője a jogszabályi előírásoknak megfelelően az eljárás során megkereste az ÁNTSZ illetékes intézetét előzetes szakhatósági állásfoglalás kiadása iránt. Az ÁNTSZ a szakhatósági állásfoglalás kérdésében 10 munkanapon belül nem nyilatkozott, ezért a jegyző a működési engedélyt határozattal kiadta, hivatkozva arra, hogy a szakhatóság hallgatása beleegyezésnek minősül.

Milyen jogszabálysértések történtek az eljárás során? Hogyan orvosolhatóak ezek a jogsértések?

18. B. Z. az elsőfokú hatóság szabályszerű idézésére mint tanú a hatóság előtt megjelent. Érzékelvén, hogy az ügyben több tanút idézett meg a hatóság, akik meghallgatása elhúzódik, halaszthatatlan elfoglaltságára hivatkozva eltávozott a meghallgatása előtt. Távolmaradását utólag sem mentette ki. A hatóság a tanút végzésében 10.000 Ft eljárási bírsággal sújtotta, s egyben szabályszerű idézéssel újfent megidézte. A megidézett tanú az idézésre a hatóság előtt megjelent, azonban ittas állapota miatt érdemi nyilatkozatot az ügygel kapcsolatban nem tudott tenni. Ezért a hatóság ismét bírsággal sújtotta, melynek összegét 20.000 Ft-ban állapította meg. A tanú fellebbezést terjesztett elő a hatóság bírságot kiszabó végzése ellen, arra hivatkozva, hogy ugyanabban az ügyben a hatóság már korábban bírságot szabott ki vele szemben.

Megalapozott-e a tanú fellebbezése?

19. K. J. április 1-jén élelmiszerbolt működtetésére irányuló engedély iránti kérelmet nyújtott be a jegyzőhöz . A szakhatóság április 15-én kelt szakhatósági állásfoglalásában hozzájárult az üzletnyitáshoz, azonban K. J. április 17-én visszavonta a kérelmét. Szeptember 15-én újra benyújtotta a kérelmét, de most vegyi áruk árusítására kért működési engedélyt.

A jegyző elfogadhatja-e az április 15-én kelt szakhatósági állásfoglalást a szeptember 15-én indult eljárásban?

20. Az ügyfél bejelentette a jegyzőnek, hogy az ügyében eljáró, a polgármesteri hivatalban dolgozó ügyintéző haragosa, és az ügyintéző a jegyzőkönyvet is úgy írta meg, hogy az neki ne legyen előnyös.

Mi a teendője a jegyzőnek?

21. Az ügyfél elfogultságot mint kizárási okot jelentett be az ügyintéző ellen, mert az késedelmesen intézi az ügyét. A kérelem benyújtásától már 45 munkanap eltelt, amikor az irányadó ügyintézési határidő 22 munkanap, nem történt kieső időt eredményező közbenső intézkedés, és az érdemi döntés meghozatalára sem került sor.

Milyen döntést hoz a szerv vezetője?

22. Az elsőfokú hatóság szakértőt rendelt ki az ügyben, akinek a feladatait és a szakértői vélemény elkészítésének határidejét a kirendelő végzésben meghatározta. A szakértő a kirendelő végzést átvette, akadályközlést nem jelentett be. Az elsőfokú hatóság a szakértői vélemény benyújtására vonatkozó határidő leteltét követően a szakértőt eljárási bírsággal sújtotta, ami ellen a szakértő fellebbezést nyújtott be. Ebben előadta, hogy a szakértői véleményt azért nem tudta határidőre elkészíteni, mert a bíróságtól más fontos megbízásokat kapott, amelyek elsőbbséget kellett, hogy élvezzenek. A titkárnője beteg lett, ami a leírásban okozott késedelmet. Kérte a bírság törlését.

Milyen döntést hoz a felügyeleti szerv?

23. A kisajátítási kérelem benyújtására kötelezésnek a kötelezett határidőben nem tett eleget, ezért az államigazgatási hivatal a végrehajtást elrendelte, majd eljárási bírságot szabott ki. A kötelezett kérte a bírság kiszabásáról szóló végzés visszavonását arra hivatkozva, hogy a kötelezettségének a jogszabályváltozások és a széles körben lefolytatandó egyeztetések miatt nem tudott időben eleget tenni.

Hogyan dönt az államigazgatási hivatal?

24. K. L. vendéglátóhelyen az elsőfokú hatóság 2009. október 2-án kelt, október 5-én kézbesített határozatában zártkörű rendezvény tartását megtiltotta, egyúttal kötelezte a tulajdonost az önkormányzati rendeletben meghatározott nyitvatartási idő korlátozására vonatkozó rendelkezés megtartására. Az ügyfél 2009. október 20-án postára adott fellebbezésével egyidejűleg igazolási kérelmet terjesztett elő, miszerint az utolsó pillanatban észlelte, hogy a jogszabály megváltozása miatt nem október 20-án, hanem október 19-én járt le a fellebbezés határideje, igaz, a határozat a határidőt helyesen tartalmazta. Egyebekben hivatkozik arra, hogy a határozat nyilvánvalóan jogszabálysértő, mert egy D. városi rendelet szabályainak megsértését állapítja meg, miközben az üzlet T. községben működik.

Milyen döntést hoz a hatóság?

25. Az építésügyi hatóság az ügyfél részére építési engedélyt adott ki 2009. október 10. napján. Az ügyfél ezt követően 2009. október 15-én az építési engedély kiadására irányuló kérelmét – a körülményei jelentős megváltozására hivatkozással – visszavonta. Az építésügyi hatóság a 2009. október 30-án kelt végzésével az eljárást megszüntette.

Követett-e el jogszabálysértést az építésügyi hatóság az eljárása során?

26. Az eljáró közigazgatási hatóság az ügyintézési határidőt az ügyintéző betegsége miatt jelentős mértékben túllépve adta ki a határozatát. A felügyeleti szerv felügyeleti eljárás során kifogásolta az eljárás törvényességét.

Véleménye szerint mi lehetett a felügyeleti szerv kifogásának tartalma?

27. Az ügyfél kérelméhez nem csatolta az ügyvel érintett ingatlan tulajdoni lapját. Az eljáró hatóság hiánypótlási felhívás keretében felhívta ennek pótlására, de tájékoztatta, amennyiben az ügyfél azt írásban kéri, akkor a hatóság beszerzi, és egyben közölte a felmerülő költségeket. Az ügyfél válaszlevelében kifogásolta a hatóság eljárását.

Mit kifogásolhatott az ügyfél?

28. A jegyző határozattal kiadta az őt foglalkoztató önkormányzat számára a kérelmezett építési engedélyt.

Követett-e el jogszabálysértést a jegyző?

29. 150 ügyfelet érintő hatósági ügyben az ügyfelek többsége indítványozta, hogy adott ügyben a hatóság tartson fórumot, amelyen elmondhatják az ügygel kapcsolatos véleményüket. A hatóság levélben arról tájékoztatta a kérelmezőket, hogy ügyféli fórum megtartását a jogszabály nem teszi lehetővé.

Megfelelt-e a valóságnak a hatóság tájékoztatása?

30. Kérelemre indult eljárásban a hatóság határozattal döntött. A határozat jogerőre emelkedése előtt az ügyfél a kérelmét visszavonta. Más ügyfél az ügyben nincs, az eljárás hivatalból nem indítható meg.

Visszavonhatja-e a hatóság ebben az esetben az egyébként nem jogszabálysértő határozatát?

31. Az elsőfokú hatóság hiánypótlásra hívta fel az ügyfelet, aki az előírt határidőre a kért iratokat nem csatolta be. Az elsőfokú hatóság az eljárást végzéssel megszüntette. Az ügyfél a végzés kézhezvételét követően 2009. október 15-én igazolási kérelmet terjesztett elő, melyben előadta, hogy a hiánypótlási felhívást valóban személyesen vette át, de a kézhezvételt követően kórházban került, s csupán két nappal ezelőtt engedték haza. Igazolási kérelméhez csatolta a mulasztás okának igazolására kórházi zárójelentést, továbbá a hiánypótlási felhívásban előírt iratokat.

Mit tehet az eljáró hatóság?

32. Gyermek átmeneti otthonának engedélyezését kérte L. Város Önkormányzata, 20 gyermek ellátására. Kérelméhez csatolta a jogszabályban meghatározott dokumentumokat. Az engedélyező hatóság az eljárást megkezdte, végzéssel megkereste a szakhatóságokat az állásfoglalásuk beszerzése érdekében. A kérelem beadását követő 20. munkanapon a hatóság az ügyintézési határidőt meghosszabbította arra való hivatkozással, hogy a tűzoltóság még nem küldte meg az állásfoglalását.

Jogszerű-e a hatóság eljárása?

33. Kiskorú A. V. védelembe vételi ügyében hivatalból indult eljárás során a gyermeket nevelő anya tanúként kérte meghallgatni a szomszédját. A meghallgatásra idézett szomszéd (tanú) kérte adatainak és lakcímének zárt kezelését. Kérelmét nem indokolta.

Elrendelheti-e ez esetben a hatóság az adatok zárt kezelését?

34. Á. A., O. T. gyermeke kapcsolattartás végrehajtás ügyében a városi gyámhivatal vezetőjétől az ügyintéző kizárását és új ügyintéző kijelölését kérte. Kérelmét azzal indokolta, hogy az eljáró ügyintéző számára nem szimpatikus, mivel 3 esetben eljárási bírsággal sújtotta, és kötelezte a meghíúsult kapcsolattartással összefüggő utazási költségek apa részére történő megtérítésére.

Az ügyfél által bejelentett kizárási ok alapján a hatóság vezetője milyen döntést hozhat?

35. Az ügyfél kérelmet nyújtott be a lakóhelye szerinti jegyzőhöz, majd e kérelmét a döntés meghozatala után, de még annak jogerőre emelkedése előtt visszavonta. Az ügyben nem volt más kérelmező.

Mit tesz a jegyző?

36. Az ügyfél fellebbezést nyújtott be az elsőfokú hatóságnál annak döntése ellen, a határozat közlését követő 20. munkanapon. A fellebbezés késve történő benyújtásának igazolására előadta, hogy tanulmányokat folytat és vizsgaidőszak volt, így elfelejtette a fellebbezést határidőben benyújtani, kérte az igazolási kérelem elfogadását és a fellebbezés elbírálását.

Milyen döntést hoz a hatóság?

37. D. J. az elsőfokú határozat ellen a törvényes határidőn túl a határozat közléséről való tudomásszerzéstől számított 5 napon belül nyújtott be fellebbezést. Igazolási kérelmében előadta, hogy egyedül él, a határozat közlésének időpontjában kórházi kezelésre szorult, melyet igazolni tud. Az elsőfokú hatóság az iratokat az igazolási kérelemmel együtt másodfokú elbírálásra felterjesztette a másodfokú hatósághoz.

Helyesen járt-e el az elsőfokú hatóság?

38. B. A. egyéni vállalkozó telepengedélyt kapott a körzetközponti jegyzőtől esztergályos fémmegmunkáló tevékenység végzésére. A határozat szabályszerű közlését követően az egyik szomszédos ingatlan tulajdonosának más településen élő fia fellebbezést nyújtott be. Az elsőfokú döntést hozó hatóság a tértivevény alapján megállapította, hogy a fellebbezés benyújtására a közléstől számított 30. napon került sor.

Mi a teendője az érintett hatóságnak?

39. A jegyző a kérelemre indult eljárásban szükségesnek látta a bizonyítási eljárás lefolytatása keretében tanú meghallgatását. A hét első napján telefonon felhívta a tanúként meghallgatni kívánt személyt, majd közölte vele, hogy a meghallgatására a következő hét péntek 14.00 órákor kerül sor a polgármesteri hivatalban. A tanú azonban a megadott időpontban nem jelent meg a hatóságnál. A jegyző érdeklődésére azzal védekezett, hogy nem kapta meg írásban az idézést. A jegyző véleménye szerint erre nem volt szükség, mivel ő a költségtakarékosság és a hatékonyság szempontjai alapján választotta ezt a megoldást, valamint a Ket. is lehetővé teszi, hogy a hatóság telefonon is egyeztetheti az ügyféllel az egyes eljárási cselekmények elvégzésének időpontját, továbbá a törvény szerint az idézésről szóló végzés szóban is közölhető és a tanút bírsággal sújtotta.

Helyesen járt-e el a jegyző?

40. A jegyző egyesítette az előtte folyó 3 adóhatósági ügyet, mivel az ügyekben érintett ügyfél személye azonos. Értelmezése szerint az ügyintézési határidő az egyesítéseknél úgy alakul, hogy a legkésőbb benyújtott kérelemre irányadó határidő lejártáig kell a döntését meghoznia, azonban ilyen esetben az ügyintézési határidő nem hosszabbítható meg.

Helyes volt-e a jegyző jogértelmezése?

41. T. V., J. u. 3. szám alatti lakos – a szülői felügyeletet gyakorló szülő – eljárást kezdeményezett az illetékes gyámhivatalnál gyermekei átmeneti nevelésbe vétele iránt, tekintettel arra, hogy önmagukra is veszélyes viselkedésükre nem tud hatni, gyermekei isznak, dohányoznak, otthonról lopnak, egyikük iskolába sem jár. Az eljárás során a gyámhivatal többek között meghallgatta a gyermekek külön élő anyját, aki a meghallgatása során szerzett tudomást az eljárás lényegéről, annak okairól. Az anya jegyzőkönyvi nyilatkozata szerint mind ő maga, mind pedig szülei vállalnák a gyermekek nevelését. A gyámhivatal az apa kérelmének visszavonására, a TEGYESZ javaslatára is tekintettel az átmeneti nevelésbe vételre irányuló eljárását megszüntette. Döntéséről az eljárást indító szülőt, a TEGYESZ-t, a gyermekek közoktatási intézményeit értesítette. Döntése időközben, jogorvoslat hiányában jogerőre is emelkedett.

T. V. Sz. utca 6. szám alatti lakos anyja sérelmezte, hogy a gyámhivatal eljárásának kimeneteléről mit sem tud, kérte a hatóság döntésének és az eljárás egyéb iratai – TEGYESZ szakvélemény stb. – másolatának megküldését. A városi gyámhivatal az anya részére döntésének egy eredeti példányát megküldte. T. V.-né ismételtén kérte a korábban megjelölt

egyéb iratok másolatának megküldését, amelyre a hatóságtól érkezett értesítésből megtudta, hogy az eljárás jogerősen lezárult.

Értékelje a gyámhivatal eljárását az ügyféli jogok érvényesülése tekintetében! Mit kell tennie a hatóságnak?

42. Sz. J., P. utca 8. szám alatti lakos kérelmet terjesztett elő az illetékes hatóságnál a tulajdonában álló ingatlanon gyermekellátást végző intézmény – családok átmeneti otthona – működésének engedélyezése iránt. Kérelméhez csatolta az engedélyezési eljárásra vonatkozó különös eljárási szabályban megkívánt iratokat, megtette a szükséges nyilatkozatokat. A működést engedélyező a bizonyítási eljárás lefolytatását követően – miután a bevont szakhatóságok állásfoglalásukban kikötés nélkül hozzájárultak a szolgáltatás működéséhez – határozatával az intézmény működését engedélyezte, amely döntés jogerőre emelkedett. M. település lakói nevében K. I. az engedélyező hatósághoz beadvánnyal fordult, kérte a hatósági határozat másolatának megküldését. Beadványában előadta, hogy a településen élőknek jogos igénye a határozat megismerése, miután az ő mindennapjaikat, az ő nyugalmaikat is érinti egy ilyen szolgáltatás jelenléte.

Az elsőfokú hatóság K. I. iratbetekintésre vonatkozó kérelmet végzéssel elutasította azzal az indokkal, hogy az ügyre vonatkozó különös eljárási szabály az ügyféli minőségét kizárja, egyéb indokai pedig nem elégségesek az ügyiratok megtekintéséhez.

Értékelje a hatóság eljárását!

43. A. Z. fellebbezést nyújtott be az elsőfokú hatóság határozata ellen, amelyben a hatóság személygépkocsiját a forgalomból kivonta. A fellebbezés elbírálására hatáskörrel rendelkező másodfokú hatóság a fellebbezést 2009. november 5-én elbírálta és a döntését postára adta. 2009. november 6-án érkezett a másodfokú hatósághoz A. Z. beadványa, amelyben bejelentette, hogy a fellebbezést visszavonja. A másodfokú hatóság levélben tájékoztatta A. Z.-t, hogy az ügyben már döntött, így nem áll módjában figyelembe venni a 2009. november 6-án érkezett fellebbezés visszavonását tartalmazó beadványát.

Jogszerű volt-e a másodfokú hatóság tájékoztatása?

44. G. Z. építési engedély iránti kérelmet nyújtott be az elsőfokú hatósághoz. A hatóság a kérelmet elutasította azzal a jogorvoslati felhívással, hogy a döntés közlésétől számított 10 munkanapon belül lehet fellebbezést előterjeszteni. G. Z. a közléstől számított 17. napon

fellebbezéssel élt, amelyben sérelmezte az elsőfokú hatóság döntését, de a fellebbezésben hivatkozott arra is, hogy a határozat ellen 10 munkanapon belül azért nem tudott fellebbezéssel élni, mert az azt megelőző két hétben kórházi kezelés alatt állt.

Az elsőfokú hatóság a fellebbezést elbírálás végett felterjesztette a másodfokú hatósághoz.

Jogszerűen járt-e el az elsőfokú hatóság?

45. K. A.-né B.-i lakos megkérte nagykorú unokáját, hogy helyette járjon el a Polgármesteri Hivatalban segélyezési kérelmének ügyében. Emiatt egy formanyomtatványon meghatalmazás adott számára, amelyet aláírt, és az egyik szomszédjával is aláíratott tanúként. A kérelem benyújtását követően a Polgármesteri Hivatal ügyintézője levélben tájékoztatta K. A.-nét, hogy kérelmét nem tudja teljesíteni, mivel ügyében nem volt szabályos a meghatalmazás, amelyet a meghatalmazott unokája bemutatott.

Minősítse az ügyintéző eljárását és állapítsa meg az eljárási hibákat!

46. U. K. 2009. október 3-án kérelmet nyújtott be az ügyben joghatósággal, hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz, ahhoz azonban nem csatolt tulajdoni lapot. A hatóság ezért a kérelem beérkezését követő 10. munkanapon hiánypótlásra hívta fel az ügyfelet. (A hiánypótlásra vonatkozóan az ügyben alkalmazandó különös eljárási jogszabály nem tér el a Ket. rendelkezéseitől.) Az ügyfél a hiánypótlási felhívásnak a megadott határidőn belül nem tett eleget, ezért a hatóság az eljárást megszüntette. U. K. fellebbezést nyújtott be az eljárást megszüntető határozat ellen.

Mint az ügyben eljáró másodfokú hatóság, fejtse ki véleményét az elsőfokú eljárásban a hatóság által esetlegesen elkövetett hibákról!

47. A közigazgatási szerv vezetője 2009. december hónapban az iktató adatai alapján ellenőrizte a szervezetnél az előző hónapban keletkezett ügyekben az ügyintézési határidők megtartását. L. Ö. ügyintézőnél többször tapasztalta, hogy a kérelem beérkezésétől számítva harminc-negyven munkanap is eltelt a határozat meghozataláig. A határidő-túllépéseket a vezető számon kérte az ügyintézőtől. Az ügyintéző elmondta, hogy azért nem sikerült több ügyben tartani a határidőket, mert ezek különösen bonyolult ügyek voltak, amelyekben szakértőt kellett felkérni a tényállás tisztázásához, és a szakértői vélemény elkészítése nyújtotta meg az ügyintézés időtartamát. A vezető nem fogadta el az ügyintéző érvelését, mivel álláspontja szerint csak a szakhatóság véleményének elkészítéséhez szükséges

időtartam nem számít be az ügyintézési határidőbe, a hatóság által felkért szakértő véleményének elkészítéséhez szükséges idő nem. Álláspontja szerint az ügyintéző mulasztást követett el, hogy nem jelezte a határidő várható túllépését, és nem kérte tőle az ügyintézési határidő meghosszabbítását. Az ügyintéző kitarzott amellet, hogy egyik ügyben sem lépte túl az ügyintézési határidőt, mert, ha figyelmen kívül hagyjuk a szakértői vélemények elkészítésének időtartamát, akkor bőven belül maradt a huszonkét munkanapon az ügyintézés időtartama.

Ön melyik fél álláspontját osztja? Indokolja meg választát!

48. K. I. budapesti lakos megkérte a szomszédját, ha már úgyis bemegy a polgármesteri hivatalba egy ügyét elintézni, kérjen az ő ingatlanáról egy adó- és értékbecslőt és hozza el neki. A polgármesteri hivatal ügyintézője a K. I. ingatlanára vonatkozó adó- és értékbecslőt kiállította és átadta a szomszédnak.

Helyesen járt-e el az ügyintéző?

49. K. I.-t G. község önkormányzatának jegyzője 2009. november 5-én birtokvédelmi ügyben tanúként hallgatta meg. A meghallgatásról jegyzőkönyv készült. K. I. 2009. november 8-án megjelent a hivatalban és kérte, hogy a tanúvallomásától felvett jegyzőkönyvet még egyszer szeretné elolvasni, mert nem emlékszik, hogy mi került abban rögzítésre. A jegyző kérelmét elutasította, arra hivatkozva, hogy az eljárásban K. I. nem ügyfél, így iratbetekintési joga nincs.

Helyesen járt el a jegyző?

50. A. Zs. ügyfél g-i lakos lakóépületre vonatkozó építési engedély iránti kérelmet nyújtott be a g-i 0/76 hrsz-ú ingatlanra, amely ingatlan természetvédelmi területen fekszik. G. város rendezési terve az adott ingatlanon nem teszi lehetővé lakóépület építését. Az elsőfokú építési hatóság a kérelmet 7 munkanapon belül elbírálta és a kérelmet elutasította. A. Zs. ügyfél a határozat ellen fellebbezést nyújtott be, amelyben arra hivatkozott, hogy az elsőfokú hatóság anélkül utasította el a kérelmét, hogy a természetvédelmi szakhatóság állásfoglalását beszerezte volna.

Megalapozott-e a fellebbezés? Helyesen járt-e el az I. fokú építési hatóság?

51. V. Város jegyzője kérelemre indult eljárásban szakértőt rendelt ki annak megállapítása végett, hogy a „Kóbor Macska” fogadóban a vendégek szórakoztatása végett nyújtott zenezolgáltatás a külön jogszabály szerint veszélyes mértékű zajnak minősül-e. A szakértő kirendeléséről hozott végzésében egyúttal az eljárást felfüggesztette a szakértői vélemény elkészültéig.

Jogszerű volt-e a jegyző döntése?

52. K. P. 2009. november 15-én birtokvédelmi kérelmet nyújtott be a jegyzőhöz Z. B. ellen. A birtokvédelmi kérelem szerint Z. B. a birtokháborító állapotot a beadvány benyújtását megelőzően 3 hónappal korábban hozta létre. A jegyző megállapította hatáskörét a birtokvédelmi eljárás lefolytatására, mivel a birtokháborító állapot kialakítása óta az 1 év nem telt el. (A Ptk. alapján 1 éven túli birtokháborítás esetén a felek bírósághoz fordulhatnak, a jegyzőnek nincs hatásköre birtokvédelmi eljárás lefolytatására.) A jegyző a tényállás tisztázása érdekében tárgyalást tartott. A felek között a tárgyaláson egyezség jött létre, melyet a jegyző jóváhagyott. Az egyezség jóváhagyását követő 10 hónap elteltével K. P. ismételten megkereste a jegyzőt és kérte, hogy a hatóság vonja vissza az egyezséget jóváhagyó határozatot.

Mi lesz a sorsa K. P. 2009. november 15-én benyújtott birtokvédelmi kérelmének az egyezség visszavonását indítványozó kérelme alapján?

53. Az ügyfél az elsőfokú határozat ellen fellebbezést nyújtott be. A fellebbezés az átvételt követő 12. munkanapon érkezett a másodfokú hatósághoz, igazolási kérelem nélkül.

Kinek és milyen intézkedést kell tennie az ügyben?

54. Az ügyfél a felügyeleti szervhez kérelmet terjesztett elő annak érdekében, hogy semmisség címén semmisítse meg az első fokon jogerőre emelkedett határozatot. Az elsőfokú hatóság az építési engedélykérelmet elutasította arra hivatkozással, hogy a helyi építési szabályzat a tervezett beépítési százalékot nem teszi lehetővé, de a környezetvédelmi szakhatóság jogszabály szerint kötelező megkeresését elmulasztotta.

Hogyan dönt a másodfokú hatóság?

55. A kisajátítási ügy egyik ügyfele helyett hozzátartozója lép fel a hatóság előtt és bemutatja meghatalmazását, amelyet géppel írtak és a meghatalmazás tényén kívül az ügyfél és a meghatalmazott aláírását tartalmazza.

Elfogadhatja-e a hatóság a meghatalmazást?

56. A szakértő számára meghatározott határnap eredménytelenül telt el. A szakértő sem a határidő meghosszabbítását nem kérte, sem akadályközléssel nem élt. A mulasztás miatt a kirendelő hatóság bírsággal sújtotta. A szakértő a határidő lejártát követő 5. munkanapon a szakértői véleményt leadta és egyidejűleg orvosi igazolást csatolt be, mely szerint a határidő lejárta előtti 4. napon megműtötték.

Milyen döntést hoz a kirendelő hatóság?

57. Egy személy 7.000. Ft közlekedési támogatásban részesült. A 10 munkanapos fellebbezési határidőn túl fellebbezést nyújtott be, melyben arra hivatkozott, hogy neki 24.000.-Ft támogatás jár, mivel dolgozik. Igazolási kérelmében arra hivatkozott, hogy nem olvasta el figyelmesen a fellebbezési záradékot és azt hitte, hogy 30 nap a fellebbezési határidő.

Milyen döntést hoz az igazolási kérelmet elbíráló hatóság? Milyen jogorvoslat vehető igénybe ez ellen a döntés ellen?

58. Egy gazdasági épület tulajdonosa bontási engedélyt kér. Az elsőfokú építési hatóság megállapítja, hogy az épület életveszélyes, ezért hivatalból is intézkedni kellene lebontatása iránt. A tulajdonos bontási engedély kérelmét visszavonja, azt követően az épület az erős szélről összedől.

Mit tegyen az építési hatóság?

59. V. fellebbezést nyújt be a szomszédja építési engedélye ellen azzal az indokkal, hogy az ügyintéző elfogult volt, mert kb. 5 évvel korábban a kérelmező és az ügyintéző ugyanazon munkahelyen dolgozott. A fellebbező nyilatkozata szerint az elfogultság okáról csak a határozat kézhezvétele után szerzett tudomást. A felügyeleti szerv megállapítja, hogy a munkatársi kapcsolat korábban valóban fennállt, de az elsőfokú eljárás és a döntés nem jogszabálysértő.

Milyen döntést hoz a felügyeleti szerv?

60. Az elsőfokú hatóság útlejegyzési ügyben végzéssel ingatlanforgalmi szakértőt rendelt ki, kötelezte a szakértőt, hogy szakvéleményét május 31-éig írásban nyújtsa be. A szakértő a kirendelést a megadott határidőre nem teljesítette, akadályoztatását nem jelentette be és határidő-hosszabbítást sem kért. A hatóság június 17-én a szakértőt eljárási bírsággal sújtotta. Egy héttel később a szakértő szakvéleményét benyújtotta, előadta, hogy a kirendelést egészségügyi okok miatt nem teljesíthette és csatolta a kórházi zárójelentés másolatát, amely szerint május 22-én vakbélműtéten esett át, és június 2-áig kórházi kezelés alatt állt.

Mit kell tennie az eljáró hatóságnak?

61. Elsőfokú építéshatósági eljárásban a szomszédos ingatlan tulajdonosának kérelmére a hatóság felfüggesztette az eljárást, mert a két szomszéd között az építéssel érintett ingatlan tulajdonjogával kapcsolatos polgári per volt folyamatban. Az építtető a végzést megfellebbezte azzal az indokolással, hogy ő mint ellenérdekű ügyfél a felfüggesztéshez nem járult hozzá, pedig ilyen esetben a Ket. 32. § (3) bekezdésére figyelemmel anélkül nem lehetett volna az eljárást felfüggeszteni.

Mi a felügyeleti szerv döntése?

62. V. M. nevében testvére, V. I. birtokháborítási eljárást indított. A jegyző felszólította V. I.-t, hogy csatoljon a képviselőtről szóló meghatalmazást. A határidő eredménytelenül telt el.

Mi a hatóság teendője?

63. Az ügyfél kérelme alapján indult eljárásban a hatóság meghozta határozatát. Az ügyfél ennek átvételét követően kérelmét visszavonta.

Milyen döntést hoz a hatóság?

64. Az eljárás során szakértő kirendelésére került sor. A hatóság eljárását a szakvélemény megérkezéséig felfüggesztette.

Helyes volt-e ez az eljárás?

65. K. J. nevében és helyett K. M. fellebbezést nyújtott be a másodfokú hatóságnál az ügyfél vezetői engedélyének visszavonását elrendelő elsőfokú döntés ellen. Az eljáró hatóság felszólította a kérelmet benyújtót, hogy 8 napon belül csatolja be az ügyre vonatkozó, K. J.-tól származó meghatalmazását, igazolja képviseleti jogosultságát. A határidő eredménytelenül

telt el, a 12. napon K. M. azzal kereste meg a másodfokú hatóságot, hogy nem szükséges meghatalmazást csatolnia, mivel kérelmező a gyermeke, így őt meghatalmazás nélkül is képviselheti.

Milyen döntést hoz a másodfokú hatóság?

66. Helyesen jár-e el a hatóság, ha a hiánypótlásra történő felhívás határidőben történő, maradéktalan teljesítését követően – észelve, hogy továbbra sem áll minden adat rendelkezésre a döntéshez - ismételten hiánypótlásra hívja fel az ügyfelet?

67. Az eljáró hatóság észelve, hogy – illetékköteles ügyben – az ügyfél az illetéket nem fizette meg, felhívta az illetékfizetési kötelezettségre azzal, hogy amennyiben a felszólítás kézhezvételétől számított 8 napon belül azt nem teljesíti, az eljárást megszüntetheti. Az ügyfél az illetéket nem fizette be a megadott határidőben, költségmentességre sem volt jogosult. A hatóság az eljárást lefolytatta.

Helyesen járt-e el az elsőfokú hatóság?

68. N. M. és N. P. testvérpár birtokvédelemért fordult B. G. jegyzőhöz a kertszomszéd birtokháborító magatartása miatt. Az eljárás során a testvérpár egyike kibékült az ellenérdekű szomszédal, kérelmét visszavonta. A jegyző az eljárást a kérelem benyújtását követő 30. napon belül végzéssel megszüntette és a döntést 5 munkanapon belül postázta.

Helyesen járt-e el a jegyző?

69. Az eljáró hatóság által kirendelt szakértő nem készítette el határidőre a szakvéleményt. Ugyanakkor az akadályoztatását sem jelentette be és határidő-hosszabbítást sem kért. A kirendelő hatóság ezért eljárási bírsággal sújtotta, egyúttal mellőzte a szakértői díj megállapítását. A szakértő a törvényes határidőn belül igazolási kérelmet terjesztett elő. Ebben előadta, hogy közlekedési balesetet szenvedett, kórházban feküdt kómás állapotban. Ez a vis maior helyzet akadályozta meg abban, hogy a már korábban elkészített szakvéleményt időben a hatóság rendelkezésére bocsássa. Nem láthatta előre az akadályt, ezért azt nem jelentette be. A baleset megtörténtét követően pedig nem volt nyilatkozattételi állapotban. A kérelemhez csatolta a zárójelentést és az elkészített szakvéleményt. A hatóság az igazolási kérelemnek helyt adott. Korábbi végzését a Ket. 67. § (1) bekezdése alapján visszavonta.

Helyesen döntött-e a hatóság?

70. F. J. kockás papíron benyújtotta használatbavételi engedélykérelmét. Az építési hatóság 20 nap múlva ezt észlelte és hiánypótlást tűzött ki 15 napos határidővel. Az ügyfél megjelent a polgármesteri hivatalban és felháborodásának adott hangot a hiánypótlás miatt. Az ügyintéző közölte, hogy a vonatkozó jogszabály előírja, hogy azon a formanyomtatványon kell benyújtani a kérelmet, amely a jogszabály mellékletében szerepel, és amely a Magyar Közlönyben megjelent. Az ügyfél közölte, hogy nem jár neki a Magyar Közlöny, ezért kérte az ügyintézőt, adja oda neki másolási célból. Ez meg is történt, az ügyfél így teljesíteni tudta a hiánypótlást.

Milyen eljárási hibák történtek az ügyben?

71. H. J. a súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési kedvezményét kérte a jegyzőtől, csatolva a háziorvosi igazolást, mely szerint súlyos mozgáskorlátozottak minősül. A kérelem benyújtását követő héten, de még az elbírálás előtt H. J. fia, H. F. felkereste a jegyzőt és igazolta, hogy édesapja meghalt. Kérte, hogy a támogatást mielőbb állapítsa meg a jegyző, mert a pénzre szüksége van a családnak a temetés költségeinek fedezése érdekében. Az ügyintéző jegyzőkönyvet vett fel a bejelentésről.

Hogyan kell lefolytatni a továbbiakban az eljárást?

72. T. L. egyéni vállalkozó cukrászdát szeretne üzemeltetni, ezért működési engedély iránti kérelmet nyújtott be a jegyzőhöz. Kérelméhez csatolta a jogszabály által előírt mellékleteket, és leróta a szükséges illetéket. A jegyző az eljárás megindításáról értesítette az ügyféli kört és megkereste a kormányrendeletben megjelölt szakhatóságokat. A működési engedélyhez a szakhatóságok az ÁNTSZ kivételével hozzájárultak, az ÁNTSZ azonban kifogásait pontokba szedve, azokat részletesen megindokolva elutasító nyilatkozatot tett. A határozat írásba foglalása előtt T. L. érdeklődött a jegyzőnél, hogy mikor kapja kézhez a döntést és az milyen tartalmú lesz. A jegyző tájékoztatta, hogy a határozatot még a törvényes határidőn belül, három nap múlva tudja meghozni, de elmondta azt is, hogy döntése elutasító lesz az ÁNTSZ nyilatkozata miatt. T. L.-nek sürgős volt a működési engedély kiadása, ezért úgy látta jónak, ha azonnal ír egy fellebbezést a másodfokú hatóságnak címezve, de az elsőfokú hatósághoz benyújtva. Leróta a fellebbezésre az illetéktörvényben előírt illetéket, és kérte a jegyzői határozat mielőbbi, javára szóló megváltoztatását. A megbeszélést követő napon a fellebbezést személyesen át is adta a jegyzőnek.

Ki bírálja el a fellebbezést, és milyen döntést hoz?

73. K. A. gépjárművét 2009. október 2-án kivonta az elsőfokú hatóság a forgalomból. Az elsőfokú döntést 2009. október 30-án kézbesítették, ellene K. A. 2009. október 30-án postára adott fellebbezést nyújtott be az államigazgatási hivatalhoz. Fellebbezésében előadta, hogy külföldön dolgozik, az édesanyja vette át az elsőfokú döntést, ő pedig 2009. október 28-án hazaérkezésekor szerzett tudomást a gépjármű forgalomból való kivonásáról.

Mi a teendője a másodfokú és az elsőfokú hatóságnak?

74. K. K. kérelmet nyújtott be a helyi jegyzőhöz, mert nem értett egyet munkáltatja egyik intézkedésével. Azt sérelmezte, hogy a munkáltató megvonta az eddig havonta nyújtott 6000.- Ft étkezési utalványt. Kérelmét azért a jegyzőhöz nyújtotta be, mert az egyik önkormányzati cégnél közalkalmazottként dolgozik.

Milyen döntést hoz a jegyző?

75. Az elsőfokú hatóság az eljárás megindulását követő 8. munkanapon szakértőt rendelt ki. A szakértő jelezte, hogy a szakvélemény elkészítéséhez 30 napra van szüksége. E tényről az eljáró hatóság az ügyfelet tájékoztatta. Az ügyfél a kérelem benyújtását követő 24. napon kérelmet terjesztett elő, melyben a beadványi illeték visszafizetését kérte azzal az indokkal, hogy a hatóság a rendelkezésére álló 22 munkanapos ügyintézési határidőn belül nem hozott az ügyben döntést. Az eljáró hatóság a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasította, azzal az indokkal, hogy az idő előtti.

Helyesen járt-e el az elsőfokú hatóság?

76. Az ügyfél a kijelölt közreműködő hatóságnál családi házak építésére vonatkozó engedélykérelmet, valamint út és járda építésére vonatkozó engedélykérelmet nyújtott be. A közreműködő hatóságként eljáró hatóság a kérelmek érdemi vizsgálat nélküli elutasításáról döntött, megállapítva hatásköre hiányát.

Minősítse a hatóság döntését!

77. Az ügyfél kérelmén nem róta le a jogszabály által előírt beadványi illetéket, költségmentességet nem kért. Az elsőfokú hatóság felszólította az illeték lerovására, amelyet az ügyfél nem teljesített. A hatóság az eljárást végzéssel megszüntette.

Helyesen járt-e el az elsőfokú hatóság?

78. K. város jegyzője építési engedélyt adott a G. Panzióknak meglévő épület tetőtér-beépítésének engedélyezésére. Az építéssel érintett telek közvetlen szomszédságában lakó Z. G. a határozatot 2009. november 10-én (kedden) vette át. A fellebbezési határidő alatt bement a polgármesteri hivatalba, megismerte a terveket, és kifogásolta, hogy a tetőtér-beépítéssel ingatlana eddigi intimitása megszűnne, mivel a tervezett álló-ablakok és teraszok teljes rálátást biztosítanak hátsó kertjére. Kérte, hogy az elsőfokú hatóság vegye jegyzőkönyvbe az észrevételeit, és intézkedjen a szomszédjogok védelme érdekében. Az ügyintéző meghallgatta Z. G.-t, de közölte, hogy ő nem tud már segíteni rajta, mivel a határozat kézbesítésre került, és egyetlen útja van, hogy a szomszéd érvényesítse jogait: írja le a kifogásait fellebbezésben, és adja fel postai úton. November 23-án Z. G. a postára menet megcsúszott a jeges úton, és kórházba került, ahonnan 2009. december 7-én engedték haza. Z. G. a fellebbezését másnap postára adta, kérte, hogy azt a másodfokú hatóság határidőben érkezésként fogadja el, és csatolta a kórházi tartózkodására vonatkozó igazolást. Az elsőfokú építésügyi hatóság az igazolási kérelmet elutasította, mivel Z. G. csak november 23-án volt akadályozva a fellebbezés postára adásában, de azt a határozat átvételét követő közel két hét bármelyik napján feladhatta volna. Az elutasító döntésben szereplő jogorvoslati tájékoztatás szerint az igazolási kérelmet elutasító döntés ellen fellebbezésnek helye nincs. Z. G. a döntés kézhezvételét követően a másodfokú építésügyi hatósághoz fordult panasszal.

Hogyan dönt a másodfokú hatóság? Tévedett-e, és ha igen, miben az elsőfokú építésügyi hatóság?

79. Az elsőfokú hatósághoz benyújtott kérelemben C. azt kérte, hogy költségtérítés ellenében a hatóság készítsen másolatot egy jogerős határozatáról. C. az adott ügyben nem volt ügyfél, és jelenleg sem illeti meg az ügyféli jogállás. A hatóság a kérelmet végzéssel elutasította, azzal az indokkal, hogy a C. nem ügyfél, iratbetekintési joggal nem rendelkezik.

Helyesen járt-e el az elsőfokú hatóság?

80. L. kérelemmel fordul az elsőfokú hatósághoz. A kijelölt ügyintézővel évek óta haragos viszonyban van. Az ügyintéző lehetőséget látott abban, hogy borsot törjön haragosa orra alá, és a kérelmet elutasította.

Minősítse az ügyintéző eljárását!

81. Sz. város jegyzője építésügyi hatósági eljárásban hozott határozatával kötelezte K. B.-t, hogy a tulajdonában lévő 15678. hrsz.-ú ingatlanon engedély nélkül létesített állattartó épületet bontsa le. A határozatban az elsőfokú építésügyi hatóság a kötelezettség teljesítésére a jogerőre emelkedést követő 60. napot jelölte meg véghatáridőnek. A határozatot a kötelezett átvette, az ellen fellebbezést nem nyújtott be. A teljesítési határidő leteltét követően az elsőfokú építésügyi hatóság ellenőrzést tartott, és megállapította, hogy az ingatlan-tulajdonos a bontási kötelezettséget nem teljesítette. Ezt követően az elsőfokú építésügyi hatóság 100.000 Ft eljárási bírsággal sújtotta a kötelezettet. A bírságösszeg megállapításának szempontjaira a határozat indokolásában utalás nincs. A végzés ellen a kötelezett fellebbezett. Előadta, hogy a bontási kötelezettség elrendelése nem volt jogszerű, mivel az épületet még az ingatlan korábbi tulajdonosa építette kb. 15 évvel ezelőtt. Kifogásolja továbbá az eljárási bírság összegszerűségét is, mivel az eljárási bírság összege nagyobb, mint egy havi keresete, és a hatóság nem indokolta meg, milyen szempontok alapján döntött az összegszerűség tekintetében.

Megalapozott-e az ügyfél fellebbezése?

82. A központi közúti közlekedési nyilvántartó szerv 2010. január 25. napján közli a gépjárműadó kivetésére illetékes települési önkormányzati adóhatósággal a gépjárművekre vonatkozó jogszabályban előírt adatokat azon gépjármű tulajdonosok tekintetében, akiknek állandó lakcíme K. községben található. Az illetékes önkormányzati adóhatóság 2010. március 25. napján megállapítja, hogy Sz. Cs. adóalanynak adótartozása meghaladja az egy évi adótételt. K. községi önkormányzat jegyzője 2010. március 26. napján kelt 1234/2010. szám alatt hozott intézkedésével megkeresi A. város körzetközponti feladatokat ellátó önkormányzat jegyzőjét, hogy Sz. Cs. tulajdonát képező gépjárművet vonja ki a forgalomból a fentebb nevesített kötelezettség elmulasztása miatt. K. községi önkormányzat jegyzőjének megkeresése 2010. március 29. napján érkezik meg, s iktatják. A. város körzetközponti feladatokat ellátó önkormányzat jegyzőjénél.

Az eljárás megindításáról szóló értesítésben mely időpontot kell feltüntetni az eljárás megindításának napjaként?

83. N. A. az elsőfokú hatóság határozata ellen benyújtott fellebbezését a fellebbezés elbírálására jogosult hatóságnál terjeszti elő a döntés közlésétől számított 6 munkanapon belül. A jogorvoslati kérelmet, melyre az ügyfél a jogorvoslati eljárás illetékét leróta, a

fellebbezés elbírálására jogosult szerv 2010. január 21. napján iktatja. Ezt követően a másodfokú hatóság haladéktalanul megküldi a fellebbezést a jogorvoslati kérelemmel érintett határozatot hozó szerv számára. Az elsőfokú hatóság öt munkanapon belül felterjeszti az ügyben keletkezett összes iratot, tekintettel arra, hogy saját hatáskörben nem kívánja elbírálni a fellebbezést. Az ügyben az összes irat 2010. január 30. napján érkezik meg a fellebbezés elbírálására jogosult hatósághoz. A másodfokú hatóság a jogorvoslati eljárás során megállapította, hogy az elsőfokú hatóság döntése minden tekintetben megalapozott volt, ezért 2010. március 14. napján hozott határozatával az elsőfokú döntést helybenhagyta. A jogorvoslati eljárás során nem került sor az ügyintézési határidő meghosszabbítására, annak ellenére, hogy az ügyintéző betegsége miatt nem került sor a döntés határidőn belül történő meghozatalára.

Mely időpontban indult a jogorvoslati eljárás és milyen jogkövetkezményt fűz a Ket. az ügyintézési határidő túllépéséhez?

84. T. Z. és T. Z.-né házasságát a M. Városi Bíróság 14.P.23.045/2008./6.számú ítéletével felbontotta. A közös tulajdonukat képező és lakásépítési kedvezménnyel bővített ingatlanukat a volt házastársak 2009. november 4. napján közösen értékesítették. E körülményre tekintettel T. Z. mint tulajdonostárs 2009. november 8. napján kérelemmel fordult az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjéhez, hogy a lakás értékesítését követően lakásigényét vásárlás útján kívánja kielégíteni, ezért az újabb ingatlan megvásárlásáig a kedvezmény visszafizetésével kapcsolatos kötelezettséget 1 évre függessze fel.

A lakáscélú állami támogatásról szóló 12/2001. (I. 31.) Korm. rendelet (továbbiakban: R.) 21. § (10) bekezdése alapján a lakás tulajdonosának a lakás elidegenítésére vonatkozó szerződés megkötésének tényét 15 napon belül kell jelezni a lakás fekvése szerint illetékes jegyzőnek, az iratok egyidejű csatolásával. Ha a lakás tulajdonosa lakásigényét az értékesítést követően, másik lakás vásárlása útján kívánja kielégíteni, a kedvezmény visszafizetésével kapcsolatos kötelezettségének egy évre történő felfüggesztését kérheti a R. 21. § (4) bekezdése alapján a jegyzőtől. Amennyiben a másik lakás megszerzése még nem történt meg, a kedvezmény igénybevételével bővített lakást a Kincstár tehermentesíti, ha a tulajdonos az igénybevett támogatás összegét kincstári letéti számlára befizette. A R. 21. § (2) bekezdése szerint a házasság felbontása esetén, ha a volt házastársak közös lakásukat idegenítik el, úgy őket az igénybevett közvetlen támogatások visszafizetési kötelezettsége az elidegenítésből származó bevétel bírósági határozat szerinti vagy a közöttük létrejött házassági vagyonmegosztási

szerződésben rögzített arányban terheli. Ezen jogszabályi rendelkezés alapján a települési önkormányzat jegyzője 2009. november 21. napján kelt határozatában arra kötelezte a T. Z.-nét, hogy a 373/2. helyrajzi számú ingatlanra igénybevett 450.000.- Ft összegű lakásépítési kedvezmény ½-ed összegét – 225.000 Ft-ot – helyezzen letétbe a Magyar Államkincstárnál vezetett számlára. Ezzel egyidejűleg helyt adva a tulajdonosok kérelmének, a fentebb megjelölt ingatlanra igénybevett lakásépítési kedvezmény visszafizetésével kapcsolatos kötelezettséget egy éves időtartamra felfüggesztette.

A határozat mindkét fél részére postai úton szabályszerűen került kézbesítésre. T. Z.-né 2009. november 24. napján vette kézhez a kötelezettséget megállapító határozatot. 2009. december 29. napján igazolási kérelemmel egyidejűleg fellebbezését terjesztett elő a települési önkormányzat jegyzőjénél. Az igazolási kérelemben utalt arra, hogy még a határozat kézhezvételének napján baleset érte, melyből eredően kórházi gyógykezelés alatt állt 2009. december 27. napjáig, ezért önhibáján kívüli ok miatt nem tudta jogorvoslati kérelmét a határozat rendelkező részének jogorvoslati kitanításában megjelölt határidőn belül előterjeszteni. Fellebbezésében pedig arra utal, hogy az elsőfokú határozatban foglaltakat azért nem tudja elfogadni, mert a bíróság a házasságból származó gyermeket nála helyezte el, s tudomása szerint a meglévő gyermekekre tekintettel folyósította részükre a lakásépítési támogatást a pénzügyintézet.

Az ügy összes iratát az elsőfokú hatóság 5 munkanapon belül álláspontjának ismertetése mellett felterjesztette a fellebbezés elbírálására jogosult szervnek.

Mely szerv bírálja el a fellebbezésre megállapított határidő elmulasztásával kapcsolatos igazolási kérelmet?

85. A városi önkormányzat jegyzője mint kiemelt építésügyi hatóság a 2009. október 8-án indult építési engedélyezési eljárásban 2009. október 22-én hozott végzésével statikus és talajmechanikai szakértő kirendeléséről rendelkezett, egyidejűleg az eljárás felfüggesztéséről döntött a Ket. 32. § (6) bekezdése alapján.

Minősítse a jegyző eljárás felfüggesztése tárgyában született döntését!

86. Az eljárás során ügyféli minőség megállapítása iránti kérelmet nyújt be egy olyan személy, aki nem kapott ügyféli értesítést, akit a hatóság nem tekintett ügyfélnek.

Mi a helyes eljárás ebben az esetben?

87. A városi önkormányzat jegyzője az előtte folyamatban lévő 2009. október 2-án indult telepengedélyezési eljárást 2009. október 29-én, a Ket. 32. § (3) bekezdése alapján felfüggesztette. Az ügyfél eljárás felfüggesztésére irányuló kérelme szerint a hozzá intézett sokirányú hiánypótlási felhívást a váratlanul kapott, várhatóan közel fél éves amerikai továbbképzési lehetőségre tekintettel megfelelő időn belül nem tudja teljesíteni, ugyanez a körülmény akadályozza az eljárásban való személyes részvételét, amellyel majd élni szándékozik, ezen kívül további okirati bizonyítékokat kíván csatolni, amelyeket a folyamatos külföldi tartózkodás ugyancsak hátráltat.

E döntéshozatal során megállapítható volt, hogy az érintett szomszédos ingatlanok mindegyikének a kérelmező a tulajdonosa, az eljárás egyéb adatai sem utaltak arra, hogy az ügyben olyan ellenérdekű ügyféllel kellene számolni, akinek a hozzájárulására volna szükség, ugyanakkor az ügyfél első ízben kérte az eljárás felfüggesztését. A fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett végzés rendelkező részének és indokolásának egybevetéséből megállapíthatóan az eljárás felfüggesztésére egy pontosan meg nem állapított időre, a kérelmező ügyfél külföldi továbbképzésének befejezéséig került sor. Az ügyfél 2010 májusában írt levelében jelezte a jegyzőnek, hogy külföldi tanulmányainak időtartama elhúzódik, várhatóan június hónap folyamán érkezik haza, s csak azt követően tudja a hiánypótlási felhívásban foglaltakat teljesíteni, illetőleg ügyféli jogait gyakorolni.

Milyen intézkedést kell tennie a jegyzőnek mint elsőfokú hatóságnak?

88. A városi önkormányzat jegyzője az előtte 2009 novemberében folyamatba tett, több mint 150 ingatlantulajdonost érintő, létesítmény engedélyezésére irányuló építési engedélyezési eljárásban a Ket. 63. § (1) bekezdés b) pontja alkalmazásával közmeghallgatást rendelt el. A közmeghallgatás helyéről és idejéről a hatóság – a 63. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – egyrészt öt munkanappal korábban hirdetményi úton, illetve közhírré tétel útján is értesítette az érintetteket, másrészt arra megidézte a kérelmező gazdasági társaság törvényes képviselőjét is. A jogvégzett ügyvezető postafordultával küldött válaszlevelében kifogásolta az idézést, hivatkozva arra, hogy a közigazgatási eljárás több évtizedes múltra visszatekintő egyik alapszabálya az, hogy az ügyfél a kérelmére indult eljárásban nem kötelezhető megjelenésre, tehát nem idézhető, ezt a Ket. 2005. november 1-jei bevezetése is csak annyiban változtatta meg, hogy a főszabály alóli kivételként szabályozta azt az esetet, ha a hatóság a kérelemre indult eljárást hivatalból folytatja.

Egyébként pedig ha elfoglaltsága megengedi, a közhírré tett értesítés tudomásul vétele jegyében természetesen ellátogat a közmeghallgatásra, távolmaradása azonban nem szankcionálható.

Jogszerű volt-e a jegyző intézkedése az ügyvezető közmeghallgatásra történő idézése iránt?

89. A városi önkormányzat jegyzője mint elsőfokú kereskedelmi igazgatási hatóság elutasította K. K. helyi lakos 2009. október 1-jén előterjesztett üzletműködési engedélykérelmét, mivel nevezett ügyfél az eljárásban nem tudta igazolni az üzlethelyiség használatára vonatkozó jogosultságát. A regionális államigazgatási hivatal az ügyfél fellebbezése alapján indult jogorvoslati eljárásban az elsőfokú határozatot helybenhagyta, amely döntés kézbesítésére 2009. december 20-án került sor. Az ügyfél 2010 áprilisában újrafelvételi kérelmet terjesztett elő az első fokon eljáró jegyzőnél arra hivatkozással, hogy a napokban fiókredezés közben kezébe akadt az a közel 3 éves dokumentum, amely az ingatlan-nyilvántartás aktuális állapotával szemben egyértelműen bizonyítja tulajdonjogát az üzlethelyiség vonatkozásában. Kérelméhez ez említett irat hiteles másolatát is csatolta.

A jegyző a kérelmet az ügy irataival együtt másnap felterjesztette az államigazgatási hivatalhoz, hivatkozva a Ket. 112. § (6) bekezdésére, melynek értelmében újrafelvételi eljárásban az elsőfokú hatóságnak csak saját jogerős határozatával összefüggésben biztosítottak a döntés módosításával, visszavonásával kapcsolatos jogai, a felettes szerv határozatát nem bírálhatja felül.

Milyen intézkedést tett a regionális államigazgatási hivatal?

90. K. P. ügyében az elsőfokú hatóság kiadmányozással felruházott ügyintézője végzéssel F. G.-t szakértőnek rendelte ki, egyben kitűzte a tárgyalás időpontját is, melyre F. G.-t megidézte. A szakértő helyszíni szemlét tartott, majd elkészítette szakvéleményét. A tárgyalást megelőző 5. napon a szakértő balesetet szenvedett és kórházba került, ahol meglátogatta szakértő barátja, D. S. Itt F. G. írásban meghatalmazta barátját, hogy képviselje őt a tárgyaláson, ismertesse az ő (F. G.) írásba foglalt szakvéleményét. D. S. a tárgyaláson megjelent, az F. G. által adott meghatalmazást felmutatta – amit a tárgyalást vezető ügyintéző szabályosnak ítélte –, majd felolvasta F. G. írásba foglalt szakvéleményét és válaszolt az ügyfelek által a tárgyaláson feltett kérdésekre. A tárgyalás berekesztésekor az ügyintéző a

bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánította és bejelentette, hogy az ügyben – figyelemmel az elhangzott szakértői véleményre is – 3 napon belül döntést hoz.

Megfelel-e az eljárás a tárgyalásra, a szakértőre és a képviseletre vonatkozó szabályoknak?

91. Az eljárás március 1-én indult, a határozatot április 12-én adták postára. Az ügyintéző a szerv vezetőjétől nem kérte a határidő meghosszabbítását. Amikor emiatt felelősségre vonták, arra hivatkozott, hogy március 2-án elküldött megkeresésekben két szakhatóságtól kért hozzájárulást. Az egyiktől március 19-én, a másiktól pedig március 20-án kapta meg a választ.

Történt-e határidő-túllépés?

92. A községi jegyző az ügyfelet határozattal adatközlésre, valamint bizonyítékainak bejelentésére hívta fel. Miután az ügyfél a megadott határidőben a felhívásnak nem tett eleget, az ügyintéző a kérelmet irattárba helyezte.

Ön mit tett volna az ügyintéző helyében?

93. K. települési önkormányzat polgármestere kérelemmel élt a D. városi önkormányzat jegyzőjénél a településen működtetendő gyermekjóléti szolgálat működési engedélyének kiadása iránt. A városi önkormányzat jegyzője a működési engedély kiadására vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően az eljárás során megkereste az ÁNTSZ illetékes intézetét szakhatósági állásfoglalás kiadása céljából. Az ÁNTSZ a szakhatósági állásfoglalás kérdésében 10 munkanapon belül nem nyilatkozott, a megkereső hatóságot a határidő meghosszabbításáról nem értesítette, ezért a jegyző a működési engedélyt határozattal kiadta, hivatkozva arra, hogy ez a szakhatóság jogszerű hallgatásának minősül.

Jogszerű-e a jegyző határozata?

94. Vita támad a regionális államigazgatási hivatal és az ügyfél között egy útlejegyzési eljárás lefolytatását illetően. Az ügyfél kezdeményezi, hogy a hatóság vegyen igénybe hatósági közvetítőt. A hivatal hatósági ügyekkel foglalkozó szervezeti egysége ezt elutasítja. Azzal érvel, hogy a hatósági közvetítő igénybevétele csak nagyszámú ügyfelet érintő eljárásban van helye, a jelen ügyben pedig egyetlen ügyfél szerepel az eljárásban. A hatóság kitér még arra, hogy az ágazati jogszabály ugyan lehetővé tenné a hatósági közvetítő igénybevételét

(hiszen ez is további előfeltétel a hatóság szerint), de a hatósági közvetítő tényleges funkciója az, hogy akkor kímélje meg a hatóságot, illetőleg az ügyfeleket az egyenkénti külön-külön személyes tárgyalásoktól, ha legalább 50 természetes személy ügyfél szerepel az ügyben. Az ügyfél az elutasító állásfoglalást kifogásolja, a regionális államigazgatási hivatal vezetőjéhez panaszt nyújt be, és fenntartja azon kérését, hogy a vita rendezése érdekében a hatóság vegyen igénybe hatósági közvetítőt.

Milyen döntést hoz az államigazgatási hivatal vezetője?

95. A hatóság hiánypótlási felhívást adott ki, amelyben megjelölte, milyen nyilatkozatot kell a kérelmezőnek a kitűzött határidőn belül megtennie. A hatóság 2009. október 22-ei határidőt adott az ügyfélnek a teljesítésre. Az ügyintéző áttekintette az aznapi postáját, megnézte a számítógépen az elektronikus módon hozzá küldött ügyféli iratokat, és október 22-én 15.00-16.00 óra között meghozta a döntést, amely szerint elutasította az ügyfél kérelmét. Az indokolásban az eljáró hatóság ügyintézője más kritériumok mellett hivatkozott arra is, hogy az adott hatóság hivatalos munkaideje október 22-én 15.30 órakor jár le, és minthogy ez ideig nem érkezett be a nyilatkozat, ezért a rendelkezésre álló adatok alapján döntött. Az ügyfél kifogásolta a hatóság eljárását. Arra hivatkozott, hogy reggel 6.00 órától este 18.00 óráig a munkahelyén tartózkodott, fizikai dolgozóként ott nem volt módja elektronikus úton nyilatkozatát továbbítani a hatósághoz. Amikor hazaért, 23.00 óra után eljuttatta nyilatkozatát elektronikus úton az ügyintézőhöz.

Helytálló-e az ügyfél érvelése?

96. A többcélú kistérségi társulás tanácsának elnöke építési engedély iránti kérelmet nyújtott be a kistérség székhelye szerinti városi jegyzőhöz, mint elsőfokú építési hatósághoz. A kérelmet személyesen vitte a jegyzőhöz, kérve, hogy a határozatot mielőbb adja ki, mert az építkezés megkezdése az elnyert pályázati összeg felhasználása szempontjából rendkívül sürgős. A kérelem átvételekor a jegyző jelezte, hogy a kérésnek nem tud eleget tenni, hisz a vele szemben fennálló kizárási ok miatt az ügyben nem járhat el. A jegyző és a társulási elnök között vita támadt a tekintetben, hogy a jegyző eljárhat-e az ügyben vagy nem. A jegyző a Ket. szabályaira, a társulási elnök pedig arra hivatkozott, hogy két évvel ezelőtt már adott a városi jegyző építési engedélyt a társulásnak, egyébként pedig „mi köze van egy jegyzőnek a többcélú kistérségi társuláshoz?”

Kinek van igaza?

97. Az ügyfél vezetői engedélyét az okmányiroda határozattal visszavonta, amely ellen az ügyfél a törvényes határidőn belül fellebbezést terjesztett elő, a fellebbezés illetékét azonban nem róta le.

Mi lesz a követendő eljárás?

98. A hatóság szakértőt rendelt ki annak megállapítására, hogy egy övezeti besorolásról rendelkező önkormányzati rendeleti szabályozás mennyiben érintette hátrányosan a kérelmező tulajdonában lévő ingatlan hasznosítását, illetve csökkentette-e az ingatlan értékét. A kirendelt szakértő szakvéleményében foglaltak szerint a tulajdonost kár nem érte, a szabályozás nem eredményezett hátrányos helyzetet. A kérelmező másik szakértő kirendelését kérte, a szakértő személyére javaslatot is tett, továbbá az ezzel járó költségeket megelőlegezte. Ezen kérelmét a hatóság végzéssel elutasította, arra hivatkozással, hogy a szakvélemény álláspontja szerint megalapozott és meggyőző, így nem indokolt másik szakértőt kirendelni, az csupán az eljárás indokolatlan elhúzódását eredményezné. Ezt követően a kérelmező az eljárás során becsatolt egy másik szakvéleményt, amelyet az általa felkért igazságügyi szakértő készített. Ezen szakvélemény a kirendelt szakértő szakvéleményével ellentétes álláspontra helyezkedett, szerinte a tulajdonos igenis kárt szenvedett, amelyet összességében meg is határozott. A hatóság e tényállás alapján döntést hozott, melyet az általa kirendelt szakértő véleményére alapított és a kérelmet elutasította. Az indokolásban kifejtette, hogy bár lényeges szakkérdésben a szakvélemények között eltérés van, de körülmekintő mérlegelés alapján a kirendelt szakértő véleményét tartotta megalapozottnak és meggyőzőbbnek. Megjegyezte továbbá azt is, hogy a beadott szakvéleményt – mivel azt az ügyfél által felkért szakértő készítette – nem állt módjában ugyanolyan súllyal figyelembe venni, mint a kirendelt szakértőét.

A kérelmező jogorvoslati kérelemmel élt, vitatva a fentieket.

Megalapozott a döntés? Helyesen járt el a hatóság?

99. N. városban a K. Szövetkezet elnöke elvi építési engedélyt kért a városi jegyzőtől. Ezt szóban terjesztette elő, az ügyintéző ugyancsak szóban közölte, hogy a kérdéses elvi építési engedély nem adható meg. Ezt követően a szövetkezeti elnök a polgármesterrel való legközelebbi találkozásán megismételte az elvi építési engedély iránti kérelmét, miközben kifogásolta a Polgármesteri Hivatal bürokratikus eljárását. A polgármester utasította a jegyzőt az elvi építési engedély kiadására.

Milyen jogszabálysértést követett el az ügyintéző? Milyen jogszabálysértést követett el a polgármester? Mi a törvényes eljárás rendje?

100. Az ügyfél elmulasztotta a fellebbezési határidőt. Igazolási kérelmében arra hivatkozott, hogy

a) a határidő letelte előtt 5 nappal vakbél-operáción esett át és utána még 10 napig kórházban feküdt;

b) a fellebbezést tartalmazó levelet a zsebében felejtette, és csak két nappal a határidő letelte után jutott eszébe feladni;

c) a kérelmét elutasító határozatban nem figyelmeztették fellebbezési jogára; arról, hogy 15 napon belül fellebbezhet, barátjától értesült.

Melyik igazolási okot fogadná el és miért?

101. Az ügyfél bizonyítékként egy adásvételi szerződésre hivatkozott. A szerződést azonban nem tudja bemutatni, mert az volt férje birtokában van, aki bosszúból nem hajlandó az iratot kezéből kiadni.

Hogyan érhető el, hogy az iratot a hatóság megszemlélje?

102. A hatóság a birtokvédelmi eljárásban tárgyalást tart, ahol megjelenik nézőként az egyik ügyfél távoli rokona. Kérdésre előadja, hogy az ügy nem érdekli, ahhoz köze nincs, tanúként nem tud közreműködni, pusztán azért ült be, mert várja az ügyfelet és nincs kedve a folyosón állni.

Részt vehet a rokon a tárgyaláson?

103. Az önkormányzat tulajdonosa egy olyan épületben levő lakásnak, amelyben egy étterem is működik. A lakók kérelemmel fordultak a jegyzőhöz, melyben kérik a nyitvatartási időkorlátozását, lévén az étterem nem tartja be a záróra vonatkozó rendelkezéseket, és egyébként is bűzös, hangos, zavarja a pihenést.

Milyen döntést hoz a jegyző?

104. Az illetékköteles eljárásban az ügyfél az eljárás megindítására irányuló kérelmét nem látja el illetékbélyeggel. A hatóság felszólítja ennek pótlására, egyidejűleg elkezd a

bizonyítás felvételét is, hogy tartani tudja a szoros határidőket. A megadott határidő lejár, de az ügyfél nem fizette meg az illetéket.

Hogyan dönt a hatóság?

105. Az ügyfél 2007-ben elidegenítette az IYY 983. frsz.-ú gépkocsiját, amelyet azonban az új tulajdonos nem íratott át. Ezért – az adózásra vonatkozó szabályok szerint – az adófizetési kötelezettség a régi tulajdonost terheli, aki ennek 2007 óta nem tesz eleget. Az adófizetési kötelezettség elmulasztása miatt az adóhatóság kérte az okmányirodától a gépjármű forgalomból való kivonását. Az okmányiroda a gépjárművet a forgalomból kivonta, az erről szóló határozatot a kötelezett ismert lakcímére kézbesítette, amelyet az édesapa vett át. A határozat ellen az édesapa terjesztett elő fellebbezést, aki az ügyben való eljárásra jogosultságáról ezt írta:

„Lányom az IYY 983 frsz.-ú gépkocsi tulajdonosa 2 év óta folyamatosan külföldön tartózkodik, így nem tud intézkedni a témában, ezért fellebbezek én”.

Fellebbezéséhez leányától származó meghatalmazást nem csatolt. Az első fokon eljáró okmányiroda a fellebbezést felterjesztette elbírálásra a másodfokon eljárni jogosult államigazgatási hivatalhoz.

Helyesen járt-e el az elsőfokú hatóság?

106. Az ügyfél építési engedély iránti kérelmet terjesztett elő az építési hatóságnál, amely azonban a kérelmet elutasította. Az elutasító határozatot az eljárási szabályoknak megfelelően, postán kézbesítette. A határozat tartalmazta a jogorvoslati felhívást is, határidő megjelölésével. Az ügyfél a fellebbezésre nyitva álló határidő letelte után terjesztette elő fellebbezését, egyben igazolási kérelmet is csatolt. Az elsőfokú hatóság az ügy iratanyagát a fellebbezéssel és az igazolási kérelemmel együtt felterjesztette a másodfokú hatósághoz döntés céljából.

Megfelelően járt-e el az elsőfokú hatóság?

107. Az elsőfokú hatóság az erre irányuló kérelem alapján telephely-engedélyezési eljárást folytatott le és engedélyt adott a kérelmezőnek a kérelemben megjelölt helyen a tevékenység folytatására. Az engedélyező határozat ellen fellebbezés nem érkezett, így az a fellebbezési határidő letelte után első fokon jogerőre emelkedett. A jogerős határozat kézbesítését

követően egy, a telephely közelében lakó, de az eljárásban semmilyen minőségben részt nem vett személy kereste fel a hatóságot és kérte, hogy bocsássák a rendelkezésére a határozatot. Az eljáró ügyintéző ezt megtagadta.

Helyesen járt-e el a köztisztviselő?

108. Az ügyfél építési engedély iránti kérelmet nyújtott be a megyei földhivatalhoz. A kérelem nem tartalmazta a tervezett építkezés pontos helyszínét. A földhivatal figyelemmel arra, hogy nincs hatásköre, nem illetékes és a kérelem áttételének alapjául szolgáló adat(ok) (az építkezés helye) hiányoznak és azok hivatalból sem állapíthatók meg, a kérelmet végzéssel érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

Milyen eljárási hibát vétett az eljáró hatóság?

109. K. I. 2009. április 15. napján telepengedély iránti kérelmet nyújt be a helyi jegyzőhöz, aki április 22-én továbbítja a kistérség székhelye szerint illetékes jegyzőhöz, ahova a kérelem április 24. napján érkezik meg. A kistérség helye szerinti jegyző észleli, hogy nem fizette meg az ügyfél az ÁNTSZ szakhatósági eljárási díját, ezért április 30-án hiánypótlási felhívást bocsát ki levélben, melyben 8 napot ad a fizetés teljesítésére. A hiánypótlási felhívást követően észleli, hogy a tevékenység övezeti besorolás alapján nem végezhető, ezért a kérelmet május 5. napján elutasítja.

Milyen eljárási hibákat lehet észlelni a fenti tényállásban?

110. Az ügyfél – üzleti érdeke védelmének érdekében – kéri a hatóságtól az iratbetekintési jog korlátozását.

A hatóságnak milyen döntést kell hoznia a kérelemről? Ezt a döntését a hatóságnak milyen határidőn belül kell meghoznia?

111. Az ügyfél kérelmet nyújt be, melyre az alapeljárás illetékét lerója. A jegyző a kérelem benyújtását követően megkeresi a szakhatóságokat.

Mit kellett volna tennie a jegyzőnek a szakhatóságok megkeresését megelőzően?

112. D. Z. ügyfél építési engedély kérelmet nyújt be az építési hatósághoz. Az építési hatóság ügyintézési határidő 75 munkanap. A határidő-túllépés azért következik be, mert az eljárásban igénybe vett építési szakértő szakvéleményének megalapozottságát és pártatlanságát az egyik

ügyfél (a szomszédos ingatlan tulajdonosa) kétségbe vonta, és új szakértő kirendelését kezdeményezte. E kérelemnek a hatóság helyt adott, és új szakértő kirendelése miatt az ügyet a 75. munkanapon fejezte be, de a közlésről már nem gondoskodott. A határozat kézhezvétele után D. Z. ügyfél határidőben megfellebbezte a döntést. Fellebbezésében illetéket nem rótt le. Fellebbezése arra irányult, hogy a hatóság a határozat késedelmes meghozatala miatt térítse vissza a kifizetett X. illetéket.

Ön az elsőfokú hatóság ügyintézője, vezetője.

Írja le, mit tenne a fellebbezés kézhezvételét követően, és döntését indokolja!

113. 2009. október 10-én ügyféli kérelemre indítható eljárás indul. Az eljárás során az ügyfél kéri az eljárás felfüggesztését, indokolva azzal, hogy esetlegesen az ellenérdekű féllel egyezségkötésre kerülhet sor. A hatóság az eljárást végzéssel felfüggeszti, majd a végzés jogerőre emelkedését követően „további intézkedést nem igényel” jelzéssel a polcára teszi.

Helyesen járt-e el az ügyintéző? Milyen további intézkedés szükséges? Mit kell tartalmaznia az eljárást felfüggesztő végzés rendelkező részének?

114. N. J. súlyosan mozgáskorlátozott. Helyette évek óta felesége, Nagy Jakabné intézkedik hivatalos ügyeiben. A hivatal dolgozói személyesen is ismerik N. J.-né. N. J. 2009. november 10-én személyesen jelenik meg a hivatalban, ahol férje segélyét kívánja ismételten felvenni.

Milyen feltételek mellett veheti fel N. J.-né férje segélyét?

115. Az ügyfél építési engedély iránti kérelmet terjesztett elő az illetékes elsőfokú építésügyi hatóságnál. Kérelmén nem rótt le az adott építési engedélyezési eljárásra irányadó eljárási illetéket. A hatóság a kérelem beérkezésétől számított 8 napon belül emiatt hiánypótlásra hívta fel a kérelmezőt, aki ezt a megadott határidőn belül nem teljesítette. A hatóság – mérlegelés alapján – az eljárást ennek ellenére folytatta, érdemi döntést hozott, s a későbbiekben intézkedett az eljárási díj megfizetéséről.

Milyen eljárási hibát vétett az elsőfokú hatóság?

116. Több ügyfél részvételével folyó eljárásban a hatóság az egyik ügyfél vonatkozásában a képviselőt visszautasította, egyben felhívta ügyfelet, hogy gondoskodjon képviselő ellátásra alkalmas személyről. Az ügyfél a felhívás ellenére nem járt el személyesen, illetve nem is

gondoskodott más alkalmas személy meghatalmazásáról. Ezért a hatóság az eljárást megszüntette.

Történt-e a jogszabálysértés az ügyben?

117. T. A. mint az GOZ-765 frsz-ú gépjármű tulajdonosa forgalomba helyezés iránti kérelmet nyújtott be S. város jegyzőjéhez mint elsőfokú közlekedési igazgatási hatósághoz. A szükséges igazgatási szolgáltatási díjat T. A. felszólítás ellenére sem fizette meg.

Milyen döntést hoz a jegyző?

IV. FEJEZET

A HATÓSÁG DÖNTÉSEI

1. A hatóság a tényállás tisztázását követően az ügy érdemében határozatot hozott, az eljárás során pedig számos eljárási kérdésben (idézés kibocsátása, hiánypótlás, eljárás felfüggesztése, szakértő kirendelése) végzést bocsátott ki. A határozat rendelkező része tartalmazta a megállapított tényállást, és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat, azokat a jogszabályhelyeket, amelyek alapján a hatóság a határozatot hozta, továbbá az eljárási költségek viseléséről szóló döntést. A határozat indokolásában a hatóság kifejtette azokat az indokokat, amelyek alapján a hatóság az ügyfél kérelmét elutasította.

Az indokolási részben a hatóság külön kitért arra, hogy szakhatóság kirendelésére azért nem került sor, mert szakértőt vett igénybe, így a jogszabályban meghatározott szakhatóság megkeresését már nem tartotta indokoltnak, az ugyanis elhúzta volna az eljárást, ami ellentétes az eljárás gyors és költséghatékony lefolytatásának elvével, és ezzel felesleges adminisztratív terhet okozott volna az ügyfélnek.

A hatóság eljárási kérdésekben a Jogi Főosztály által kidolgozott formanyomtatványt alkalmazta, amely nem tüntette fel a döntés formáját, és amelynek rendelkező része kizárólag a hatóság döntését és a jogorvoslat lehetőségéről szóló tájékoztatást tartalmazta.

Mindenben megfelelt-e a hatóság határozata a Ket. követelményeinek? Milyen hiányosságokban szenved a hatóság határozata? Jogszerűen járt-e el a hatóság, amikor a szakhatóság megkeresését mellőzve szakértő kirendelése mellett döntött? Jogszerű volt-e a mintadöntés alkalmazása a hatósági eljárásban? Megfeleltek-e a Ket. rendelkezéseinek a hatóság végzései?

2. H. város önkormányzata hatósági szerződést kötött Z. Rt.-vel a település közigazgatási határában ipari területnek minősített ingatlanon tejtermékeket előállító üzem építési engedélyére vonatkozóan. A szerződéshez a szakhatóságok hozzájárultak, ellenérdekű ügyfél nem volt, a szerződés érvényesen létrejött.

Z. Rt. vállalta, hogy a településről, illetve a kistérségből 400 fő foglalkoztatását biztosítja, és ennek fejében még állami támogatásban is részesült. A szerződés megkötését követően Z.

Rt. arról tájékoztatta a polgármestert, hogy csak 70 fő foglalkoztatást tudja biztosítani, míg a többi munkavállalót külföldről alkalmazza.

Milyen következményei vannak a hatósági szerződés ügyféli megszegésének a Ket. szerint?

3. A felek birtokháborítási ügyben egyezséget kötöttek akként, hogy D. A. a szomszédja telkére épített betonalapzatú kerítést lebontja, és a két telek határvonalára helyezi át. Az egyezségben a munkálatok megkezdésének határidejét, úgy rögzítették, hogy azt a kötelezett akkor kezdi meg, amikor azt az időjárási viszonyok lehetővé teszik. A felek megállapodtak a költségek viselésében is. A jegyző végzéssel jóváhagyta az egyezséget.

Jogszerű volt-e a jegyző eljárása? Megfelel-e a Ket. rendelkezéseinek a teljesítési határidő ilyen meghatározása?

4. A jegyző a felügyeleti szervéhez előterjesztett kérelmében az előtte indított birtokvédelmi eljárás intézéséből kéri hivatalát kizárni azzal az indokkal, hogy a birtoksértőként megnevezett házastársak közül korábban – egy évvel ezelőtt – a férj a polgármesteri hivatal dolgozója volt, ezért a jegyző úgy ítéli meg, hogy tőle és hivatalától nem várható el az ügy tárgyilagossága. A felügyeleti szerv levélben tett intézkedéssel kizárta a jegyzőt és másik eljáró hatóságot jelölt ki.

Helyesen járt el a felügyeleti szerv?

5. Cs. H. írásban fordult L. települési önkormányzat anyakönyvvezetőjéhez és a 2009. július 12-én szerzett jogi egyetemi diplomája alapján a „dr”-i címének az ottani házassági anyakönyvbe való bejegyzését kérte. A házasságát 2008. május 26-án kötötte.

A kérelmet el kellett utasítani, miután az anyakönyvi törvény 30. § (4) bekezdése értelmében nem teljesíthető, ugyanis az anyakönyvbe csak azt a születési és házassági nevet lehet bejegyezni, amely az érintettet az esemény időpontjában megilleti.

Milyen formában értesíti erről az anyakönyvvezető az ügyfelet?

6. Szakmai-felügyeleti vizsgálat keretében a szociális és gyámhivatal megállapította, hogy az elsőfokú gyámhatóság döntéseiben egyáltalán nem rendelkezett az eljárási költség kérdéséről. A másodfokú hatóság vezetője utasította az elsőfokú hatóságot, hogy 60 napon belül intézkedjen a megvizsgált ügyekben meghozott döntések kiegészítéséről. Az elsőfokú hatóság

válaszlevelében jelezte, hogy a felügyeleti szerv utasításának csak részben tudott eleget tenni, mivel egy évnél régebben keletkezett döntéseket is vizsgált a felügyeleti szerv, továbbá néhány kapcsolattartási ügyben a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogokra tekintettel már nem tudja a szakértői díj megfizetésére kötelezni az ügyfeleket.

Helyes-e az elsőfokú hatóság jogi álláspontja?

7. Az ügyfél kérelmét 2009. november 3-án iktatták, az ügyfél a kérelem benyújtásával egyidejűleg lerotta az eljárásért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjat. Az ügyintéző az ügyet 2009. november 29-én kézbe veszi, majd észleli, hogy a kérelem hiányos. 2009. december 4-én felhívta az ügyfelet hiánypótlásra, aki a hiányokat 2009. december 10-én pótolta. A hatóság az ügyfél kérelmét 2009. december 20-án teljesítette.

Milyen tartalmi elemeknek kell szerepelnie az eljárást lezáró döntésben?

8. Az első fokú hatóság végzésében ötvenezer forint eljárási bírságot szabott ki K. P. ügyféllel szemben. Az ügyfél fellebbezést nyújtott be az eljárási bírságot kiszabó végzéssel szemben. A fellebbezés elbírálására jogosult hatóság megállapítja, hogy az első fokú végzés indokolása teljesen hiányos, nem tartalmazza a mérlegelésben szerepet játszó szempontokat és tényeket.

Milyen eljárást kell követnie a másodfokú hatóságnak?

9. Az építésügyi hatóság egy családi ház építésére vonatkozó építési engedélyt megküldte az építkezéssel érintett ingatlan közvetlen szomszédjában lévő ingatlan tulajdonosainak.

Az egyik tulajdonos címéről a postai küldemény visszaérkezett azzal a jelzéssel, hogy ismeretlen helyre költözött.

Mit kell tennie az eljáró hatóságnak?

10. M. város jegyzője – szakértők bevonásával – az egyik helyi nagyvállalkozásnál öt évre visszamenően adóellenőrzést végzett helyi iparüzési adó ügyben. A fizetési kötelezettséget megállapító határozatával szemben a vállalkozás fellebbezést nyújtott be. A regionális államigazgatási hivatal mint másodfokú hatóság a fellebbezést elbíráló, az elsőfokú hatóság határozatát helyben hagyó határozatát december 30-án hozta meg. A város polgármestere – tartván attól, hogy az adóhiány egy része január 1-jétől elévül – személyesen felkereste az államigazgatási hivalt, ahol a másodfokú határozat munkapéldányáról – aláírás, bélyegző

nélküli dokumentum – másolatot kért. E másolatot december 31-én a hivatali kézbesítő révén átvették a vállalkozás titkárnőjével.

Milyen hibában szenved az eljárás?

11. N. község jegyzője azzal a kérelemmel fordult az államigazgatási hivatalhoz, hogy egy konkrét ügyben jelöljenek ki más eljáró hatóságot, tekintettel arra, hogy az ügyfél a felesége testvére. A regionális államigazgatási hivatal – az ügy felterjesztett iratainak csatolása mellett – átirattal arról értesítette G. község jegyzőjét, hogy az eljárás lefolytatására őt jelölte ki.

Helyesen járt-e el az államigazgatási hivatal?

12. D. város jegyzője határozatát kézbesítő útján küldte meg a vállalkozás részére, azt a cég igazgatójának titkárnője – aláírásával igazoltan – pénteken átvette. Hétfőn a vállalkozás igazgatója egy rövid szöveges levél kíséretében a határozatot visszaküldte a jegyzőnek, amelyben jelezte, hogy felháborodottan olvasta a jogi érvekkel teljességgel megalapozatlan döntést. A jegyző e gesztust kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelemként értékelte, annak elutasításáról határozatot hozott.

Helyesen járt-e el a jegyző, amikor a határozat visszaküldésének tényét ilyen irányú kérelemként értékelte?

13. A B-i Államigazgatási Hivatal K-i Kirendeltsége első fokon kisajátítási ügyben határozatba foglalta az ingatlan tulajdonos és a kisajátítást kérő között létrejött egyezsége, amely a kártalanítás összegére vonatkozott. A jóváhagyó határozat jogerőre emelkedését követően másfél év múlva az ingatlan tulajdonosa kérelemmel fordult a hatósághoz, hogy a hatóság vonja vissza az egyezsége jóváhagyó határozatát és folytassa le az eljárást. Az elsőfokú adóhatóság levélben tájékoztatta arról ügyfelet, hogy a határozat visszavonására nincs lehetősége, mivel a határozat jogerőre emelkedését követően egy év eltelt.

Minősítse a hatóság eljárását!

14. Az ÁNTSZ az előírt határidőn belül nem adta ki szakhatósági állásfoglalását. A hatóság az ÁNTSZ részére sürgetést küldött, amelyben határidő tűzésével jelezte, hogy a határidő elmulasztása esetén hallgatását beleegyezésnek tekinti. A többi szakhatóság határidőben megküldte a hozzájárulást, egyedül ez az állásfoglalás hiányzott. Mivel a szakhatóság a kitűzött határidőben nem küldte meg az állásfoglalását, a hatóság enélkül döntött.

Helyesen járt-e el a hatóság az ügyben?

15. Az eljáró hatóság a határozatát érdemben részletesen megindokolta, ugyanakkor nem tért ki arra, hogy miért lépte túl az ügyintézési határidőt, a határozat csupán annyit tartalmazott, hogy illeték-visszafizetési kötelezettsége a hatóságnak nem keletkezett. Az ügyintéző szerint erre azért nem volt szükség, mert az eljárás az ügyfélnek felróható okból húzódott el. Az ügyintéző úgy gondolta, ilyen esetben ezt nem kell megindokolni, mivel az ügyfél úgyis tudja, hogy miatta került erre sor.

Jogszerű-e a döntés?

16. Az eljárás során a felek között egyezség jött létre. Az egyik fél utólag kérte az egyezséget jóváhagyó egyezség visszavonását és az eljárás lefolytatását. A hatóság a kérelmet elutasította. Határozata indokolásában rámutatott, hogy az egyezségben tett nyilatkozatot utólag nem lehet visszavonni.

Jogszerű a döntés?

17. Az ügyfelek közigazgatási eljárásban egyezséget kötöttek, az eljáró hatóság az egyezséget határozattal jóváhagyta. A határozat ellen az egyik ügyfél fellebbezést terjesztett elő. A fellebbezést az elsőfokú hatóság elbírálásra felterjesztette fel a másodfokú hatósághoz.

Jogszerűen járt-e el az elsőfokú hatóság?

18. Az elsőfokú hatóság a kérelmet, amelyben az ügyfél 5 millió Ft kártérítést követelt a szomszédjától, mert az tönkretette a kertjét, öt munkanapon belül érdemi vizsgálat nélkül elutasította arra hivatkozva, hogy kártérítési igény érvényesítésének – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – polgári perben, bíróság előtt van helye, és az igény érvényesítése nem hatósági ügy. A végzésben a hatóság nem tájékoztatta az ügyfelet az ügyintézési határidő leteltének a napjáról.

Helyesen jár-e el a hatóság, ha a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasító végzésben az ügyfelet nem tájékoztatja az ügyintézési határidő leteltének napjáról?

19. A fellebbezés elbírálására jogosult szerv a tényállás nem kellő tisztázása miatt határozatában az elsőfokú szerv határozatát megsemmisítette és az elsőfokú hatóságot új

eljárás lefolytatására utasította. Határozata ellen jogorvoslatként a bírósági felülvizsgálat lehetőségét jelölte meg.

Minősítse a másodfokú döntés jogszerűségét!

20. F. J. építési engedélykérelmet nyújtott be a települési jegyzőhöz, aki ezt határozattal áttette az építési hatósági jogkört gyakorló városi jegyzőhöz. Az ügyfél a határozatot megfellebbezte, mert azt akarta, hogy az ő ügyét helyben bírálják el, ahol sokkal jobban ismerik a körülményeit. A másodfok elbírálta az ügyet végzésével és elutasította a fellebbezést. Az elutasítás indoka az volt, hogy csak a hatáskört gyakorló hatóság bírálhatja el az építési engedélykérelmet, az ügyfél nem választhat, ezért a fellebbezés alaptalan. A másodfok nem adott további jogorvoslatot, mert az volt az álláspontja, hogy áttétel kérdésében nem lehet a bírósághoz fordulni, még nemperes eljárásban sem.

Melyik hatóság miben hibázott?

21. Az ügyfél azt kéri a hatóságtól, ha elkészült a határozat, küldje át azt e-mail címére, bízik az ügyintézőben, és tudja, hogy általában a vezetője nem szokta felülbírálni az általa előkészített döntés tervezetét. A hatóság végül csak email-en keresztül küldte meg a döntést, arra tekintettel, hogy ha az ügyfél az elektronikus utat igényli, a hatóság is köteles ezen az úton kapcsolatot tartani vele.

Teljesíthető-e ez a kérés, meg kell-e küldeni postán is a határozatot, és mi számít az átvétel időpontjának?

22. A hatóság 14 800 Ft eljárási költséget állapított meg, melyet az ügyfélnek kell megfizetnie. Fél év múlva megállapította, hogy az eljárási költség kiszámításánál számítási hibát vétett, ezért döntését kijavította, 21 500 Ft eljárási költséget állapított meg, rendelkezése ellen fellebbezési jogot biztosított az ügyfélnek. Az ügyfél arra hivatkozott, hogy a hatóság számítási hibát korrigáló döntése jóhiszeműen szerzett jogait sérti.

Helyesen járt-e el a hatóság?

23. Az eljáró hatóság – kérelemre indult eljárásban – udvarias levél formájában nyilatkozattételre hívja fel az ügyfelet.

Megfelelő-e a levél formájában tett felhívás, vagy a hatóságnak végzésben kell felhívnia az ügyfelet a nyilatkozat megtételére?

24. B. J. 2009. január 27-én birtokvédelem iránti kérelmet nyújtott be Sz. város jegyzőjéhez. Kérelmében előadta, hogy osztatlan közös tulajdonban álló ingatlanra felesége, B. J.-né nem engedi be. A felek hajlandóságot mutatnak arra, hogy a hatóság előtt, egymással kommunikálva megpróbálják vitás ügyüket rendezni, ezért a hatóság találkozóra hívja a feleket, ahol sikerül a vitás helyzetet rendezni.

Mi a teendője a hatóságnak?

25. D. G. ügyfél a jogszabályban meghatározott határidőig kötelezettségének nem tett eleget. A hatóság erre irányuló felszólítása ellenére sem tartotta be az előírásokat, ezért az illetékes szerv 2009. november 1-jén bírsággal sújtotta. A döntés jogerőre emelkedését követően az ügyfél kérelmet nyújtott be a bírság eltörlése iránt. Indokolásként előadta, hogy édesapja váratlan hirtelenséggel elhunyt, a temetésre félretéve pénze nem volt. Egyedüli gyerekként neki kell gondoskodnia az eltemettetésről. A lelki megrázkódtatástól egészségügyi problémái keletkeztek, melynek kezelése súlyos anyagi terhet jelent számára.

A hatóság a Ket. 113. §-a alapján méltányossági eljárás keretében a felhozott indokok alapján a bírságot kiszabó végzését visszavonta.

Helyesen járt-e el a hatóság?

26. S. önkormányzat SZMSZ-e szerint a működési engedély kiadása iránti eljárásban hozott döntés kiadmányozója A.B. a hatósági iroda vezetője. A. B. működési engedélyt adott K. I. egyéni vállalkozó részére, amely határozatot a „Jegyző megbízásából” A.B. hatósági irodavezető aláírással látott el.

Milyen formai hiányossága van a döntésnek?

27. Kérelemre indult engedélyezési eljárásban a kérelmező ügyfél nem csatolta be a jogszabályban előírt mellékleteket. A hatóság levélben tájékoztatta az ügyfelet arról, hogy milyen dokumentumok szükségesek még az ügy elbírálásához.

Megfelelt-e a hatóság eljárása a Ket. rendelkezéseinek?

28. A jegyző a döntését az ügyintézési határidőt túllépve hozza meg. A határozat indokolása részében csak az ügyintézési határidő leteltének napját tünteti fel.

Mi lett volna a jegyző helyes eljárása?

29. Az ügyfél gépjármű tulajdonos-változás bejegyzése iránti kérelmét hiányosan nyújtotta be, nem csatolta a tulajdonjog-változást igazoló okiratot (adásvételi szerződést).

Milyen eljárási kötelezettség terheli a hatóságot és milyen formában kell ennek eleget tennie?

30. B. M.-né szociális támogatást kapott. Mivel véleménye szerint a jogszabálynál fogva a megállapított összeg duplája járna számára, fellebbezést nyújtott be a másodfokú hatósághoz. A másodfokú hatóság – régről ismerve B. M.-né pereskedési szokásait – egy kedves hangú levélben jelezte, hogy az első fokú hatóság döntése megfelel a jogszabályoknak, a többletigénye nem megalapozott. B. M.-né azonban ezúttal – ügyvédje tanácsára – keresetlevelet nyújtott be a levél ellen, kifogásolva, hogy őt több támogatás illeti meg, továbbá azt is állította, hogy a levelet valójában érdemi határozatnak kell tekinteni, függetlenül attól, hogy formailag nem így jelent meg. A bíróság a keresetlevelet érdemben nem vizsgálta, amit azzal indokolt, hogy nincs felülvizsgálható érdemi döntés.

Minősítse a bíróság eljárását!

V. FEJEZET

HATÓSÁGI BIZONYÍTVÁNY, IGAZOLVÁNY ÉS NYILVÁNTARTÁS

1. A helyi lakos ügyfél hatósági bizonyítvány kiállítását kérte birtokvédelmi ügyében történő felhasználás céljából a jegyzőtől a szomszéd ingatlan tulajdonosa által megrongált kerítésének állapotáról. A jegyző közölte az ügyféllel, hogy erről hatósági bizonyítványt ő nem állít ki, hanem az ügyfél forduljon szakértőhöz és tőle kérjen szakértői véleményt.

Helyesen járt-e el a jegyző?

2. Az építtető gazdasági épület építésre kért és kapott előbb építési, majd használatbavételi engedélyt. A használatbavételi engedély kiadását követően az épületet lakásként kezdte használni a használatától azonban az építésügyi hatóság eltiltotta. Az építtető kérelmet nyújtott be, hogy az építésügyi hatóság hatósági bizonyítvány kiadásával igazolja annak tényét, hogy az épület ténylegesen lakás/lakóépület.

Hogyan dönt a hatóság?

VI. FEJEZET

A HATÓSÁGI ELLENŐRZÉS

1. Telefonon névtelen bejelentés érkezett a működést engedélyező hatósághoz, hogy az egyik kisgyermeket gondozó gyermekintézményben finanszírozási okokra hivatkozva azonnali hatállyal felmondtak három gondozónőnek, a gyermeklétszámot összevonták, emiatt a kisgyermek biztonságos ellátása, felügyelete veszélybe került. A még dolgozók a rendszeres többletmunka miatt fáradtak, türelmetlenek, ingerültek a gyerekekkel, többször előfordult hangoskodás, érzelmi, fizikai bántalmazás. Egy 2 éves kisgyermeket magatartása miatt bezártak egy külön szobába, melyből keserves sírása hallatszódik ki órák óta. Kérte, hogy azonnal vizsgálják ki a körülményeket.

A működést engedélyező szerv ügyintézője a bejelentést követően – haladéktalanul – 17 órakor, előzetes értesítés nélkül felkereste az intézményt, és helyszíni ellenőrzést folytatott le. A helyszíni ellenőrzés során az intézmény vezetője kifogásolta, hogy a helyszíni ellenőrzésről nem kaptak előzetes értesítést, valamint hogy arra az adminisztratív munkatársak munkaidejének lejártát követően került sor. Az ügyintéző az intézményvezető kifogásait rögzítette a jegyzőkönyvben. A hatóság a jogsértést megállapította.

Milyen eszközök álltak az ügyintéző rendelkezésére a helyszíni ellenőrzés lefolytatása során a tényállás tisztázására?

2. N. község jegyzője lakossági bejelentés alapján ellenőrzést folytatott le az általa engedélyezett – telepengedély alapján működő – lakatosműhelyben a zajszint ellenőrzésére vonatkozóan. Az ellenőrzött a jegyzőkönyvre tett észrevételében sérelmezte, hogy az ellenőrzés előzetes értesítés nélkül történt, mivel ha tudtak volna előzetesen az ellenőrzés időpontjáról, akkor fel tudtak volna készülni rá.

Helytálló-e az ellenőrzött észrevétele?

3. A hatóság a munkaügyi ellenőrzését követően tapasztalatait feljegyzés formájában rögzítette, majd távozott az ellenőrzés helyszínéről. Az ellenőrzött munkáltató, aki nem tartózkodott az ellenőrzés időtartama alatt az épületben, a későbbiekben kifogásolta, hogy tudomása szerint az ellenőrzésről a hatóság nem készített jegyzőkönyvet és azt az ott

tartózkodó segédje részére nem adta át. A hatóság válaszában arról tájékoztatta a munkáltatót, hogy a Ket. lehetővé teszi számára, hogy az ellenőrzésről csupán hivatalos feljegyzést készítsen jegyzőkönyv helyett, melyet csak kérelemre kell átadni az ügyfél részére.

Igaza van-e a hatóságnak?

VII. FEJEZET

JOGORVOSLATOK

1. A fellebbezésre jogosult ügyfél a fellebbezési határidő lejárta előtt visszavonta a fellebbezést. Az első fokú hatóság nem terjesztette fel a fellebbezést, hanem megszüntető végzést hozott.

Helyesen járt el a hatóság?

2. B. települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál az államigazgatási hivatal hatósági osztálya által tartott kereskedelmi hatósági célvizsgálat során megállapították, hogy a működési engedélyek iránti kérelmek elbírálása során a jegyző – figyelmen kívül hagyva a 133/2007. (VI. 13.) Korm. rendelet az eljárás időpontjában hatályos 4. § (1) bekezdés d) pontjában foglalt szabályát – nem kereste meg az elsőfokú építésügyi hatóságot mint szakhatóságot, továbbá a vizsgált időszakban egyes ügyekben mint elsőfokú építésügyi hatóság maga járt el szakhatóságként. B. település nem rendelkezik építésügyi hatáskörrel az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóságok kijelöléséről és működési feltételeiről szóló 343/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 1/A. melléklete szerint.

Van-e és milyen intézkedési lehetősége az ellenőrzést végző felügyeleti szervnek?

3. A felperes 2003. október 8-án kelt adásvételi szerződéssel továbbértékesítési célból megvásárolta a hrsz.-ú ingatlant. A vagyonszerzést illetékkiszabásra 2003. október 17-én jelentették be. A megyei illetékhivatal a 2004. április 20-án kelt fizetési meghagyásával a felperest 600.000 Ft vagyónáruházási illeték és 3000 Ft eljárási illeték megfizetésére kötelezte, s egyben figyelmeztette a továbbértékesítés határidőben történő igazolásának kötelezettségére. A felperes az ingatlant 2005. szeptember 1-jén továbbértékesítette, s ezt a 2005. november 10-én kiállított tulajdoni lappal november 11-én igazolta az illetékhivatalnál. Az illetékhivatal a 2005. november 18. napján kelt levéllel arról tájékoztatta a felperest, hogy a továbbértékesítés igazolásának az Itv. 23/ A. § (7) bekezdése szerint eleget tett. Az illetékhivatal a 2006. szeptember 29-én kelt határozatával a felperessel szemben 2 080 000 Ft illetéket írt elő pótlólag, arra való hivatkozással, hogy a továbbértékesítés tényét csak késve igazolta.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes 2007. január 30-án kelt határozatával az első fokú határozatot helyben hagyta. A felperes keresetet nyújtott be az alperes határozatának felülvizsgálata iránt. Az első fokú bíróság az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte. Döntésében arra hivatkozott, hogy jöllehet felperes a továbbértékesítés igazolását tíz nap késsedelemmel teljesítette, de az illetékhivatal a kötelezettség teljesítését a 2005. november 18-án kelt levelével elfogadta. A közel egy év elteltével előírt szankció ellentétes a Ket. 1. § (2) bekezdésével, (4) bekezdésével, és a 114. § (3) bekezdésével. A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet.

Minősítse az eljárást!

4. Az ügyfél a jogerős bontásra kötelező elsőfokú építésügyi hatósági határozattal szemben beadott jogorvoslati kérelmében arra hivatkozik, hogy a jogszabály hatályon kívül helyezése miatt már nem kötelezhető bontásra, így okafogyottá vált a kötelezettsége határidőn belüli teljesítése, ezért a hatóság a jogerős határozatát vonja vissza.

Milyen döntést hoz a hatóság?

5. Az elsőfokú közigazgatási szerv a kérelmező rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelmét a jogszabályi feltételek hiánya miatt elutasította. Az ügyfél a határozatot június hó 8. napján vette át, amely ellen az elsőfokú közigazgatási szervhez július hó 3. napján jogorvoslati kérelmet nyújtott be.

Melyik közigazgatási szerv, milyen eljárás lefolytatására, milyen döntés meghozatalára jogosult?

6. A telepengedély kiadása iránti kérelmet elutasító határozatot az elsőfokú hatóság postai kézbesítés útján, tértivevénnyel közölte az ügyféllel, aki azt 2010. szeptember 5-én hétfőn vette át, fellebbezését szeptember 20-án személyesen adta be az első fokú hatóságához, amelyben kizárólag azt fejti ki, miért jogszabályellenes a határozat.

Mi az elsőfokú hatóság teendője?

7. A fellebbezéssel egyidejűleg az ügyfél *igazolási kérelmet* is benyújtott az elsőfokú hatóságához, mert elmulasztotta a fellebbezési határidőt. Az elsőfokú hatóság felterjesztette az iratokat másodfokú elbírálásra.

Hogyan kell eljárnia ebben az esetben a hatóságoknak?

8. Az ügyfél méltányossági eljárás lefolytatására nyújtott be kérelmet 2008. évben a hatóság 2005. évben hozott kisajátítási határozata ügyében, arra hivatkozással, hogy a határozatban megállapított kártalanítási összeget még mindig nem vette fel, mert az eljárás során csere termőföldet kért kártalanításként, de miután az megghiúsult, kérte a kisajátítást kérő által egyezségi ajánlatként megajánlott magasabb összegű kisajátítási kártalanítási összeget.

Hogyan kell dönteni a kérelemről?

9. Az ügyfél üzlet működési engedélye iránti kérelmet nyújtott be a mellékletekkel együtt. A mellékletek közül hiányzott a bérlemény használatára való jogosultságot igazoló okirat. Az elsőfokú hatóság működési engedélyt adott ki tárgyév októberében és még ebben a hónapban közölték az ügyféllel a határozatot. Az üzlethelység szomszédságában lakók fellebbezést nyújtottak be, azonban a másodfokú hatóság jóváhagyta a határozatot. Az elsőfokú hatóság tárgyévet követő év novemberében megállapította, hogy jogszabályba ütköző módon bocsátotta ki a határozatot, ezért visszavonta.

Jogszerű-e ez a döntés?

10. Az ügyfél adósságkezelési szolgáltatás iránti kérelmet nyújtott be P. város Polgármesteri Hivatalának Szociális Osztályán. Első fokon az átruházott hatáskörben döntésre jogosult Szociális Bizottság a kérelmező támogatás iránti kérelmét elutasította, mivel nem látta fennállónak a támogatásra való jogosultságot a vonatkozó törvény és helyi rendelet alapján. A kérelmező részére a határozatot tárgyév február 1-jén kézbesítették. A kérelmező fia március 1-jén fellebbezést nyújtott be az államigazgatási hivatalhoz, amelyben említést tesz arról, hogy édesanyja 3 hete kórházban fekszik, ezt a későbbiekben dokumentumokkal is fogja tudni igazolni.

Hogyan kell eljárnia a hatóságoknak?

11. Az ügyfél az elsőfokú hatóság határozata ellen a közléstől számított 29. napon fellebbezést nyújtott be, igazolási kérelmet nem csatolt. Az elsőfokú hatóság a Ket. 102. § (3) bekezdése alapján az ügyet irataival együtt határidőben felterjesztette a fellebbezés elbírálására jogosult másodfokú hatósághoz. A másodfokú hatóság észleli, hogy az első fokon eljáró szerv döntése jogszabálysértő.

Milyen döntést hoz a másodfokon eljáró hatóság?

12. Az ügyfél a határozat kézhezvételét követő 25. munkanapon személyesen vitte be a fellebbezését az első fokú hatósághoz. Igazolási kérelmet nem terjesztett elő, az eljáró hatóság erre irányuló tájékoztatására sem. Az elsőfokú hatóság a fellebbezést, valamint az elsőfokú iratokat felterjesztette a másodfokú hatósághoz, amely a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül végzéssel elutasította.

Jogszerűen jártak el az egyes hatóságok?

13. G. J. ügyfél fellebbezést nyújtott be az elsőfokú hatóságnál. Az elsőfokú hatóság a fellebbezést és az ügy iratait felterjesztette a fellebbezés elbírálására jogosult hatósághoz. A fellebbezés elbírálására jogosult hatóság megállapítja, hogy a fellebbezés elkésett.

Mi a helyes eljárás?

14. Az elsőfokú döntés ellen az ügyfél – a döntés közlését követő 35. munkanapon – fellebbezést terjesztett elő az elsőfokú hatóságnál. A fellebbezéshez igazolási kérelem nem érkezett. Az elsőfokú hatóság a fellebbezést, annak megérkezését követő 5 napon belül, felterjesztette az elsőfokú iratokkal együtt a jogorvoslati kérelem elbírálására jogosult hatósághoz.

Vizsgálja meg az elsőfokú hatóság eljárását!

15. K. I. átmeneti segély iránt kérelmet terjesztett elő az elsőfokú hatóságként eljáró helyi önkormányzat képviselőtestületénél magas fogászati költségeire való tekintettel. A kérelmében leírta, hogy ha részére segélyt állapítanak meg, úgy lemond a fellebbezési jogáról, hogy a segélyt részére mielőbb fizessék ki. A képviselőtestület K. I. kérelmére részére 5.000 Ft összegű átmeneti segélyt állapított meg. A kérelmező fellebbezett a döntés ellen, tekintettel arra, hogy az általa leírt fogászati költségekhez képest az 5000 Ft összegű segély méltánytalanul alacsony. Mivel a kérelem benyújtásakor lemondott fellebbezési jogáról, ezért a benyújtott jogorvoslati kérelmét nem bírálták el, a hatóság döntése jogerős. K. I. a regionális államigazgatási hivatalhoz fordult felügyeleti intézkedés érdekében.

Minősítse az eljárást! Milyen döntést hoz a regionális államigazgatási hivatal?

16. K. J. és házastársa a lakóingatlanukon meglévő építmény bővítése és tetőtér beépítése iránti kérelmének helyt adva a kiemelt elsőfokú építéshatóság építési engedélyt adott. A közlést követő 10. munkanapon a szomszédos ingatlan tulajdonosa az illetékes államigazgatási hivatalhoz nyújtott be fellebbezést, amelyben részletesen indokolta azt, miért sérelmezi az engedély megadását.

Mi a teendője az érintett hatóságoknak?

17. T. település jegyzőjének – az M. M. egyéni vállalkozó által működtetett vendéglátó egység működési engedélyét visszavonó és az üzlet bezárását elrendelő – határozatát fellebbezést követően az államigazgatási hivatal helybenhagyta, mivel a működési engedély kiadásának feltételei már nem álltak fenn. A jogerős döntés ellen a vállalkozó – a közlést követő 40. napon jogi képviselője útján – keresettel élt az elsőfokú döntést hozó hatóságnál, melyben előadta, hogy miért tartja jogsértőnek a döntést, s részletes indokolást tartalmazó igazolási kérelmet is mellékelte. A keresetlevélben kérte a döntés végrehajtásának felfüggesztését.

Mi a teendője az érintett hatóságoknak?

18. K. T., N. város, Kossuth u. 12. szám alatti lakos törvényes képviselő kérelmére B. Megyei Jogú Város Önkormányzata rendeletében foglaltak szerint a város polgármestere K. M. és K. K. gyermekek számára rendkívüli gyermekvédelmi támogatást állapított meg, miután a család létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. A támogatás kifizetése megtörtént, miután a határozatban annak fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóságát mondták ki. Az ügyirat irattárba helyezésekor a hivatal szervezeti egységének vezetője észlelte, hogy a döntést illetékesség hiányában hozták meg.

Mit tehet a döntést hozó hatóság?

19. V. város építésügyi hatóságának lakóház építését engedélyező határozata ellen az építető szomszédja fellebbezést nyújtott be, amelyben többek között a szakhatósági állásfoglalásban foglaltakat sérelmezte. Az elsőfokú döntést hozó építésügyi hatóság a fellebbezést megküldte a szakhatóságnak amiatt, hogy az abban foglaltakra nyilatkozzon, illetve az ügyben adott korábbi állásfoglalást kijavíthatja, kiegészítheti, vagy módosíthatja. A szakhatóság a fellebbezés felterjesztésére nyitva álló határidőig nem nyilatkozott az elsőfokú építésügyi hatóságnak.

Hogyan kell a másodfokon eljáró hatóságnak a döntése során a szakhatóság „eljárását” figyelembe venni?

20. A másodfokú hatóság felügyeleti vizsgálatot tartott az elsőfokú hatóságnál. Egy jogerős és végrehajtott két és fél évvel korábban jogerőre emelkedett és bíróság előtt meg nem támadott elsőfokú határozatról megállapította, hogy abban a hatóság jogszabálysértően adott engedélyt az ügyfél részére. Az elsőfokú hatóság ügyintézője tájékoztatta az ellenőrző szerv ügyintézőjét, hogy az ügyfél folyamatosan folytatja az engedély kiadásától kezdve az adott tevékenységet. A másodfokú hatóság képviselője azt javasolta az elsőfokú hatóságnak, hogy saját hatáskörében vonja vissza az engedélyező határozatát. Az első fokú hatóság ennek eleget tett. Két hónap múlva az ügyész vizsgálatot tartott az elsőfokú hatóságnál és óvást nyújtott be az engedélyt visszavonó határozat ellen.

Milyen indokra alapozhatta az ügyész az óvást? Ön milyen intézkedést tenne az óvás alapján? Van-e bármilyen lehetőség az eredeti elsőfokú határozattal okozott jogsértés orvoslására?

21. Az adóhatóság értesítése alapján az okmányirodát működtető jegyző határozatában kivonta F. J. gépjárművét a forgalomból, mivel gépjárműadó fizetési kötelezettségének 1 évet meghaladóan nem tett eleget. A határozatot az ügyfél számára 2009. november 10-én (kedden) szabályszerűen kézbesítették. F. J. a határozat elleni fellebbezését november 25-én nyújtotta be az elsőfokú hatóságnál.

Ismertesse a hatóság feladatait a fellebbezéshez kapcsolódóan, figyelemmel az ügyfél jogorvoslathoz való jogára is!

22. Az elsőfokú hatóság, ha a másodfokú döntés kézbesítése iránt a megérkezéstől számított 6. munkanapon intézkedik.

Helyesen járt-e el az elsőfokú hatóság?

23. Az ügyfél fellebbezésével egyidejűleg a fellebbezési eljárásban való költségmentesség iránt is kérelmet terjesztett elő az elsőfokú szervhez. Az elsőfokú hatóság a fellebbezést és a kérelmet az előírt határidőben az elsőfokú iratokkal együtt felterjesztette az elbírálására jogosult hatósághoz.

Helyesen járt-e el az elsőfokú hatóság?

24. K. J. „Söröntő” elnevezésű italbolt nyitására kért üzletműködési engedélyt B. város jegyzőjétől. A jegyző a kérelem beérkezését követően helyszíni szemle tartását rendelte el, melyre meghívta többek között a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező elsőfokú szakhatóságokat is. A helyszíni szemlén megjelent az ÁNTSZ képviselője, aki a felvett jegyzőkönyvben úgy nyilatkozott, hogy mivel a nyitandó üzlettől 150 méterre tüdőszűrő állomás működik, az engedély kiadásához nem járul hozzá. Döntését azzal indokolta, hogy a hatályos üzletműködési kormányrendelet szerint amennyiben az üzlettől 200 méteres távolságon belül egészségügyi intézmény van, szeszes ital kimérésére nincs lehetőség az üzletben. A nyilatkozat alapján a jegyző a kérelmet elutasította, a kereskedő fellebbezést nyújtott be az elsőfokú hatósághoz azzal, hogy ő megmérte a távolságot, mely szerint az 210 méter.

Mi a követendő eljárás?

25. N. A. tulajdonában lévő gépjárművet az elsőfokú hatóság a forgalomból kivonta APEH tartozás miatt. N. A. szomszédasszonya megfellebbezte a döntést. Fellebbezését arra alapozta, hogy a gépjárművet ő is szokta használni, ezért kéri a forgalomba azt visszahelyezni.

Ki dönt, mi a teendője az elsőfokú hatóságnak?

26. H. A. újrafelvételi kérelmét a másodfokú hatóság elutasította arra hivatkozva, hogy az új tény tudomásra jutása óta eltelt már 25 munkanap, és egyébként is a kifogásolt határozat is már nyolc hónapja jogerős.

Értékelje az eljárást!

27. Z. városi jegyző elutasította XXXL. Kft. telepengedély iránti kérelmét. A Kft. törvényes határidőn túl, elkésetten fellebbezést nyújtott be a regionális államigazgatási hivatalhoz, melyben sérelmezi, hogy Z. városi jegyző elutasította telepengedély iránti kérelmét, ezért kéri az elsőfokú döntés megsemmisítését.

Mit tesz a regionális államigazgatás hivatal? Mely hatóság és milyen döntést hoz elkésett fellebbezés esetén?

28. A jegyző 200.000 Ft telekadót vetett ki J. GY. terhére 2009. évre. J. GY. a határozat ellen fellebbezett. A fellebbezést az államigazgatási hivatal elutasította. A másodfokú határozat kézhezvételét követő napon J. GY. újrafelvételi kérelmet nyújtott be az államigazgatási

hivatalhoz. Az államigazgatási hivatal J. GY. újrafelvételi kérelmét elutasította határozatban tekintettel arra, hogy az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 5. §-a értelmében adóügyekben nincs helye újrafelvételi kérelemnek.

Értékelje az eljárás törvényességét! Történt-e törvénysértés a fenti ügyben?

29. A jegyző K. L. kérelmező részére építési engedélyt adott. A határozat ellen az egyik közvetlen szomszéd fellebbezett. Az államigazgatási hivatal a jegyző határozatát úgy változtatta meg, hogy az építési engedély iránti kérelmet elutasította. K. L. az államigazgatási hivatal másodfokú határozata ellen keresetet nyújtott be. A bíróság az első tárgyalást megtartotta, ahol az ügyfél keresetével kapcsolatos álláspontját a hatóság kifejtette, majd az eljáró bíró folytatólagos tárgyalást tűzött ki. Az államigazgatási hivatal az első tárgyalást követően átgondolta jogi álláspontját és másodfokú határozatát a második tárgyalás előtt visszavonta.

Értékelje az eljárás törvényességét! Történt-e törvénysértés a fenti ügyben?

30. Az eljáró hatóság az ügyfél kérelmét elutasította, mivel az a felszólítás ellenére sem teljesítette a hiánypótlási felhívást, amely miatt a szakhatóság a hozzájárulás kiadását elutasította. Az ügyfél fellebbezésével egyidejűleg az elmulasztott hiánypótlást is teljesítette az elsőfokú szervhez. Az elsőfokú hatóság a fellebbezést és e kérelmet az előírt határidőben az elsőfokú iratokkal együtt felterjesztette az elbírálására jogosult hatósághoz.

Helyesen járt-e el az elsőfokú hatóság?

31. F. F. az elsőfokú határozat elleni fellebbezést a táskájában felejtette és csak a kézbesítéstől számított 21. napon vitte be a fellebbezést elbíráló szervhez.

A Ket. szabályai szerint elbírálhatja-e a másodfokú hatóság a fellebbezést?

32. A regionális államigazgatási hivatal mint fellebbezés elbírálására jogosult hatóság a jogszabálysértő elsőfokú határozat megsemmisítéséről és új eljárásra utasításról hoz döntést.

Mi a döntés formája és miért? Milyen jogorvoslati lehetősége van az ügyfélnek a döntés ellen?

33. Az eljáró hatóság a vonatkozó jogszabály szerint bevonta eljárásába a szakhatóságokat és a szakhatósági állásfoglalásoknak megfelelően hozta meg a döntését. A határozat ellen az

ügyfél fellebbezéssel élt, melyben elsődlegesen a szakhatósági állásfoglalásban foglaltakat vitatta.

Kell-e értesülnie a szakhatóságnak a fellebbezésről vagy sem, és van-e lehetősége a szakhatósági állásfoglalás módosítására, ha rájött, hogy az részben jogszabálysértő?

34. Cs. város jegyzője telekalakítási engedélyt adott B. E. részére, amellyel a tulajdonában álló külterületi, rét művelési ágú földrészletek telekfelosztását engedélyezte. Az elsőfokú építésügyi hatósági határozat 2008. július 31-én jogerőre emelkedett. A telekalakítási engedély alapján a földhivatal a változást átvezette. Az ügyfél a kialakított telkek közül egyiken szőlőt telepített és pince építési engedélyezési terveinek kidolgozására tervezővel szerződést kötött, a többi telken a rét művelést fenntartotta, de azokat az új telekhatároknak megfelelően körbekerítette. A határozat ellen 2009. augusztus 12-én érkezett megkeresésében az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség felügyeleti intézkedést kezdeményezett a Nyugat-dunántúli Regionális Államigazgatási Hivatalnál, mivel a földrészletek a NATURA 2000 területen találhatók, ezért az elsőfokú telekalakítási engedélyezési eljárásba be kellett volna vonni a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőséget szakhatóságként. Az ügyfél jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogára hivatkozik.

Mit tehet a másodfokú építésügyi hatóság?

35. A regionális államigazgatási hivatal mint felügyeleti szerv a 2009. november 5-én indult alapeljárásban született elsőfokú határozat ellen határidőn túl benyújtott és az első fokon eljáró jegyző által hozzá felterjesztett fellebbezést a Ket. 104. § (2) bekezdésére hivatkozással – végzéssel – érdemi vizsgálat nélkül elutasította, mellyel szemben fellebbezési jogot biztosított az illetékes miniszterhez. E másodfokon hozott elsőfokú döntéssel szemben az ügyfél – immár a megjelölt határidőn belül – szintén fellebbezéssel élt, melyet a hivatal haladéktalanul felterjesztett az illetékes miniszterhez.

Milyen tartalmú, mely jogszabályhelyekre alapozott miniszteri döntés felel meg a Ket. előírásainak?

36. A megyei földhivatal mint fellebbezés elbírálására jogosult hatóság, a 2009. október 15-én indult jogorvoslati eljárásban született, többek között a Ket. 105. § (6) bekezdésére hivatkozással hozott határozatával – miután a másodfokú döntés meghozatalához nem állt

rendelkezésre elegendő adat, s ezért úgy ítélte meg, hogy a tényállás további, széles körű tisztázására van szükség, melyet a maga részéről nem vállal – a fellebbezéssel támadott elsőfokú határozatot megsemmisítette és a körzeti földhivatalt, mint elsőfokú döntést hozó hatóságot új eljárásra utasította, egyidejűleg a Ket. 109. § (1) bekezdése alapján a bírói út igénybe vételének lehetőségéről adott tájékoztatást.

Milyen megállapításokat tett az ügyben ezt követően lefolytatott minisztériumi célellenőrzés?

37. A fellebbezést benyújtó ügyfél jogorvoslati kérelmét visszavonja.

Milyen döntést hoz a másodfokú hatóság, milyen jogorvoslati tájékoztatást ad?

38. Az elsőfokú határozat ellen benyújtott fellebbezési eljárásban a másodfokú szerv észleli, hogy a megtámadott döntés fejlécén az „Z. Város Polgármesteri Hivatala” kitétel szerepel.

Milyen hibában szenved a döntés, mit kell tennie a másodfokú szervnek?

39. Egy építési vállalat (Kft.) üzletrésszel rendelkező tagja a gazdasági társaság kérelmét elutasító határozat tudomására jutását követően bejelentkezik a hatósághoz és sérelmezi, hogy az eljárásról nem értesült. Ezt követően a kft. egyik, üzletrésszel rendelkező tulajdonosa fellebbezést nyújt be a másodfokú hatósághoz.

Mit kell tennie a felügyeleti szervnek?

40. Z. Megyei Főügyészség N. Város jegyzőjének jogerős határozata ellen a regionális államigazgatási hivatalhoz – mint N. Város jegyzőjének felügyeleti szervéhez – óvást nyújtott be. Ebben a jegyző határozatának hatályon kívül helyezését és az eljárás megszüntetését indítványozta. Az államigazgatási hivatal, az óvást megküldte a jegyzőnek azzal, hogy azt 8 napon belül bírálja el. Felhívta a figyelmet arra, hogy ha az óvást alaposnak tartja, úgy az abban foglaltaknak megfelelően az óvással megtámadott határozatát helyezze hatályon kívül és az eljárást szüntesse meg; de ha az óvással nem ért egyet, az ügyben keletkezett iratokat – véleményével és az iratokkal együtt – származtassa vissza. A jegyző az óvással egyetértett, a megtámadott határozatát hatályon kívül helyezte és az ügyben indult eljárást megszüntette.

Törvényes volt-e az óvás elbírálásával kapcsolatos eljárás?

41. D. Kistérségi Központi Önkormányzat jegyzője 2002 novemberében építési engedélyt adott ki K. I.-né részére. 2003 nyarán a műszaki osztály egyik dolgozója ellen vesztegetés büntette miatt büntetőeljárás indult, és ennek során a bíróság jogerős ítélete megállapította, hogy – többek között - – K. I.-né is úgy jutott építési engedélyhez, hogy a műszaki osztály dolgozójának 20.000 Ft-ot adott, és ezért nevezett ellen is büntető eljárás indult. Az elsőfokú építésügyi hatóság K. I.-nétől az építési engedélyt visszavonta.

A Ket. alapján visszavonható-e K. Imréné építési engedélye?

42. Az ügyfél a határozatot július 25-én átvette, a fellebbezési 10 munkanapos határidő augusztus 10-én lejárt. Az ügyfél augusztus 21-én benyújtott fellebbezésében hivatkozott rá, hogy 3 napja jött ki a kórházi kezelésből, és csak most nyílt lehetősége jogorvoslati kérelme benyújtására.

Hogyan kell eljárnia a hatóságoknak?

43. Az első fokon eljáró közlekedési igazgatási hatóság határozattal ideiglenesen kivonja a forgalomból az ügyfél gépjárművét. Az ügyfél a határozat ellen fellebbezést nyújt be, amely azonban elkésett és igazolási kérelmet sem tartalmaz.

Hogyan folytatódik az eljárás?

44. A közigazgatási hatósági ügyben eljáró elsőfokú hatóság határozatát a másodfokú szerv jogsértőnek tartja, mert a tényállás további tisztázása szükséges.

Mi lesz a másodfokú szerv döntése, és azt milyen formában hozza meg?

45. Az első fokon eljáró közlekedési igazgatási hatóság határozattal ideiglenesen kivonja a forgalomból az ügyfél gépjárművét. Az ügyfél a határozat ellen fellebbezést és igazolási kérelmet terjeszt elő.

Hogyan folytatódik az eljárás?

46. Az eljáró közigazgatási hatóság N. J.-né közlekedési igazgatási ügyében határozatot hoz, amely ellen a törvényes határidőn belül N. J. (házastárs) él fellebbezéssel.

Mely hatóság és milyen döntést hoz a fellebbezésről?

47. A városi rendőrkapitányság elsőfokú határozatát a megyei rendőr-főkapitányság felügyeleti eljárás keretében vizsgálja. Eközben azonban fény derül arra, hogy az ügyfél az elsőfokú határozat ellen – határidőn belül – fellebbezést nyújtott be, melyet az elsőfokú szerv felterjesztett.

Mi a másodfokú szerv teendője?

48. A városi gyámhivatal elsőfokú határozata ellen az ügyfél elkésve nyújt be fellebbezést, melyhez igazolási kérelmet sem csatol. A Ket. 104. § (2) bekezdése alapján a fellebbezést a regionális szociális és gyámhivatal érdemi vizsgálat nélkül végzéssel elutasítja. Az ügyfél e végzés ellen fellebbezést nyújt be.

Mit tesz a területi szociális és gyámhivatal felügyeleti szerve?

49. Az államigazgatási hivatal megsemmisíti az első fokon eljáró jegyző határozatát, és – tekintettel a döntés súlyos fogyatékoságaira – a jegyzőt új eljárás lefolytatására utasítja. Az ügyfél azonban a másodfokú határozatot törvénysértőnek tartja, ezért vele szemben bírósági felülvizsgálatot kezdeményez. Ennek következtében egyidejűleg zajlik a közigazgatási per, és a megismételt elsőfokú eljárás.

Mi az elsőfokú hatóság teendője?

50. K. Nagyközség Önkormányzata megfellebbezte az elsőfokú építési hatóság társasház használati engedélyt kiadó határozatát, mert az Önkormányzat tulajdonában levő víziközmű társaság a használatbavételhez hozzájáruló nyilatkozatát az elsőfokú döntés meghozatalát követően visszavonta. A víziközmű társaság azért vonta vissza a hozzájárulást, mert a hálózatra csatlakozási díjat a beruházó építető nem fizette meg a víziközmű társaságnak, illetve a közműfejlesztési-hozzájárulást K. Nagyközség Önkormányzatának.

Bírálja el a fellebbezést!

51. Az államigazgatási hivatal végzéssel elutasította K. Község Önkormányzatának fellebbezését egy társasház használati engedélyének kiadása ügyében, mert a fellebbezést a hivatal szerint nem az arra jogosult nyújtotta be. A hivatal végzése ellen további fellebbezésre adott lehetőséget a Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztériumnál.

Helyes volt-e a döntés és formája, továbbá a jogorvoslati kioktatás?

52. S. és F. Kft. 2009. május 6-án, 11-én 14-én és 17-én 1 m²-nyi közterületet állványon történő árubemutatás, és 4 m²-nyi ablakszárnyat szintén árubemutatás céljára használt. A közterület-felügyelet minden alkalommal felszólította a kereskedőt az engedély nélküli használat megszüntetésére és felhívta a figyelmet annak jogkövetkezményeire, de ennek ellenére újból és újból folytatták a közterület-használatot. A felszólítások hatására a kereskedő május 11-én benyújtotta a közterület-használat iránti kérelmét, ekkor azonban az adóhatóság tájékoztatása alapján kiderült, hogy adótartozása van, mely kizárja a közterület-használati engedély megadását. Az adótartozást 2009. május 15-én rendezték, és jelezték, hogy eredeti kérelmüket módosítani kívánják. A módosítás 2009. május 20-án érkezett a hivatalhoz, a közterület-használatról szóló helyi önkormányzati rendeletben elsőfokú hatóságként megjelölt polgármester a közterület-használati engedélyt a kérelemnek megfelelően kiadta.

Az engedély nélküli közterület-használat miatt a polgármester a használót 100.000 Ft közterület-használati díj megfizetésére kötelezte. E határozattal szemben a kereskedő a fellebbezési határidőn belül fellebbezést nyújtott be, és kérte a határozat visszavonását, illetve ha ez nem lehetséges, összegének csökkentését valamint részletfizetési lehetőség biztosítását. Fellebbezésében arra hivatkozik, hogy évek óta szabályosan használja a közterületet és fizeti annak díját, de 2008 őszén a szemben lévő építkezés miatt állványát és ablakszárnyát használni nem tudta.

Hogyan dönt a hatóság?

53. Az ügyfél elkésztetten nyújtja be a fellebbezését.

Mit tesz az első fokú eljáró hatóság, ha

a) a fellebbezéssel együtt igazolási kérelmet is benyújtott az ügyfél

b) igazolási kérelmet nem nyújtott be?

54. A hatóság belső felülvizsgálata során észlelte, hogy egyik döntése jogszabálysértő: a határozat indokolási részéből hiányoznak bizonyos, a Ket. által követelt tartalmi elemek. Az ügyfél fellebbezéssel nem élt. A határozat meghozatalától számított hét hónap telt el.

Van-e intézkedési kötelezettsége a hatóságnak?

55. Az ügyfél a fellebbezését elkésetten nyújtja be. Az elsőfokú hatóság a fellebbezést az ügy összes iratával felterjeszti a fellebbezés elbírálására jogosult hatósághoz.

Mi lett volna a helyes eljárás?

56. Az ügyfél az egyéni vállalkozói igazolványa visszavonását elrendelő elsőfokú határozat ellen üzlettársa nyújtotta be a fellebbezést, arra hivatkozással, hogy partnere külföldön tartózkodik, és akadályoztatva van a határozat elleni jogorvoslat igénybevételében. Az elsőfokú hatóság a fellebbezést elbírálásra felterjesztette a másodfokú hatósághoz.

Hogyan dönt a hatóság?

57. D. E. gyakorló ingatlanjogász házat épített, amelyre használatbavételi engedélyt kapott. A ház után D.E. 50%-os normatív állami támogatás iránti kérelmet nyújtott be az ügyben hatáskörrel és illetékességgel rendelkező első fokú hatósághoz, amely – a kérelmen túlmenően – a normatív támogatás 100%-os összegét állapította meg D. E.-nek határozatában. A felügyeleti szerv azonban jelezte, hogy a támogatás engedélyezése jogszabálysértő, ugyanis az ügy elbírálása idején a vonatkozó kormányrendeletet a Kormány módosította, amely alapján D. E. háza után már nem járt volna állami támogatás. Ezért az első fokú hatóság – mivel a döntés közlésétől számított egy év még nem telt el – a támogatást engedélyező határozatát visszavonta, amelyet D. E. megfellebbezett. Fellebbezésében arra hivatkozott, hogy jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogát sértette a visszavonás.

Jogos-e D. E. hivatkozása?

58. Ittas járművezetés miatt L. K. gépjármű-vezetői engedélyét a rendőrkapitányság visszavonta, azzal, hogy azt 1 év múlva visszakaphatja. Fél év múlva a rendőrség azzal egészítette ki a határozatot, hogy csak akkor kaphatja vissza a jogosítványt L. K., ha az utánpótlásos való részvételét is igazolja. L. K. a kiegészítő határozat ellen fellebbezést nyújtott be, mert álláspontja szerint – ellentétben a rendőrség álláspontjával – nem kijavítás, hanem kiegészítés történt, és az sérti a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogait.

Jogos-e L. K. hivatkozása?

VIII. FEJEZET

VÉGREHAJTÁS

1. F. város Polgármesteri Hivatal kötelezte N. F.-t, hogy az ingatlanán engedély nélkül megépített melléképületet a határozat jogerőre emelkedésétől számított 180 napon belül bontsa le. Az ügyféllel szemben ugyanazon határozatba 20.000 Ft eljárési bírságot is kiszabott azzal, hogy a bírságot 30 napon belül meg kell fizetni. A fellebbezésre nyitva álló határidőben jogorvoslat nem érkezett.

Miként hajtható végre a határozat?

2. Az elsőfokú határozattal szemben az ügyfél fellebbezést nyújt be, amelyet a másodfokú eljárás során visszavon. Az első fokú határozatot 2009. május 2-án, hétfőn veszi át a fellebbező, míg a másodfokú fellebbezési eljárást megszüntető végzést május 23-án.

Mikor emelkedik jogerőre a határozat?

3. Az elsőfokú hatóság meghatározott cselekmény teljesítésére kötelezte az ügyfelet, aki azt a megadott határidőre nem teljesítette. Az elsőfokú hatóság eljárési bírsággal sújtotta a kötelezettet, aki a végzés ellen fellebbezéssel élt. Az elsőfokú hatóság felterjesztette az iratokat másodfokú elbírálásra.

Mi a követendő eljárás?

4. Az elsőfokú hatóság meghatározott magatartásra vonatkozó kötelezést rendelt el határozattal. A jogosult ügyfél bejelentette a hatóságnál, hogy a kötelezett a határozatban előírt határidőre nem teljesített. A hatóság megvizsgálta a kötelezett jövedelmi és vagyoni viszonyait és vele szemben 100.000,- Ft eljárési bírságot szabott ki.

Jogszerű-e az eljáró hatóság eljárása?

5. A közlekedési igazgatási hatóság jogerős határozatával gépjármű forgalomból való kivonásáról döntött. Ebben kötelezte az ügyfelet a forgalmi engedély, és a rendszámablák 5 munkanapon belüli leadására. A kötelezettségnek az ügyfél nem tett eleget, ezért a Ket. 61. §-a alapján a hatóság eljárési bírsággal sújtotta.

Jogszerű volt-e a hatóság eljárása?

6. Az APEH mint első fokú illetékügyi hatóság (a továbbiakban: hatóság) jogerősen 75 000 Ft vagyonszerzési illetéket szabott ki egy ügyfélre. A kötelezett nem teljesítette fizetési kötelezettségét, emiatt a hatóság hivatalból megindítja a végrehajtási eljárást. A végrehajtás eljárás közben a kötelezett meghal. Halála előtt befizetés nem történt. A hatóság az ügyfél halála előtt a letiltást már postára adta a Nyugdíjfolyósító Intézet részére. Az utolsó havi nyugdíjat még nem folyósították.

Mit kell tennie a hatóságnak?

IX. FEJEZET

AZ ELJÁRÁSI KÖLTSÉGEK

1. V. Tiborné született R. Mária Magdolna az 1982. évi 17. tvr. 28 § (1) bekezdése alapján születési utónevét kívánta megváltoztatni, de az anyakönyvi ügyekért felelős miniszterhez címzett kérelem benyújtásával együtt költségmentességet is kért a lakóhelye szerinti anyakönyvvezetőnél. Az anyakönyvvezető a költségmentesség iránti kérelmet elbírálta és annak helyt adott, majd a névváltoztatási kérelmet az engedélyező határozata kíséretében megküldte elbírálásra az IRM Anyakönyvi Osztályához.

Jogszerű volt-e az anyakönyvvezető eljárása?

2. A társasház közös képviselője bejelentést tett az építésügyi hatósághoz, mert az egyik garázs bérlője a helyiséget rendeltetéstől eltérő célra (raktározásra) használta úgy, hogy ahhoz nem rendelkezett az építésügyi hatóság engedélyével (rendeltetés-módosítás). Az építésügyi hatóság a bejelentés nyomán a helyszínen ellenőrzést végzett. Az ellenőrzés megállapításai alapján a bérlőt egyszerűsített végzéssel kötelezte az engedély nélküli használat megszüntetésre (az eljárás során felmerült költségekről nem rendelkezett), egyúttal a bejelentőt az illeték megfizetésére (10 ezer Ft) hívta fel. A végzés fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett és a bérlő megszüntette az engedély nélküli használatot.

A bejelentő a felhívásnak nem tett eleget, és az építésügyi hatóság az illeték hiányáról leletet készített és megküldte az állami adóhatóságnak. Az adóhatóság – az építésügyi hatóság lelete alapján – határozatban kötelezte a bejelentőt az illetéknek megfelelő összeg megfizetésére.

A bejelentő az építésügyi hatóság felügyeleti szervéhez benyújtott panaszában azzal érvelt, hogy közérdekű bejelentést tett és nem hatósági eljárást kezdeményezett. Utalt továbbá arra is, hogy két évvel korábban már tett hasonló bejelentést, amit akkor közérdekű bejelentésként kezeltek és nem is hívták fel eljárás illeték megfizetésére.

Fejtse ki véleményét az eljárásról!

3. A kisajátítási és bányászati célú szolgalmalapítási eljárás során (a továbbiakban: kisajátítás) igazságügyi szakértőt rendel ki a hatóság. A szakvélemény elkészítését követően tárgyalást tart, majd a döntéshozatalt követően a szakértő által benyújtott költségkimutatás

alapján végzéssel megállapítja a szakértői díjat, melynek kifizetésére a kérelmezőt kötelezi. A szakértő részére történő átutalás a Magyar Államkincstáron keresztül általában hosszadalmas, és a szakértő ÁFA befizetési kötelessége időben gyakran megelőzi a részére történő átutalást.

Hogyan oldható fel az említett visszásság?

4. L. község jegyzőjét a felettes hatóság a Ket. 20. § (2) bekezdése alapján eljárás lefolytatására utasította. A kitűzött határidő eredménytelenül eltelt, ezért a felettes hatóság – fegyelmi eljárás kezdeményezése mellett – I. Község jegyzőjét kijelölte az eljárás lefolytatására. A kijelölt jegyző meghallgatott 10 személyt, L. községben helyszíni szemlét tartott, 12 tértivevényes levelet kiküldött, ezért az eljárás befejezésekor kérte, hogy L. község jegyzője térítse meg részére a felmerült 26.000 Ft (3000 Ft levelezési, 20.000 Ft utazási, és 3000 Ft papír, illetve másolási) eljárási költséget.

Fejtse ki a követeléssel kapcsolatos véleményét!

5. Az ügyfél bejelentkezik a hatóságnál és a folyamatban lévő ügyében iratbetekintést kér. Az iratokat eléje tárják, ekkor előveszi digitális fényképezőjét, és ezzel készít másolatokat. A fizetést azzal az indokkal tagadja meg, hogy a másolással a hatóságnak nem merült fel költsége.

Értékelje a jogesetet!

I. FEJEZET

ALAPELVEK, ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK: MEGOLDÁSOK

1. a) A hivatalbóli eljárás elve (ex officio); A Ket. 3. § (1) bekezdése értelmében a közigazgatási hatósági eljárásban a törvény keretei között a hivatalból való eljárás elve érvényesül. A 3. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján a hatóság hivatalból állapítja meg a tényállást, határozza meg a bizonyítás módját és terjedelmét, ennek során nincs kötve az ügyfelek bizonyítási indítványaihoz. A Ket. nem ismeri a bizonyítási indítvány mellőzése esetén alkalmazható kifogás intézményét. A bizonyítási eljárás esetleges hiányosságai, jogszerűtlenségei a fellebbezési kérelemben terjeszthetők elő.

b) A jóhiszeműség alapelve; A Ket. 6. § (2) bekezdése alapján a közigazgatási hatósági eljárásban az ügyfél magatartása nem irányulhat a hatóság megtévesztésére vagy a döntéshozatal, illetve a végrehajtás indokolatlan késleltetésére. Az ügyfél jóhiszeműségét az eljárásban vélelmezni kell, a rosszhiszeműség bizonyítása ugyanakkor a hatóságot terheli. A szóban forgó § (3) bekezdése szerint, ha az ügyfél rosszhiszeműsége bizonyított, a rosszhiszemű ügyfelet a hatóság eljárási bírsággal sújthatja, és a többletköltségek megfizetésére kötelezheti.

c) A közigazgatási hatóság kártérítési felelőssége A Ket. 4. § (2) bekezdése alapján a közigazgatási hatóság a nem jogszabályszerű eljárással az ügyfélnek okozott kárt a polgári jog szabályai szerint megtéríti. Jelen esetben nem a hatóság károkozásáról van szó, így a Polgári Törvénykönyv közigazgatási (államigazgatási) jogkörben okozott kárra vonatkozó szabályai érvényesülnek.

2. A Ket. egyértelműen meghatározza, hogy a közigazgatási hatósági eljárás hivatalos nyelve a magyar, azzal, hogy aki a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvény hatálya alá tartozik, használhatja az adott kisebbség nyelvét. Ebben az esetben a kisebbség nyelven benyújtott kérelmet magyar nyelven és – az ügyfél kérésére – a kérelemben használt nyelven kell elbírálni. A fordítási és tolmácsolási költséget az eljáró közigazgatási hatóság viseli.

Ha a közigazgatási hatóság nem magyar állampolgárságú, a magyar nyelvet nem ismerő személy ügyében magyarországi tartózkodásának tartama alatt hivatalból indít azonnali intézkedéssel járó eljárást, vagy a természetes személy ügyfél azonnali jogvédelemért fordul a

magyar közigazgatási hatósághoz, a hatóság köteles gondoskodni arról, hogy az ügyfelet joghátrány ne érje a magyar nyelv ismeretének hiánya miatt. A magyar nyelvet nem ismerő más ügyfél is kérheti, hogy a közigazgatási hatóság bírálja el az anyanyelvén vagy valamely közvetítő nyelven megfogalmazott kérelmét, ebben az esetben azonban a fordítási és tolmácsolási költségeket az ügyfél viseli [Ket. 4.§ (1) bekezdés].

Jelen eset kapcsán jelezni kell, hogy mivel az ügy nem minősül azonnali jogvédelem igénylésének, ezért a Ket. 10. §-ának szabálya nem alkalmazható. Emellett felmerül az ügyfél részéről a Ket. 6. § (1) bekezdésének megsértése, nevezetesen köteles az eljárásban jóhiszeműen eljárni, továbbá ugyanezen paragrafus (2) bekezdése, mely szerint magatartása nem irányulhat a hatóság megtévesztésére. Azzal, hogy az eljárás kezdeményezésekor a magyar nyelv, illetve bármelyik közvetítő nyelv ismeretét tagadta, a hatóságot megtévesztette. Az a hivatkozása, hogy vele szemben bürszínére való tekintettel diszkrimináció történt egyértelműen kizárt, ugyanis a hatóság képviselői mindent megtettek annak érdekében, hogy megértessék magukat vele, miközben ő lényegében „játszott” a hatósággal. Azzal, hogy a hatóság megtagadta az illeték visszafizetésére irányuló szóbeli kérelmét, teljesen jogszerűen járt el, mert az illetékekről szóló törvény értelmében az eljárás illetékét a kérelem benyújtásakor kell leróni, továbbá az illetéket akkor is meg kell fizetni, ha a hatóság a kérelemben foglaltakat nem teljesíti, elutasítja. Az illeték visszafizetésének csak akkor van helye, ha a hatóság az ügyintézési határidőt túllépi, illetve a jogorvoslati eljárásban, ha a felettes hatóság a fellebbezésben foglaltaknak helyt ad. Jelen jogesetben érvényesült az egyszerű és gyors ügyintézés elve, mert az ügyfél szóban előterjesztett kérelmét azonnal teljesítették, és az adóigazolás kiadásával a hatóság a kérést teljesítette. A hatóság megfelelő körültekintéssel járt el, miután az ügyfél által első alkalommal benyújtott papíron az volt leírva, hogy a lakhely szerint illetékes adóhatóságtól kell kérni, és az ügyfél igazolta, hogy szokásos tartózkodási helye ezen önkormányzati adóhatóság illetékességi területén van nem kívánt további bizonyítást az a tény, hogy az adóigazolás kiadása szempontjából a megfelelő adóhatóság kereste fel. Minden további hivatkozása bürszínére, nemzetiségére, politikai üldözöttségére az ügyfél rosszhiszeműségét támasztotta alá.

3. Nincs igaza P. P.-nek. A Ket. 12.§ (2) bekezdés b) pontja a kamarai fegyelmi ügyeket kiveszi a Ket. hatálya alól, ezért a BÜK eljárására a Ket. nem vonatkozik. P. P ezért a Ket. alkalmazását alappal nem követelheti, így a végzés felülvizsgálatát sem kérheti a közigazgatási bíróságtól. Ennek megfelelően a BÜK döntése a Kamara belső szabályzataiban meghatározott formát kell, hogy kövesse.

4. 2009. október 1-je előtt: A gyámhatóság döntése annyiban helytelen, hogy a jogutódlás kérdésében nem határozattal, hanem végzéssel kell döntenie a Ket. 16.§ (2) bekezdése alapján. Azt, hogy érdemben helyes-e a döntés, a 2009. október 1-je előtt hatályos Ket. alapján – a hiányos szabályozás folytán – nem lehet eldönteni. **2009. október 1-jétől:** A gyámhatóság döntése annyiban helytelen, hogy a kérelemről végzéssel kell határoznia [Ket. 16.§ (1) bekezdés, 71.§ (1) bekezdés]. Érdemben viszont helyes a döntés, hiszen a kiskorúval való kapcsolattartás szabályozása iránti hatósági ügy személyes jellegű a szülői felügyeleti jog körében – amelynek a kapcsolattartás az egyik részjogosítványa – az 1952. évi IV. törvény alapján nincs helye jogutódlásnak, mivel az a kiskorú édesanyjának és édesapjának személyéhez kötődik, ezért az elhunyt apa előző házasságából született B. K. nem kérheti az apja jogán, jogutódként a kapcsolattartást kiskorú B. B.-vel [Ket. 16.§ (1) bekezdés]

5. A jegyző döntése jogsértő. A jegyzőnek át kellett volna vennie a kérelmet és a Ket. 10. § (2) bekezdése szerint hatáskör hiánya miatt át kellett volna tennie az ügyet 5 napon belül végzéssel a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervnek a Ket. 22. § (2) bekezdése alapján. Az ügyfelet tájékoztatnia kellett volna, hogy a tolmácsolási, fordítási költségeket viselnie kell a Ket. 10. § (2) bekezdése alapján. A kérelmező nem tartozik a nemzeti és etnikai kisebbségi törvény hatálya alá, ezért a Ket. 9. §-a nem alkalmazható. Közömbös, hogy működik-e a településen német kisebbségi önkormányzat.

6. A Ket. 16. § (1) bekezdése szerint, ha jogszabály másként nem rendelkezik vagy azt az ügy jellege nem zárja ki, a hivatalból indított vagy folytatott eljárásban a kieső ügyfél helyébe annak polgári jog szerinti jogutódja (pl. az ingatlan tulajdonjogát adásvétel útján megszerző személy) lép, ilyen esetben a jogerős határozatban megállapított kötelezettség vagy a jogosultság a jogutódot terheli, illetve illeti meg. A határozatot hatályon kívül kell helyezni és az elsőfokú szervet új eljárás lefolytatására kell kötelezni, az erdő új tulajdonosának bevonásával.

7. A Ket. 13. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a szabálysértési eljárásra nem terjed ki a Ket. hatálya. A felügyeleti szervnek a kizárás iránti kérelmek elbírálása előtt, illetve azzal kapcsolatban azt is meg kell állapítania, hogy van-e a jegyzőnek hatásköre az adott ügyben, s azt, hogy annak intézésekor a Ket.-et kell-e alkalmaznia. Jelen esetben a szabálysértési ügyek elbírálására ugyan van hatásköre a jegyzőnek, de az ilyen típusú ügyekre nem a Ket., hanem a szabálysértési törvény szabályait kell alkalmazni. A jegyző indokait méltányolva nincs annak akadálya, hogy a felügyeleti szerv – a helyes jogszabály, nevezetesen a szabálysértési törvény

alkalmazásával – az eljárásból kizárja őt az eljárásból és másik jegyzőt jelöljön ki annak lefolytatására.

8. A Ket. 16. § (1) bekezdés a) pontja és (4) bekezdése alapján a kötelezett polgári jogi jogutódjai felelnek a kötelezést elrendelő határozat végrehajtásáért, mert hivatalból hozott döntésről van szó. Ehhez az kell, hogy a hatóság – a Ket. 16. § (6) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – a jogutódlásról önálló fellebbezéssel megtámadható végzésben döntsön, majd önkéntes nem teljesítés esetén a határozat végrehajtását a Ket. és a mögöttes szabályként alkalmazandó Vht. alapján kikényszeríthesse.

9. A felügyeleti szerv megvizsgálja, hogy a fellebbezést benyújtó személy a Ket. 15. §-a alapján ügyfélnek minősül-e, ennek során az ágazati jogszabályokban nevesített ügyfélkörön kívüli személynek bizonyítania kell, hogy az ügy a jogát, jogos érdekét érinti. A hatásterületi ügyféli minőséget a külön jogszabály alapján hivatalból kell figyelembe venni. Ha ennek eredményeként a felügyeleti szerv azt állapítja meg, hogy az érintett személy ügyfélnek minősül, akkor a Ket. 105. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú határozatot megsemmisíti és az elsőfokú hatóságot új eljárásra utasítja. Ha azt állapítja meg, hogy a fellebbező személy nem minősül ügyfélnek, akkor a felügyeleti szerv a Ket. 104. § (2) bekezdése alapján a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. A végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye a felügyeleti szervhez (ágazati minisztérium).

10. A rendelet 1. § (1) bekezdésének utolsó tagmondata a Ket. 19. § (2) bekezdésébe ütközik, tehát törvénysértő, mivel a jegyző az Ötv. szabályozására is figyelemmel nem járhat el önkormányzati hatósági ügyben.

11. Ket. 15. §. (8) bekezdés; Az eljárás megindítására irányuló kérelmet benyújtó ügyfélén kívüli ügyféli jogállást megtagadó végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye. A jogorvoslati lehetőség megjelölése a fentiek jogszabálysértő volt.

12. Ket. 10.§ (2) bekezdés és 22.§ (2) bekezdés; a kérelmet át kellett volna venni, és hivatkozással a hatáskör hiányára át kellett volna tenni a hatáskörrel rendelkező körzetközponti jegyzőhöz. A fordítási és tolmácsolási költségek az ügyfelet terhelik, mivel a görög állampolgár nem tartozik a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvény hatálya alá. E tekintetben irreleváns, hogy a településen görög kisebbségi önkormányzat is működik.

13. A Ket. 7. §-ában megfogalmazott eljárási alapelv értelmében a közigazgatási hatóság a költségtakarékosság és a hatékonyság érdekében úgy szervezi meg a tevékenységét, hogy az az ügyfélnek és a hatóságnak a legkevesebb költséget okozza, és az eljárás a lehető leggyorsabban lezárható legyen. Mivel a tényállás tisztázott, a további bizonyítás és az eljárás felfüggesztése felesleges. Az eljárás felfüggesztésének a 32. § (1) bekezdésének b) pontja értelmében az is előfeltétele, hogy az ellenérdekű ügyfél a felfüggesztéshez hozzájáruljon, vagy az ellenérdekű ügyfél érdekét a felfüggesztés ne érintse. Az ügyfél által felajánlott, de mellőzött bizonyítást és a mellőzés indokait a törvény 72. § (1) bekezdés e) pontjának eb) alpontja értelmében az ügyben hozott határozat indokolásának tartalmaznia kell.

14. Az ügyfél görög állampolgárként nem tartozik a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvény hatálya alá, ezért a Ket. 9. § (3) bekezdésében foglaltak nem alkalmazhatók: a kérelmező a jegyző előtti eljárásban alapesetben nem használhatja a kisebbségi nyelvért. Közömbös, hogy a településen működik görög kisebbségi önkormányzat. Jelentőséggel csak az önkormányzati hatósági ügyek esetében bírna a kisebbségi települési önkormányzat képviselő-testületének rendelete a magyar nyelv mellett valamely idegen nyelv hivatalos nyelvként való meghatározásáról.

B település jegyzőjének döntése törvénytörő volt. Akkor járt volna el jogszerűen, ha a Ket. 10. § (2) bekezdése alapján és figyelemmel a hatáskör hiányára átveszi a görög állampolgártól a kérelmet és intézkedik annak a körzetközponti jegyzőhöz való áttételéről a törvény 22.§ (2) bekezdésében foglaltakat alkalmazva: végzéssel, haladéktalanul, de legkésőbb 5 munkanapon belül átteszi az ügyet a hatáskörrel rendelkező és illetékes D. város jegyzőjéhez. Egyidejűleg tájékoztatnia kell az ügyfelet arról, hogy a Ket. 10. § (2) bekezdése értelmében az eljárásban a fordítási és tolmácsolási költségeket viselnie kell.

15. Nincs igaza. A férfi nem tartozik a nemzeti és etnikai kisebbségekről szóló törvény hatálya alá, mivel nem Magyarországon lakó olyan magyar állampolgár, aki magát valamely nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozónak tekinti. Mint nem magyar állampolgárságú, magyar nyelvet nem ismerő személy csak a Ket. 10. § (1) bekezdése alapján jogosult arra, hogy a magyar nyelv ismeretének hiánya miatt hátrány ne érhesse. A Ket. szerint ez két esetben lehetséges: azonnali jogvédelem kérelme esetén, illetve ha a magyar hatóság hivatalból indít a magyarországi tartózkodása alatt azonnali intézkedéssel járó eljárást. (Törvény más esetben is lehetővé tehet ilyen elbánást.)

A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvény 1. § (2) bekezdése értelmében nemzeti és etnikai kisebbség minden olyan, a Magyar Köztársaság területén legalább egy évszázada honos népcsoport, amely az állam lakossága körében számszerű kisebbségben van, tagjai magyar állampolgárok és a lakosság többi részétől saját nyelve és kultúrája, hagyományai különböztetik meg, egyben olyan összetartozás-tudatról tesz bizonyosságot, amely mindezek megőrzésére, történelmileg kialakult közösségeik érdekeinek kifejezésére és védelmére irányul.

16. A módosított törvény rendelkezése szerint ilyen esetben az eljáró hatóság végzéssel dönt, amely ellen önálló jogorvoslattal lehet élni, s a Ket. 72. §-a (2) bekezdése szerint a 72. § (1) bekezdése da) pontja szerint a végzésnek tartalmaznia kell a jogorvoslat lehetőségéről szóló tájékoztatást. Azonban a Ket. 72. §-ának (4) bekezdés első mondata alapján „[h]a a hatóság a kérelemnek teljes egészében helyt ad, és az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél, egyszerűsített döntés hozható, amely nem tartalmazza az indokolást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást.” Ezért az indokolás és a jogorvoslatról szóló tájékoztatás elhagyása jogszerű.

17. A fellebbezés érdemi elbírálásának előkérdése Sz. P. ügyféli jogállása, ezt kell elsősorban megvizsgálni a Ket. 15. §-a alapján. Sz. P. az építési engedély kiadásával kapcsolatos érdeksérelmét abban jelölte meg, hogy a hajléktalanszálló létesítésével az utca nyugalma kerül veszélybe, az ingatlanjaik leértékelődnek. Ez nem az építési munkákkal összefüggő érdeksérelm, mivel itt azt kell figyelembe venni, hogy az engedélyezett építési munka az ügyfél jogát, jogos érdekét sérti-e. Építési engedélyezési eljárásban az ügyféli jogállást leggyakrabban az alábbi körülmények alapozhatják meg: a kilátás és benapozás kedvezőtlen változása, a megnövekedett zaj- és bűzhatás, a közlekedés biztonságának romlása, a vagyonsvédelem veszélyeztetése, a szükséges teleknagyság hiánya, a beépíthetőség mértéke, az oldaltávolságok meg nem tartása a tüztávolság megtartásának hiánya, az intimitásvesztés, az építménymagasság túllépése, stb. Az építető az építési engedély alapján nem lesz jogosult hajléktalan szálló működtetésére, ahhoz további hatósági eljárások, engedélyek szükségesek. A Ket. 102. § (3) bekezdése alapján tehát az elsőfokú építésügyi hatóság a fellebbezést – mint nem fellebbezésre jogosulttól származót – érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

18. Az általános ügyfélfogalmat a Ket. 15. § (1) bekezdése határozza meg. A 15. § (3) bekezdése szerint: „Törvény vagy kormányrendelet meghatározott ügyfajtában megállapíthatja azon személyek körét, akik az (1) bekezdésben foglaltak vizsgálata nélkül ügyfélnek minősülnek.” A (4) bekezdés értelmében: „Az ügyfél jogai megilletik az ügy

elbírálásában hatóságként vagy szakhatóságként részt nem vevő szervet is, amelynek feladatkörét az ügy érinti.” A (8) bekezdés szerint: „Az eljárás megindítására irányuló kérelmet benyújtó ügyfélen kívüli ügyféli jogállást megtagadó végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye.” A fentiek alapján az eljáró hatóság a fellebbezés kizárása tárgyában nem döntött helyesen, mivel a 2009. október 1-je után indult vagy megismételt eljárásokban az ügyféli jogállást megtagadó végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye. (Az ügyfélképesség elismerése tárgyában születő döntésre több tényező is hatással lehet: pld. az önkormányzat a szomszédos ingatlan tulajdonosa, vagy az Ötv. 8. § (1) bekezdésében meghatározott településfejlesztési, településrendezési feladatok gyakorlását az adott ügy közvetlenül érinti, stb.)

19. Az ügyfélnek nincs igaza. A hatóság érvelése azonban nem helytálló, mivel az értesítés az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 5. § (2) bekezdése alapján mellőzhető. A hivatkozott jogszabályhely szerint ugyanis: „Adóügyekben nem kell alkalmazni a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény 29. §-át, 36. § (2)-(4) bekezdését, 112. §-át és 113. §-át, 169. §-át és VIII. fejezetét a 128. § kivételével. A Ket. 13. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Ket. rendelkezéseit az államháztartás javára teljesítendő, törvényben meghatározott, illetve a Községek költségvetésével megosztásra kerülő kötelező befizetésekkel és a központi költségvetés, valamint az elkülönített állami pénzalap terhére jogszabály alapján juttatott támogatással összefüggő eljárásokban csak akkor kell alkalmazni, ha az ügyfajta vonatkozó törvény eltérő szabályokat nem állapít meg.

20. A kérelmet elkészttsége miatt érdemi vizsgálat nélkül végzéssel kell elutasítani. A végzés ellen önálló fellebbezés lehetősége biztosított [Ket. 16. § (2) bekezdés és (6) bekezdés; 30. § d) pont].

21. A bíróság a rendelkezésre álló adatokból megállapította, hogy a felperes a tárgybeli ügyben nem ügyfél. A felperes nem tudta az ügyben való közvetlen érdekelttségét még valószínűsíteni sem, nem tudta igazolni azt a jogát, jogos érdekét, amelyet az ügy érint, nem vonták hatósági ellenőrzés alá, illetve rá nézve – tulajdonát jogai és vagyontárgyait is ideértve – a hatósági nyilvántartás adatot nem tartalmaz. Nem tudta bizonyítani, hogy a létesítménnyel kapcsolatosan, ill. a tevékenység engedélyezésére irányuló eljárásban a hatásterületen lévő valamely ingatlan tulajdonosa, vagy az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogszerű használója. A bíróság osztotta azt az alperesi álláspontot, hogy az a tény, hogy, más peres ügyben a bíróság ügyfélként elismeri a felperest, még nem jelenti azt, hogy minden – akár

azonos tárgyú – eljárásban ügyfélként eljárhat, mert az általa hivatkozott ügyben a felperes még a határozat meghozatalának időpontjában az ingatlan tulajdonosa volt. Ez a minősége megalapozta az ügyféli elismerését, de a jelen ügyben már semmiféle kötődése a tárgybeli üggyhöz nincs. Nem elfogadható ugyanis az az érvelés, hogy az ingatlan jelenlegi tulajdonosával szemben fennálló szavatossági felelősség indokolja az ügyfélkénti eljárásnak a jogszerűségét, mert sem a Ket., sem az irányadó jogszabály sem tágítja erre tekintettel, ilyen indok alapján az ügyfélforgalmat a működési engedéllyel kapcsolatos ügyfajtában. Az ügyféli minőséget, feltételeinek fennállását tehát valamennyi ügyben külön-külön kell vizsgálni, s az egyéniesített vizsgálatot követően, minden ügyben külön-külön kell dönteni az elismerés vagy elutasítás kérdésében, automatikus elfogadás nem lehetséges.

22. A módosított Ket. 15. § (8) bekezdés alapján az eljárás megindítására irányuló kérelmet benyújtó ügyfélen kívüli ügyféli jogállást megtagadó végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye. Fentiek alapján az elsőfokú hatóságnak a kérelem benyújtásakor vizsgálnia kell, hogy az ügyféltől származik-e (5 munkanap!). Ha megállapítja az ügyfélképeség hiányát, a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül végzéssel el kell utasítani.

23. A Polgári Törvénykönyv 191. § (1) bekezdése szerint, akit birtokától megfosztanak vagy birtoklásában zavarnak, a jegyzőtől egy éven belül kérheti az eredeti birtokállapot helyreállítását vagy a zavarás megszüntetését. A (4) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a jegyző birtoklás kérdésében hozott határozata ellen államigazgatási úton jogorvoslatnak helye nincs. Ugyanezen bekezdés, valamint az 1960. évi 11. tvr. (Ptké.) 26. § (2) bekezdése értelmében a jegyző határozatát annak meghozatalától számított legkésőbb három napon belül végre kell hajtani akkor is, ha az érdekelt fél keresetet indított. A határozat végrehajtásáról a jegyző gondoskodik. A birtokvédelmi eljárást egy külön kormányrendelet szabályozza, és az a Ket. alapelvi szabályainak alkalmazását nem zárja ki az ügyben.

A jegyző eljárása, döntései fentiekre figyelemmel – első látásra – jogszerűnek tűnhetnek, azonban a Ket. alábbi rendelkezései miatt összességében vizsgálva őket egyrészt a hatáskörrel való visszaélés tilalmának eljárási alapelvébe, másrészt a 141. § (2) bekezdésében foglaltakba ütköznek. A Ket. 1. § (2) bekezdés szerint a közigazgatási hatóság a hatáskörének gyakorlásával nem élhet vissza, hatásköre gyakorlása során a szakszerűség, az egyszerűség és az ügyféllel való együttműködés követelményeinek megfelelően köteles eljárni. A 141. § (2) bekezdése szerint az eljárási bírság ismételtén kiszabható, ha a kötelezett a meghatározott cselekményt a bírságot kiszabó végzésben megállapított végrehajtási határidő alatt nem

teljesítette, továbbá ha a meghatározott magatartásra vonatkozó rendelkezést ismételtlen megszegi. E rendelkezés szerint ugyan nincs akadálya annak, hogy a hatóság a végzésben 1 napos újabb teljesítési határidőt tűzzön, azonban ilyen tartalmú döntése – tekintettel annak szinte lehetetlen teljesítésére –, és fent körülírt eljárása a hatáskörrel való visszaélés tilalmába ütközött. A másodfokú hatóság a fellebbezési eljárásban az első bírságot kiszabó döntést megváltoztatja, az abban megjelölt határidőt – ésszerűen – meghosszabbítja, az ezt követő valamennyi végzést pedig megsemmisíti. Vizsgálendő továbbá a fellebbezési eljárásban, hogy jogszerű volt-e az első fokú hatóság végrehajtási bírságról rendelkező végzése a kiszabott bírság összeg indokoltsága tekintetében. A jegyzőnek ugyanis eleget kell tennie a bírság kiszabása során a Ket. 61. § (4) bekezdésében foglaltakkal kapcsolatos tényállás tisztázási és indokolási kötelezettségének. E rendelkezés szerint az eljárási bírság kiszabásánál a hatóságnak figyelembe kell vennie a jogellenes magatartás súlyát és a felróhatóság mértékét, az érintett vagyoni helyzetét és jövedelmi viszonyait, valamint az eljárási bírságnak ugyanabban az eljárásban történő ismételt kiszabása esetén az előző bírságolások számát és mértékét, mely mérlegelési kérdéseket, illetőleg azok értékelését a döntés indokolási részének tartalmaznia kell.

II. FEJEZET

JOGHATÓSÁG, HATÁSKÖR, ILLETÉKESSÉG: MEGOLDÁSOK

1. A hatóság döntése jogellenes, tekintettel arra, hogy a Ket. 18. § (2) bekezdése értelmében, amennyiben az ügyfél nem magyar állampolgár, illetve külföldön nyilvántartásba vett jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, akkor hatósági ügyében – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a Magyar Köztársaság területén magyar hatóság jár el, feltéve, hogy az eljárásban az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó kötelező jogi aktusát vagy magyar jogszabályt kell alkalmazni. Jelen esetben a magyar jogszabály alkalmazásáról van szó, a nem magyar állampolgárságú ügyfél ügyében, tehát a magyar hatóságnak van joghatósága. A Ket. 21. § (5) bekezdése szerint az ügyben illetékességgel rendelkező azonos hatáskörű hatóságok közül az ügyfél kérelmének hiányában az jár el, amelynél az eljárás előbb indult meg (megelőzés). Jelen esetben a hatóságnak a hozzá beérkezett kérelmet a megelőzés elvére hivatkozással el kell utasítania és az esetlegesen rendelkezésére álló iratokat haladéktalanul áttétel formájában továbbítani kell a megelőzés alapján már eljáró hatóság számára.

2. A jogesetre a válasz a Ket. 21. § (1) bekezdése alapján adható meg.

„Ha jogszabály másként nem rendelkezik, az azonos hatáskörű hatóságok közül az eljárásra az a hatóság az illetékes, amelynek területén

a) az ügyfél lakó- vagy tartózkodási helye, ennek hiányában szálláshelye (a továbbiakban: lakcíme), illetve székhelye (telephelye, fióktelepe) van,

b) az ügy tárgyát képező ingatlan fekszik,

c) az engedélyhez vagy bejelentéshez kötött tevékenységet gyakorolják vagy gyakorolni kívánják,

d) a jogellenes magatartást elkövették.”

Ennek értelmében az ügyfél lakóhelyének eljárás közbeni megváltoztatása nem érinti az illetékesség kérdését, tekintettel arra, ez esetben azt az ügy tárgyát képező ingatlan fekvése határozza meg.

3. A hatóság helyesen járt el, amikor hivatalból áttette az ügyet az ügyfél egyidejű értesítése mellett [Ket. 22. § (1)-(2) bekezdés]. Az eljárásra a VI. kerületi hatóság az illetékes, hiszen P. O. úr ott kívánja gyakorolni engedélyhez kötött tevékenységét [Ket. 21. § (1) bekezdés c) pont]. Jelen esetben ezért az ügyfél lakóhelye közömbös. Az illetékességi szabályok nem érintik a Ket. 25. § (2) bekezdését, hiszen az csak arra vonatkozik, hogy a hatáskörrel rendelkező illetékes szerv végezhet a fővárosban illetékességi területén kívül is eljárási cselekményt. Ettől még az illetékességi szabályok kötöttek.

4. Nem, mert nem vizsgálta meg, hogy rendelkezik-e más közigazgatási hatóság hatáskörrel és illetékesség az adott ügyben. Ha igen, akkor a Ket. 22. § (2) bekezdése alapján a hatásköre és illetékessége hiányának megállapításától számított öt napon belül át kellett volna tennie a kérelmet a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz.

5. A Ket. 22. § (1) bekezdés alapján a hatáskör és illetékesség vizsgálata, melynek alapján megállapítható, hogy a jegyző által kezdeményezett kizárásban dönteni az államigazgatási hivatal hatásköre.

1. Ket. 42-43. §-ai alapján tisztázni kell, hogy relatív vagy abszolút kizárási ok áll fenn
2. Ket. 43. § (7) bekezdése alapján, abszolút kizárási ok fennállására tekintettel a jegyző eljárásból történő kizárása és az eljárásra azonos hatáskörű jegyző kijelölése a Ket. 71. § (1) bekezdése alapján végzéssel.

6. Ket. 22. § (1) bekezdés, 23. § (1) bekezdés a) pont, c) pontja, 23. § (3) bekezdés a) pontja, valamint 21. § (5) bekezdése; Tekintettel arra, hogy az adott közigazgatási ügyben az azonos hatáskörű szervek között az illetékességi vita eldöntése eredményre nem vezetett, a legközelebbi közös felügyeleti szerv, ennek hiányában az illetékes regionális államigazgatási hivatal vezetője jelöli ki az eljáró hatóságot, amely – különös részi jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a megelőzés alapján B. város jegyzője. A végzésben feltétlenül rendelkezni kell az eljárási cselekmény megismétlésének szükségességéről. A döntés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

7. Az átmeneti segélyről való döntés önkormányzati hatósági ügy. ezen ügyekre a Ket. 19. § (1)-(2) bekezdéseit és a Ket. 107. §-át kell alkalmazni. A Ket. 19. § (2) bekezdése meghatározza, hogy a képviselő-testület kire ruházhatja át a hatáskörét. Az Ötv. szabályai szerint a jegyző nem írhatja alá a képviselő-testület bizottságának döntését, így a határozat a

Ket 121. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján semmis. Mindezekon túl a jogorvoslatról való kioktatás hiánya a Ket. 72. § (1) bekezdés da) alpontjába ütközik. Az önkormányzati hatósági ügyekben a jogorvoslati fórumrendszert a Ket. 107. § (1) bekezdése határozza meg, tehát a képviselő-testülethez kell a fellebbezést benyújtani.

8. A jegyzőnek a végrehajtás iránti kérelmet hatáskör hiányában érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, mert a bíróság által hozott határozatok végrehajtása más szerv (végrehajtó iroda, illetve önálló bírósági végrehajtó) hatáskörébe tartozik.

9. Az ügy Ket. 22. § (2) bekezdése szerinti áttétele kizárja a 30. § b) pont szerinti érdemi vizsgálat nélküli elutasítást, ezért a végzést meg kell semmisíteni. A birtokvédelemről szóló Korm. rendelet ugyanis csak a jegyző határozataival szembeni jogorvoslati lehetőségeket zárja ki, a végzésekkel szembeni jogorvoslatot nem,

10. „B” hatóság, ha meggyőződött, hogy valóban ugyanazon ügyben döntött a másik hatóság, az előtte folyamatban lévő eljárást végzéssel meg kell szüntetnie, amely ellen nincs helye jogorvoslatnak. A döntést közölni kell az ügyféllel, illetőleg a korábban eljáró hatósággal [Ket. 21. § (6) bekezdés].

11. A kérelmet a kérelmező lakóhelye szerinti jegyző végzéssel elutasítja a Ket. 21. § (5) bekezdése szerint, mivel több illetékes hatóság közül az jár el, amelynél az eljárás előbb indult meg (megelőzés).

12. Az eljáró másodfokú hatóságnak ideiglenes intézkedést kell hoznia, függetlenül hatáskörétől és illetékességétől [Ket. 22. § (3) bekezdés].

13. A jegyző helyesen járt el, mivel a kérelem írásban vagy szóban terjeszthető elő. Az e-mail, csak abban az esetben minősül elektronikus útnak, (amely az írásbeliség egy fajtája), ha az ügyfélkapun keresztül történik, amely az ügyfél azonosítását is ellátja [Ket. 17. § (1) bekezdés Ket. 28/B. § (1) bekezdés a) pont, Ket. 28/C. § (2) bekezdés].

14. A jegyző eljárása törvénytörő, mivel jogsegélyt akkor lehet kérni, ha az ügy elbírálásához olyan adat vagy irat szükséges, amellyel más hatóság rendelkezik, Az ügyféltől nem kérhető olyan adat, amely, az ügyfél azonosításához szükséges adatok kivételével, amelyet valamely hatóság jogszabállyal rendszeresített nyilvántartása tartalmaz [Ket. 36. § (2) bekezdés].

15. A másodfokú szerv – az ügyfél egyidejű tájékoztatása mellett – végzéssel átteszi az ügy iratait az elsőfokú szervhez, hiszen az igazolási kérelem elbírálása az elsőfokú szerv hatáskörébe tartozik. Ha az elsőfokú szerv az igazolási kérelemnek helyt ad, az ügy iratait – köztük a fellebbezést – ismét felterjeszti a másodfokú szervhez.

16. A Ket. 42. § (5) bekezdése szerint a jegyző mint hatóság nem vehet részt annak a hatósági ügynek az elintézésében, amelyben az őt foglalkoztató önkormányzat, a foglalkoztató önkormányzat társulása vagy az egyéb munkáltatói jogokat gyakorló polgármester ellenérdekű ügyfél, illetve a határozattal az önkormányzat, a társulás vagy a polgármester jogosulttá vagy kötelezetté válhat, vagy az eljárás tárgyával összefüggő kötelezettséget vállal. Így a Ket. 42. § (5) bekezdése szerint kizárási ok merült fel. Így a jegyzővel szemben speciális kizárási ok merült fel, ezért az ügyben a felügyeleti szerv által kijelölt másik azonos hatáskörű hatóság jár el. Jegyző tekintetében a felügyeleti szerv a kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szerve [Ket. 107. § (2) bekezdés a) pontja]. Mindezen jogszabályi rendelkezésekből következik, hogy M Város jegyzője helyesen kért az ügyben eljáró szerv kijelölését az államigazgatási hivaltaltól. A hatóság az ügy érdemében határozatot hoz, az eljárás során eldöntendő kérdésben pedig végzést bocsát ki. [Ket. 71. § (1) bekezdés]. Más eljáró szerv kijelölése eljárási kérdés, így az államigazgatási hivatalnak nem határozatot, hanem végzést kellett volna hoznia. A hatóságtól a hatáskörébe tartozó ügy nem vonható el. [Ket. 19. § (4) bekezdés] Negatív hatáskör elvonás az, ha a felügyeleti szerv az ügy érdemi elbírálására utasítást (rendelkezést) ad. Jelen esetben a felügyeleti szerv az ügy érdemére rendelkezett a kijelölt hatóság felé, ezzel negatív hatáskör elvonást valósított meg.

17. A másodfokú hatóság az eljárást a Ket. 31. § (1) bekezdés h) pontja alapján megszünteti. Ebben az esetben azonban a döntése elsőfokú, így azzal szemben fellebbezésnek van helye.

A másodfokú hatóság azonban jóvá is hagyhatja az elsőfokú hatóság végzését, mivel az a Ket. 30. § c) pontja, valamint 31. § (1) bekezdésének a) pontja alapján jogszerű. E végzése ellen fellebbezésnek nincs helye, csak a végzés nemperes eljárás keretében történő bírói felülvizsgálatára.

II/A. FEJEZET

AZ ELEKTRONIKUS ÜGYINTÉZÉS: MEGOLDÁSOK

1. A Ket. egyértelműen meghatározza a hatóság-ügyfél relációban alkalmazható kapcsolattartási formákat. Az elektronikus levélben történő kapcsolattartás, bár nem kizárt, nem tekinthető a Ket. rendszerében elektronikus útnak, és nem tartalmazhat joghatással járó cselekményt tekintettel a bizonyítás és a dokumentáltság nehézségeire.
2. Nem, mert a Ket. 165. § (4) bekezdése alapján a hatóság legkésőbb egy munkanappal az időpontfoglalásban meghatározott időpont előtt kezdeményezheti csak az időpont módosítását. Mivel a törvényi határidőt a hatóság elmulasztotta, köteles az ügyfelet az általa megjelölt időpontban fogadni és ügyét intézni.

III. FEJEZET

AZ ELSŐFOKÚ ELJÁRÁS: MEGOLDÁSOK

1. A Ket. 41. § (2) bekezdése értelmében az ügyfél, az eljárásban ügyfélként részt vevő szervezet tulajdonosa, tisztségviselője, alkalmazottja, illetve az ügyféllel munkavégzésre irányuló szerződéses kapcsolatban álló személy nem lehet hatósági közvetítő. Az Agrárcentrum Nyrt. ebben az ügyben ügyfél, hiszen az ügy a jogát, jogos érdekét érinti (a hulladéklerakó az ő területén keresztül közelíthető meg). Ezért a jegyző eljárása jogsértő volt, a cég vezetőjét hatósági közvetítőként nem vehette volna igénybe.

2. A Ket. 58. § (4) bekezdése alapján a hatóságnak joga volt eljárási bírsággal sújtani a mulasztó szakértőt. Azt, hogy a szakértő az akadály elhárulását követően pótlólag benyújtotta a szakvéleményt, valamint az orvosi igazolást, igazolási kérelemnek (66-67. §) kell tekinteni és ennek megfelelően elbírálni. A hatóság a 67. § (1) bekezdése alapján tehát visszavonja a bírságot kiszabó végzését.

3. Nem. A Ket. 34. § (3) bekezdése szerint jogszabály előírhatja, hogy az ügyfél a kérelmet az e célra rendszeresített nyomtatványon nyújtsa be. Erről azonban az ügyfelet a Ket. 5. § (2) bekezdésében foglalt alapelveként megfogalmazott rendelkezése szerint tájékoztatni kellett volna, és a 36. § (3) bekezdése értelmében hiánypótlási felhívás keretében határidő tűzésével és a nem-teljesítés jogkövetkezményeiről szóló tájékoztatás mellett fel kellett volna őt szólítani arra, hogy kérelmét a megfelelő formanyomtatványon adja be. A hatóság tájékoztatási kötelezettsége arra is kiterjed, hogy a nyomtatványt hol lehet beszerezni, illetve lehetőség szerint a hiánypótlási felhívás mellékleteként meg kellett volna küldeni azt az ügyfélnek. Ha szabályszerű kézbesítés ellenére az ügyfél nem teljesíti a hiánypótlási felhívásban foglaltakat, vagyis a formanyomtatványon kitöltött kérelmét a kitűzött határidőig nem küldi meg a hatóságnak, a hatóság a Ket. 31. § (2) bekezdése alapján megszüntetheti az eljárást.

4. A hatóság eljárása során a következő eljárási hibákat követte el:

- Az ingatlan tulajdoni lapját hivatalból kellett volna beszereznie, arra az ügyfelet nem kötelezhette volna. [A Ket. 36. § (2) bekezdése szerint az ügyfél azonosításához szükséges adatok kivételével az ügyféltől nem kérhető olyan adat igazolása, amely nyilvános,

vagy amelyet valamely hatóság, bíróság vagy a Magyar Országos Közjegyzői Kamara jogszabállyal rendszeresített nyilvántartásának tartalmaznia kell.]

- A szakhatóság megkeresésére csak akkor kerülhetett volna sor, ha a hatóság meggyőződik arról, hogy az ügyfél már a kérelem benyújtásakor, vagy a hiánypótlási felszólításra befizette a szakhatósági eljárásért fizetendő illetéket vagy díjat. [A Ket. 44. § (4) bekezdése szerint a hatóság akkor keresi meg a szakhatóságot, ha az ügyfél a hiánypótlást teljesítette.]

- Az eljárást nem kellett volna felfüggeszteni, ugyanis a szakhatóság eljárása nem számít bele az ügyintézési határidőbe [Ket.33. § (3) bekezdés d) pont]

- A szakhatóságot egyáltalán nem kellett volna megkeresni, mert a tényállás tisztázása során már az eljárás elején fény derült arra, hogy kérelmező nem rendelkezik a jogszabályi feltételek mindegyikével. [A Ket. 44. § (5) bekezdése szerint nem kell a szakhatóságot megkeresni, ha a hatóság nyolc munkanapon belül megállapítja, hogy a kérelmet a szakhatósági állásfoglalástól függetlenül el kell utasítani.]

5. Nem. A Ket. 33/A. § (1)-(2) bekezdése szerint az ügyintézési határidőt az ügyfélnek és az eljárás egyéb résztvevőjének fel nem róható okból túllépő hatóság illetékmegfizetési kötelezettsége akkor is fennáll, ha a kérelmező ügyfél jogszabály alapján nem köteles illeték vagy díj fizetésére (ilyenkor az általános tételű eljárási illetéket, illetve annak kétszeresét kell megfizetni). Ezért az elsőfokú hatóságnak fennáll a megfizetési kötelezettsége, amelyről a 72. § (1) bekezdés dc) alpontja alapján a határozatban (illetve a megszüntető végzésben) rendelkeznie kellett volna. A Ket. 33/A. § (4) bekezdése alapján a másodfokú hatóság hatáskörének hiányát tévesen állapította meg, az elsőfokú hatóság illetékmegfizetési kötelezettségről rendelkeznie kellett volna

6. A Ket. 31. § (1) bekezdés *f*) pontja szerint az eljárást meg kell szüntetni.

7. Kivonatot kell adni. Ha a Ket. 36. § (2) bekezdése alapján jár el a hatóság, akkor mintegy az ügyfél helyett szerzi be a szükséges iratot.

8. Nem, ha a Ket. 44. § (8) bekezdése alapján törvény vagy kormányrendelet lehetővé teszi, hogy az eljárás megindítása előtt az ügyfél beszerezze a szakhatósági állásfoglalást (előzetes szakhatósági állásfoglalás), amelyet a kérelemhez csatolhat.

9. A Ket. 50. § (1) bekezdése alapján a hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Ha ehhez nem elegendőek a rendelkezésre álló adatok, hivatalból vagy kérelemre bizonyítási eljárást folytat le. Az elsőfokú határozatot hatályon kívül kell helyezni és az elsőfokú szervet új eljárás lefolytatására kell kötelezni, amelynek során tisztázni kell az egyes állatok konkrét forgalmi értékét, miután az ágazati jogszabály kifejezetten utal arra, hogy az egyes állatoknak külön-külön kell megállapítani a forgalmi értékét, majd ennek alapján a bírság összegét. A közigazgatási szervet nem mentesíti a tényállás tisztázási köztelezettsége alól az, hogy esetleg a tényállás tisztázása jelentős többletmunkával, nehézséggel jár.

10. A hatóság nem tagadhatta volna meg a kérelem teljesítését, mivel a Ket.-ben nincs olyan szabály, amely kizárná a zárt ülésről készült jegyzőkönyv megismerését.

11. A Ket. 40. § (4) bekezdése alapján felhívja a képviselőt, hogy igazolja képviseleti jogosultságát. Ha a hiánypótlási felhívás ellenére ez nem történik meg, akkor felhívja az ügyfelet, hogy gondoskodjon képviselet ellátására alkalmas személyről és egyben figyelmezteti, hogy ennek elmaradása esetén a Ket. 31. § (1) bekezdés f) pontja alapján az eljárást megszünteti.

12. A Ket. 30. § e) pontja alapján a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának van helye, ha a hatóság az ügyet érdemben már elbírálta, és változatlan tényállás és jogi szabályozás mellett ugyanazon jog érvényesítésére irányuló újabb kérelmet nyújtottak be, és újrafelvételnek nincs helye, feltéve, hogy a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítását jogszabály nem zárja ki.

13. Az eljáró hatóság követett el mulasztást, mert a Ket. 40. § (7) bekezdése szerint ha az ügyfélnek képviselője van, az iratokat a képviselő részére kell megküldeni. A szabálytalan kézbesítés miatt a kézbesítést meg kell ismételni a meghatalmazott képviselő részére.

14. A Ket. 40. § (2) bekezdése kötelezően előírja a képviseleti jogosultság vizsgálatát, a 40/A. § (1) bekezdése pedig a meghatalmazás írásba foglalását és az iratokhoz való csatolását, tehát az eljáró hatóságnak fel kell hívnia az ügyvédet a meghatalmazás benyújtására.

15. Nem, mivel a hiánypótlási felhívás teljesítésének ideje és a szakhatóság eljárásának időtartama nem számít be a 22 munkanapos ügyintézési határidőbe. lásd Ket. 33. § (3) bekezdés. Az első fokon eljáró hatóság részéről nem történt szabálysértés, mivel a

szakhatóságnak az ügyintézési határidő meghosszabbításáról értesítenie kellett volna az eljáró építésügyi hatóságot és az ügyfelet [lásd Ket. 33. § (8) bekezdés].

16. A Ket. 40/A. § (2) bekezdése értelmében nem szükséges tanúk alkalmazása, ha az ügyfél saját kezűleg írta a meghatalmazást. Ugyanakkor nyilatkoztatni kell az ügyfelet, hogy meghatalmazását ki kívánja-e terjeszteni a másodfokú hatóság előtti eljárásra. Tájékoztatni kell, hogy ellenkező esetben a Ket. 31. § (1) bekezdés f) pontja alapján megszünteti az eljárást. Ha a fellebbezési határidőből még maradt idő, akkor saját nevében is benyújthatja az ügyfél a fellebbezést.

17. K. városi önkormányzat jegyzője nem adhatta volna ki a működési engedélyt, mert a szakhatóság hallgatása nem minősül a hozzájárulás megadásának. A jegyzőnek a Ket. 20. § (7) bekezdése szerint a szakhatóság felügyeleti szervéhez kellett volna fordulnia. A jegyző határozata a Ket. 121. § (1) bekezdés c) pontja alapján nem semmis, de törvénysértő. A határozatot a jegyző vagy saját hatáskörében visszavonja a Ket. 114. § (1) bekezdése alapján 1 éven belül, vagy a felügyeleti szerv semmisíti meg a Ket. 115. § (2) bekezdése alapján. Saját hatáskörben való eljárás esetén az intézkedés korlátja a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogok védelme [Ket. 114. § (3) bekezdés].

18. A tanú jogorvoslati kérelme megalapozatlan, így a fellebbezést el kell utasítani. A Ket. 61. § (1) bekezdése szerint a törvényben meghatározott esetekben a kötelezettség felróható módon történő megszegése esetén bírság kiszabásának van helye. A tanú szabályszerű idézésre köteles a hatóság előtt megjelenni és tanúvallomást tenni a Ket. 53. § (2) bekezdése alapján. Meghallgatása előtt nem távozhat el, illetőleg ha eltávozott, igazolási kérelemmel mentheti ki magát. A tanú ittas vagy bódult állapota kizárhatja a tanú meghallgatását, így az eljáró hatóság az eljárás akadályozása miatt bírságot szabhat ki. A Ket. 61. § (3) bekezdése szerint az eljárási bírság egy eljárásban, ugyanazon kötelezettség ismételt megszegése vagy más kötelezettség megszegése esetén ismételten is kiszabható.

19. A Ket. 44. § (6) bekezdése szerint „Az ügyfél vagy meghatalmazottja által az eljárás megindítása előtt beszerzett, az ügy tárgyára vonatkozó, hat hónapnál nem régebbi szakhatósági állásfoglalást akkor fogadja el a hatóság, ha a hozzá, illetve a szakhatósághoz korábban benyújtott kérelem tartalmának azonosságát a szakhatóság megállapította.”

Tehát a jegyzőnek meg kell keresnie a szakhatóságot a kérelem tartalmának azonossága iránt, ha a szakhatóság a kérelem tekintetében „azonosként” foglal állást, akkor a jegyzőnek el kell

fogadnia a szakhatósági állásfoglalást. Ebben az ügyben az ügy tárgya más, így a szakhatóság sem fogja azonosnak tekinteni.

20. A Ket. 42. §-43. §-a alkalmazandó;

1. Nyilatkoztatni kell az ügyintézőt a felmerült elfogultságról.

2. Ha alaptalan az ügyfél bejelentése, akkor végzéssel el kell utasítani, ha alapos, akkor más ügyintézőt kell az eljárásra kijelölni.

3. Meg kell vizsgálni az eddig folyt eljárási cselekményeket és szükség esetén a kijelölt ügyintézővel meg kell ismételtetni az adott eljárási cselekményt (itt az ügyfél meghallgatását).

21. A szerv vezetője az ügyfél által bejelentett kizárási okról a Ket. 43. § (2) bekezdése alapján végzéssel dönt. Jelen esetben *elutasító döntést hoz*, mert az ügyintézési idő esetleges késedelme nem elfogultsági ok. Önmagában ez nem eredményezi az ügyintéző elfogultságát, így kizárását és másik ügyintéző kijelölését. A végzés ellen a Ket. 96. § és 98. § (3) bekezdése értelmében önálló fellebbezésnek nincs helye, az abban foglaltakat az ügyfél az érdemi határozat elleni fellebbezésében vitathatja. Az ügyintézési idő elmulasztása esetén fennálló illeték-visszafizetési kötelezettségre jelenleg a Ket. 33/A. § irányadó. Ha az ügyfelet ezen túlmenően emiatt kár érte, azt a Ket. 4. § (2) bekezdése értelmében a polgári jog általános szabályai szerint érvényesítheti. A vezető az ügy kapcsán nyilvánvalóan ellenőrzi az ügyintéző konkrét ügyintézés során végzett munkáját, és késedelem esetén megteszi a szükséges belső intézkedést. Ez azonban nem az elfogultsági kifogás következménye lesz.

22. Ha az elsőfokú végzés megfelelően tartalmazza a Ket. 61. § (4) bekezdése szerinti mérlegelési szempontokat és az összecszerűség részletes indokolását, akkor a felügyeleti szerv helybenhagyja az eljárási bírságot kiszabó végzést. A szakértőnek ugyanis a Ket. 58. § (4) bekezdése szerint lett volna lehetősége akadályközlésre, amit elmulasztott. Így eljárási bírsággal sújtható. A fellebbezésben foglalt körülményeket akadályközlésként a teljesítési határidőn belül jelenthette volna be. Ennek elmulasztása esetén az eljárási bírság kiszabása jogszerű és megalapozott vele szemben.

23. A beadványt igazolási kérelemként kell elbírálni. Az igazolási kérelmet el kell utasítani egyrészt a Ket. 66. § (4) bekezdésére tekintettel, mivel azt határidőn túl, nem a kisajátítási kérelem benyújtására nyitva álló határidőt követő 5 munkanapon belül nyújtotta be, hanem az eljárási bírság kiszabásáról hozott végzés közlését követően, másrészt az Ket. 66. § (5)

bekezdésére tekintettel, mivel az igazolási kérelemmel egyidejűleg nem pótolta az elmulasztott cselekményt.

24. A Ket. 66. § (1)-(2) bekezdés alapján az igazolási kérelmet az elsőfokú hatóság végzéssel elbírálja, és tekintettel arra, hogy az ügyfél nem önhibáján kívül mulasztotta el a határidőt, annak nem ad helyt. A határozat valóban jogszabálysértő, mert a hatóság illetékessége a 21. § (1) bekezdés c) pontja alapján nem terjed ki a T. községi székhelyű vendéglátó-ipari egységre, ezért a Ket. 103. § (1) alapján a döntés visszavonásának lehet helye.

25. Az építésügyi hatóság a Ket. 33. § (1) bekezdés utolsó mondatával szemben nem öt munkanapon hozta meg a megszüntető végzést, valamint a Ket. 31. § (3) bekezdésével ellentétben a határozatát nem vonta vissza.

26. Az ügyintézési határidő túllépése vezetői szervezési hiba, nem jelölt ki más ügyintézőt, valamint a Ket. 33/A. § (1) bekezdésében írtak ellenére a megfizetett illetéknek/díjnak megfelelő összeg visszafizetésének elmulasztása.

27. A Ket. 36. § (2) bekezdésében foglaltakkal ellentétes hatósági eljárást: nem lett volna szabad hiánypótlási felhívást kibocsátani, mivel az ügyfél kérelme nélkül, hivatalból kellett volna eljárni az adatigazolás tárgyában.

28. Az eljárás szabálytalan volt, a jegyzővel szemben adott esetben abszolút kizáró ok áll fenn a Ket. 42. § (5) bekezdése alapján.

29. Az eljáró hatóság nem járt el jogszerűen. Adott esetben – kérelem nélkül is – a Ket. 63. § (1) bekezdés b) pontja alapján a közmeghallgatás kötelező.

30. Igen, a Ket. 31. § (3) bekezdése alapján ez kötelessége.

31. A Ket. 66. § (2) bekezdése értelmében az elsőfokú hatóságnak az igazolási kérelemről döntenie kell. Jelen ügyben megállapítható, hogy az ügyfél az akadály megszűnését követő 5 munkanapon belül nyújtotta be a kérelmet [Ket. 66. § (4) bekezdés], illetőleg olyan indokokat hozott fel, mellyel kellőképpen igazolta a mulasztás okát, továbbá becsatolta a kért iratokat. Az első fokú hatóságnak az igazolási kérelmet el kellene fogadnia, melyről végzéssel kell döntenie. Ezt követően az eljárást megszüntető végzését vissza kell vonnia, hisz az ügyfelet olyan helyzetbe kell hozni, mintha nem mulasztott volna [Ket. 67. § (1) bekezdés], s az eljárást értelemszerűen le kell folytatni.

32. Nem, tekintettel arra, hogy a Ket. 33. § (8) bekezdése alapján a szakhatósági állásfoglalásra rendelkezésre álló határidő 10 munkanap, ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik. Amennyiben a szakhatóság a kötelezettségének ezen határidőben nem tesz eleget, a hatóságnak a Ket. 20. § (2) bekezdése alapján a szakhatóság felügyeleti szervét kell megkeresnie.

33. Nem, mivel a Ket. 39/A. § (1) bekezdése alapján az esetben van erre lehetőség, ha a kérelmező valószínűsíti, hogy őt az eljárásban való közreműködése miatt súlyosan hátrányos következmény érheti.

34. A Ket. 43. § (1) bekezdése alapján az ügyfél által bejelentett kizárási ok nem alapozza meg az ügyintéző kizárását az eljárásból. A kérelmet a hatóság vezetőjének végzéssel kell elutasítania [Ket. 43. § (1) bekezdése]. Ha az ügyfél nyilvánvalóan alaptalanul tesz kizárási irányuló bejelentést, vagy ugyanabban az eljárásban ugyanazon ügyintéző ellen, ismételt alaptalan bejelentést tesz, őt a kizárást megtagadó végzésben eljárási bírsággal lehet sújtani.

35. A Ket. 31. § (1) bekezdés c) pontja szerint a hatóság az eljárást végzéssel megszünteti, ha az eljárás kérelemre indul és az ügyfél az érdemi határozat jogerőre emelkedése előtt kérelmét visszavonta, kivéve, ha az eljárás hivatalból is megindítható és a hatóság az eljárást hivatalból folytatja. A jegyző megvizsgálja, hogy az eljárás hivatalból megindítható-e. Ha nem indítható meg, úgy a Ket. 31. § (3) bekezdése alapján a jegyző a meghozott határozatát határozattal visszavonhatja, illetve az eljárást végzéssel megszünteti a Ket. 31. § (1) bekezdés c) pontja szerint. A Ket. 73. § (3) bekezdése lehetőséget ad arra, hogy a hatóság egy dokumentumba foglalja a határozatot és a végzést, de a döntések rendelkező részét és indokolását döntésenként önállóan kell megszövegezni. Az eljárást megszüntető végzés illetve a visszavonó határozat ellen önálló fellebbezésnek van helye, melyet a közlésétől számított 10 munkanapon belül lehet benyújtani [Ket. 98. § (1), (3) bekezdés, valamint 99. § (1) bekezdés].

36. A Ket. 66. § (1) bekezdése szerint igazolási kérelmet az terjeszthet elő, aki önhibáján kívül mulasztott el valamilyen határidőt. Ebben az esetben ez a feltétel nyilvánvalóan nem állt fenn, ezért a kérelem elutasításának van helye.

37. Nem. Az igazolási kérelemről az a hatóság dönt, amelynek eljárása során a mulasztás történt [66. § (2) bekezdés], tehát az adott ügyben az elsőfokú hatóság. Az iratokat tehát vissza kell hozzá küldeni és utasítani kell arra, hogy bírálja el az igazolási kérelmet.

38. Az elsőfokú hatóságnak a fellebbezés benyújtását követően vizsgálnia kell, hogy azt az arra jogosult ügyfél, a fellebbezésre nyitva álló határidőn belül nyújtotta-e be.

A hatóságnak tehát vizsgálnia kell a Ket. 40. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a fellebbezést benyújtó személy képviseleti jogosultságát. Ennek keretében mindenekelőtt azt, hogy van-e meghatalmazása, s az mennyiben felel meg a Ket. 40/A. §-ban meghatározott formai követelményeknek. A Ket. 99. § (1) bekezdése értelmében a fellebbezést a döntés közlésétől számított 10 munkanapon belül lehet előterjeszteni. Ezért vizsgálnia kell a hatóságnak, hogy a fellebbezéshez csatoltak-e igazolási kérelmet. A Ket. 102. § (3) bekezdése alapján – az elkésett fellebbezést és a fellebbezésre nem jogosulttól származó fellebbezést – az elsőfokú hatóság érdemi vizsgálat nélkül végzéssel elutasítja.

39. Nem járt el helyesen, mivel a Ket. 28/A. § (1) bekezdése taxatíve felsorolja a hatóság és az ügyfél közötti kapcsolattartás módjait. Ezek a kapcsolattartási szabályok a (7) bekezdés értelmében az eljárás egyéb résztvevőire is alkalmazandók. A Ket. 28/A. § (4) bekezdése értelmében telefonon csak tájékoztatást lehet kérni és teljesíteni vagy jogszabályban meghatározott egyéb esetekben lehet kapcsolatot tartani. A hatóság telefonon csak előzetesen egyeztetheti az ügyféllel az egyes eljárási cselekmények elvégzésének időpontját, ehhez azonban nem fűződhet joghatás. A Ket. 46. § (5) bekezdése értelmében az idézésről szóló végzés szóban is közölhető, azonban ez az eset nem a telefonon való szóbeli közlésre vonatkozik. A jegyző akkor járt volna el helyesen, ha a telefonon történő előzetes egyeztetést követően írásban is kiküldi az idéző végzést a meghallgatni kívánt tanúnak.

40. A jegyző nem járna el jogszerűen, mivel a Ket. 33/B. § (3) bekezdése szerint az eljárások egyesítése esetén a hatóság az egyes eljárásokra irányadó legkorábban lejáró ügyintézési határidőn belül jár el. Az ügyintézési határidők meghosszabbítására vonatkozóan a Ket. 33. § (7) bekezdése nem tartalmaz az egyesítésre korlátozásokat.

41. A különélő szülőt – mint a hatóság előtt ismert ügyfelet – már a kérelem beérkezését követően eljárás megindulásáról értesíteni kellett volna. Az értesítés Ket. 29. § (5) bekezdésének b) pontja szerinti kötelező tartalmi eleme az iratokba való betekintés és a nyilatkozattétel lehetőségére irányuló tájékoztatás. Miután ez elmaradt, jelentősen sérült a Ket. 5. §-ában foglalt alapelv, miszerint a közigazgatási hatóság az ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője számára biztosítja, hogy jogaikról és kötelezettségeikről tudomást szerezzenek és előmozdítja az ügyféli jogok gyakorlását. A jogi képviselő nélkül eljáró ügyfelet pedig

tájékoztatja az ügyre irányadó jogszabály rendelkezéseiről, az őt megillető jogokról és az őt terhelő kötelezettségekről, illetve a kötelezettség elmulasztásának jogkövetkezményeiről, továbbá a természetes személy ügyfél részére a jogi segítségnyújtás igénybevételének feltételeiről. A Ket. 68. § (1) bekezdése alapján az ügyfél az eljárás bármely szakaszában betekinthez az eljárás során keletkezett iratba. Ez a jog akkor is megilleti, ha korábban nem vett részt az eljárásban. A (6) bekezdés szerint az iratbetekintésre jogosult az eljárás jogerős lezárását követően is betekinthez a hatóság kezelésében levő iratokba. A (4) bekezdés szerint az iratbetekintési jog kizárása vagy korlátozása miatt önálló jogorvoslatnak van helye. A hatóságnak tehát biztosítania kell az iratokba való betekintést a Ket. 68. §-69/A. §-aira figyelemmel.

42. A Ket 69/A. § (1) bekezdése szerint – törvényi korlátozás vagy kizárás hiányában – az eljárás jogerős befejezését követően a személyes adatot és védett adatot nem tartalmazó jogerős határozatot, valamint az első fokú határozatot megsemmisítő és az első fokú hatóságot új eljárásra utasító végzést bárki korlátozás nélkül megismerheti és arról – kormányrendeletben meghatározott költségtérítés ellenében – másolatot kérhet. Ha a fenti tárgyú ügyben törvényi korlátozás nincs, úgy a másolat kiadását nem lehet megtagadni. A döntés megismerése iránti igényt a hatóságnak 5 munkanapon belül – a döntésben szereplő személyes adatok és a védett adatok megismerhetetlenné tételét követően – teljesítenie kell a (2) és (3) bekezdésben megkívántak szerint.

43. Nem volt jogszerű. Ket. 31. § (3) bekezdés; Ha az ügyfél az eljárást megindító kérelmét a határozat jogerőre emelkedését megelőzően az (1) bekezdés c) pontja szerint visszavonja, a hatóság a határozatát visszavonja. Ket. 28. § (5) bekezdés; A másodfokú döntés a közléssel válik jogerőssé. Ket. 78. § (10) bekezdés; A döntés közlésének napja az a nap, amelyen azt írásban vagy szóban közölték. Fenti jogszabályok alapján mindaddig, amíg a határozatot az ügyféllel nem közölték, visszavonhatja a kérelmét, ez esetben a hatóság a határozatát visszavonja.

44. Ket. 66. § (2) bekezdés; Az igazolási kérelemről az a hatóság dönt, amelynek eljárása során a mulasztás történt. A fellebbezésre megállapított határidő elmulasztásával kapcsolatos igazolási kérelmet az elsőfokú döntést hozó hatóság bírálja el. A jogszerű eljárás tehát az lett volna, ha az elsőfokú hatóság dönt az igazolási kérelem tárgyában. Ha azt elfogadja, a fellebbezés felterjesztésének van helye, amennyiben elutasítja az igazolási kérelmet, abban az

esetben végzést hoz az elsőfokú hatóság, amely a Ket. 98. § (3) bekezdés h) pontja értelmében önálló fellebbezéssel megtámadható.

45. Ket. 40. § (2) bekezdés; Ha az ügyfél nem személyesen jár el, a hatóság az eljáró személy képviseleti jogosultságát megvizsgálja. A meghatalmazott a képviseleti jogosultságát a 40/A. §-ban meghatározott módon köteles igazolni. A 40/A. § (1) bekezdése szerint ha a meghatalmazást írásba foglalják, azt teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni, amely a Pp. 190. § (1) bekezdés b) pontja szerint akkor szabályos, ha azt két tanú aláírta és ezzel a meghatalmazó aláírásának eredetiségét bizonyította. Ket. 71. § (1) bekezdés; A hatóság az ügy érdemében határozatot hoz, de az eljárás során felmerült minden más kérdésben végzést bocsát ki, így a levélben történő tájékoztatás jogszabálysértő.

46. Az első fokú hatóság több hibát is elkövetett a tényállás alapján. A Ket. 37. § (3) bekezdése alapján nem bocsátható ki hiánypótlási felhívás olyan adat igazolására vagy melléklet csatolására, melyet a 36. § (2) bekezdése alapján a hatóságnak kell beszereznie. A Ket. 36. § (2) bekezdése szerint az ügyfél azonosításához szükséges adatok kivételével az ügyféltől nem kérhető olyan adat igazolása, amely nyilvános, vagy amelyet valamely hatóság, bíróság vagy a Magyar Országos Közjegyzői Kamara jogszabállyal rendszeresített nyilvántartásának tartalmaznia kell. A tulajdoni lap adatait a földhivatalok által vezetett nyilvános hatósági nyilvántartás – ingatlan-nyilvántartás – tartalmazza, ezért törvénysértő volt hiánypótlási felhívást kibocsátani. Ha a hiánypótlásnak helye lett volna, akkor a Ket. 37. § (3) bekezdése alapján a hiánypótlásra a felhívást a kérelem beérkezését követő öt munkanapon belül kellett volna kibocsátani. A fenti esetben a hatóság azt a 10. munkanapon tette meg, ezzel megsértve a hivatkozott rendelkezésben megjelölt törvényi határidőt. A Ket. 37. § (4) bekezdése ugyan lehetővé teszi, hogy különös eljárási jogszabály (törvény vagy kormányrendelet) a hiánypótlási felhívás kibocsátására öt munkanapnál hosszabb határidőt állapítson meg, ez a jogeset azonban a Ket. általános részhez készült, így jelen ügyben azt kell feltételezni, hogy nincs ilyen különös eljárási rendelkezés. A Ket. 31. § (2) bekezdése szerint a hatóság az eljárást megszüntetheti, ha az ügyfél a kérelmére indult eljárásban a hiánypótlásra való felhívásnak nem tett eleget, és az erre megállapított határidő meghosszabbítását sem kérte, illetve nyilatkozattételének elmaradása megakadályozta a tényállás tisztázását. A Ket. 71. § (1) bekezdése szerint a hatóság az ügy érdemében határozatot hoz, az eljárás során felmerülő minden más kérdésben végzést bocsát ki. Az eljárás megszüntetése nem jelenti az ügy érdemi elbírálását, ezért a hatóság által választott döntési forma – a határozat – törvénysértő, a helyes forma a végzés lett volna.

47. Az ügyintézőnek van igaza. A Ket. 33. § (3) bekezdése j) pontja szerint nem számít be az ügyintézési határidőbe a szakértői vélemény elkészítésének időtartama.

48. Nem. A Ket. 40. § (2) bekezdése szerint ha az ügyfél nem személyesen jár el, a hatóság az eljáró személy képviseleti jogosultságát megvizsgálja. A meghatalmazott a képviseleti jogosultságát a 40/A. §-ban meghatározott módon köteles igazolni. (írásba kell foglalni vagy jegyzőkönyvbe kell mondani a meghatalmazást.) Az írásbeli meghatalmazást közokiratba, vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni.

49. Nem. A Ket. 68. § (2) bekezdése szerint a tanú a vallomását tartalmazó iratba, a szemletárgy birtokosa a szemléről készített iratba tekinthet be.

50. Igen. Ket. 44. § (5) bekezdés; Nem kell a szakhatóságot megkeresni, ha a hatóság 8 munkanapon belül megállapítja, hogy a kérelmet a szakhatósági állásfoglalástól függetlenül el kell utasítani.

51. A Ket. 58. § (1) bekezdés a) pontja alapján a szakértő kirendelésének helye volt, mivel az ügyben jelentős tény vagy körülmény megállapításához különleges szakértelem volt szükséges. Eljárási hiba: a Ket. 33. § (3) bekezdés j) pontja alapján a szakértői vélemény elkészítésének időtartama az ügyintézési határidőbe nem számít be, ezért az eljárás felfüggesztése felesleges, a Ket. 32. §-a ezt nem is teszi lehetővé.

52. K. P. egyezség visszavonására irányuló kérelme alapján a Ket. 75. § (2) bekezdése értelmében a hatóság az egyezséget jóváhagyó határozatot visszavonja, mivel azt az ügyfél az egyezséget jóváhagyó határozat jogerőre emelkedését követő egy éven belül kérte. Ugyanezen jogszabályhely alapján a jegyzőnek a birtokvédelmi eljárást le kellene folytatnia, de az időmúlás miatt a birtokháborítás 1 éven túli cselekménnyé vált, ezért a jegyző a Ket. 31. § (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárást megszünteti. Birtokvédelmi ügyekben a sajátos jogi szabályozás miatt és a Ket. 100. § (1) bek a) pontja alapján a felek az illetékes városi bíróságtól kérhetik – az egyik fél által a másik fél ellen benyújtott kereset alapján – a birtokvitás ügy eldöntését.

53. A másodfokú hatóságnak a Ket. 22. § (2) bekezdése alapján a kérelmet át kell tennie az elsőfokú hatósághoz. Az elsőfokú hatóságnak el kell bírálnia, hogy a fellebbezés elkésett-e. Ha az ügyfél a fellebbezést postán küldte, a Ket. 65. § (4) bekezdése értelmében a 10. munkanapon még postára adhatta. Ha a fellebbezés elkésett, az elsőfokú hatóság azt érdemi

vizsgálat nélkül, végzéssel elutasítja. [Ket. 102. § (3) bekezdés] Ha a fellebbezés időben érkezett, az elsőfokú hatóság saját hatáskörben módosítja vagy visszavonja a döntést, ha annak feltételei fennállnak, vagy elbírálásra felterjeszti a felügyeleti szervhez.

54. A Ket. 44. § (5) bekezdése értelmében nem kell a szakhatóságot megkeresni, ha a hatóság nyolc munkanapon belül megállapítja, hogy a kérelmet a szakhatósági állásfoglalástól függetlenül el kell utasítani. A felügyeleti szervnek tehát azt kell vizsgálnia, hogy az elsőfokú hatóság jogszerűen mellőzte-e a szakhatóság igénybevételét, ha igen, semmisségi ok nem áll fenn, az elsőfokú döntést ezen a címen megsemmisíteni nem lehet.

55. A Ket. 40/A. § (1)-(2) bekezdései szerint a meghatalmazást írásba kell foglalni vagy jegyzőkönyvbe kell mondani. Az írásbeli meghatalmazást közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni. A feladatban szereplő esetben a meghatalmazás nem sajátkezű, ezért a Polgári perrendtartás 196. § (1) bekezdésének b) pontja értelmében akkor minősülne teljes bizonyító erejű magánokiratnak, ha két tanú is aláírta volna. Mivel ez hiányzik, a meghatalmazás nem fogadható el.

56. Az orvosi igazolás és a szakértő nyilatkozata igazolási kérelemnek minősül. Ha a hatóság elfogadja az igazolási kérelmet – és ebben az esetben ez a helyes eljárás, hiszen a mulasztás a szakértő önhibáján kívül álló okból történt –, a bírságról szóló végzést vissza kell vonni a Ket. 67. § (1) bekezdése alapján. A végzést meg kell küldeni az eljárásban részt vevő feleknek – Ket. 67. § (2) bekezdés –, és e végzés ellen jogorvoslatnak helye nincs.

57. Az igazolási kérelmet végzéssel az a hatóság bírálja el, amelyik az elsőfokú döntést hozta - Ket. 66. § (2) bekezdés. Ebben az esetben nem indokolt annak helyt adni, mivel az ügyfél a határidőt nem önhibáján kívüli okból mulasztotta el. Az elutasító végzés ellen az ügyfél önálló fellebbezéssel élhet – Ket. 98. § (3) bekezdés h) pont –, melyet fel kell terjeszteni a másodfokú hatósághoz.

A másodfokú hatóság az elsőfokú végzést helybenhagyja, mivel jogszabálysértést nem észlelt.

58. A kérelem visszavonása alapján a Ket. 31. § (1) bekezdésének c) pontja értelmében az eljárást nem szüntetheti meg, mert az eljárás hivatalból is megindítható és lefolytatása szükséges. Az épület megsemmisülése után a 31. § (1) bekezdésének b) pontja alapján a bontás engedélyezésével, illetve elrendelésével kapcsolatos eljárást meg kell szüntetni. Az építési törmelék eltakarításával kapcsolatban további intézkedés válhat szükségessé.

59. Az elfogultság a Ket. 42. § (3) bekezdésének előírásai szerint nem abszolút kizárási ok, ezért fennállását, az eljárásra és döntésre való kihatását mérlegelni kell. A feladatban szereplő ügyben az ügyintéző nem érezte magát elfogultnak – hiszen akkor a 43. § (1) bekezdése értelmében ezt haladéktalanul be kellett volna jelentenie – és a másodfokú hatóság az ügy felülvizsgálata alapján nem találja jelét az elfogultságnak, ezért a helyes döntés az, ha a törvény 105. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú határozatot helybenhagyja.

60. A szakértő beadványát tartalma alapján igazolási kérelemként kell elbírálni. A feladatban szereplő tényállás szerint a szakértő önhibáján kívül mulasztott, ugyanakkor a szakértő az igazolási kérelmet az akadály megszűnését (június 2., a kórházi kezelés vége) követő 5 munkanapon belül kellett volna benyújtania. Ezért a hatóság az igazolási kérelmet elutasítja.

61. A fellebbezést elutasítja, mert a Ket. 32. § (1) bekezdésének első mondata szerint az eljárást fel kell függeszteni, ha az ügy érdemi eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ, amelynek az eljárás más szerv hatáskörébe tartozik. A felfüggesztés kötelező esetei megelőzik a kérelemre történő felfüggesztés eseteit, a 32. § (3) bekezdésének bevezető fordulata [„Ha az (1) bekezdés alkalmazásának nincs helye”] is erre utal.

62. A Ket. 40. § (4) bekezdése alapján visszautasítja a meghatalmazott eljárását, és felhívja V. M.-t, hogy gondoskodjon szabályszerűen meghatalmazott képviselőről vagy járjon el személyesen. Ha ez nem történik meg, akkor a 31. § (1) bekezdés f) pontja alapján az eljárást megszünteti.

63. A Ket. 31. § (3) bekezdése alapján a hatóságnak a határozatát vissza kell vonnia.

64. Nem, mivel a Ket. 33. § (3) bekezdés j) pontja alapján a szakértői vélemény elkészítésének időtartama nem számít bele az ügyintézési határidőbe, ezért felfüggesztésre nincs szükség.

65. A Ket. 40.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint, ha törvény nem írja elő az ügyfél személyes eljárását, helyette törvényes képviselője, vagy az általa, vagy törvényes képviselője által meghatalmazott személy, továbbá az ügyfél és képviselője együtt is eljárhat. A (2) bekezdés szerint, ha az ügyfél nem személyesen jár el, a hatóság az eljáró személy képviseleti jogosultságát megvizsgálja és indokolt esetben írásbeli meghatalmazást kérhet (ez esetben a meghatalmazásra a 40/A. §-ban foglaltak irányadók). A (4) bekezdés értelmében a hatóság visszautasítja a meghatalmazott eljárását, ha az nem alkalmas az ügyben a képviselet

ellátására, vagy ha képviseleti jogosultságát az erre irányuló hiánypótlási felhívás ellenére sem igazolja. A meghatalmazott visszautasítása esetén a hatóság felhívja az ügyfelet, hogy járjon el személyesen, vagy gondoskodjék a képviselet ellátására alkalmas képviselőről.

Fentiek alapján a hatóság jogszerűen járt el, amikor a kérelmet benyújtótól képviseleti jogának igazolását kérte. Ennek teljesítésére 8 napos határidőt adott. Tekintettel arra, hogy K. M. az igazolási kötelezettségének nem tett eleget, a másodfokú hatóság akkor jár el jogszerűen, ha a K. M. eljárását az ügyben végzéssel elutasítja, majd a 40. § (4) bekezdésében foglaltak szerint felhívja az ügyfelet, hogy járjon el személyesen, vagy gondoskodjék a képviselet ellátására alkalmas, írásbeli meghatalmazással rendelkező képviselőről. Ennek hiányában a 102.§ (3) bekezdés alapján a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül végzéssel elutasítja, tekintettel arra, hogy az nem jogosulttól származik.

Amikor K. M. a 12. napon bejelenti, hogy ő az ügyfél apja, a hatóságnak azt kell vizsgálnia, hogy tudja-e igazolni nyilatkozata megtételének késedelmét, illetőleg a mulasztás igazolása esetén azt, hogy nyilatkozatát a fellebbezésre nyitva álló határidőn belül tette-e meg. Ha a kérelem előbbieik szerint határidőben érkezettnek tekinthető, vizsgálni kell továbbá, hogy az ügyfél kiskorú-e, ui. csak ez esetben járhat el törvényes képviselőként az apa. Ha az ügyfél nagykorú, ugyancsak vissza kell utasítani az ügybeni eljárását.

66. Igen, mivel a Ket. 37. § (5) bekezdése értelmében hiánypótlási felhívást nem csak a kérelem beérkezésétől számított 5 munkanapon belül, hanem az eljárás során bármikor ki lehet bocsátani, ha az a tényállás tisztázása során felmerült új adatra tekintettel szükséges.

67. A hatóságnak ilyen esetben kötelező az eljárást végzéssel megszüntetnie (azaz a megszüntetés lehetősége kötelező jellegűvé változott); az illetékfizetésre a felhívást is ennek megfelelően kellett volna megfogalmazni.

68. Nem járt el helyesen a jegyző, mert a Ket. 31. § (1) bekezdés c) pontja alapján a hatóság akkor szüntetheti meg az eljárást több ügyfél esetén, ha mindegyikük visszavonta a kérelmét és az eljárás hivatalból való folytatása nem szükséges. Továbbá azért sem járt el helyesen, mert a Ket. 33. § (1) bekezdése alapján az eljárást megszüntető végzést a kérelemnek az eljárásra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz történő megérkezése napjától számított 22 munkanapon belül kell meghozni és egyúttal gondoskodni a döntés közléséről.

69. A Ket. 58. § (4) bekezdése alapján a kirendelt szakértő eljárási bírással sújtható és díja a határidő lejártát követő naptól kezdődően naponta 1%-kal csökkenthető, ha meghosszabbítás iránti igényét, vagy az akadályoztatást előzetesen nem jelentette be és feladatát határidőre nem teljesítette. Az eljárási bírással sújtó végzés helyes döntés volt, de nem lett volna mellőzhető a díjmegállapítás, csak a napi 1%-kal történő csökkentés. Az igazolási kérelemre vonatkozó döntés a Ket. 66-67. §-aiban foglaltak alapján helyes, hiszen a szakértő önhibáján kívül mulasztott, és a kérelemmel egyidejűleg benyújtotta a szakvéleményt is.

70. Az eljáráshoz szükséges formanyomtatványok közzététele kötelező. Ha a hatóság honlapján nem teszi közzé az eljárás megindításához szükséges nyomtatványokat, úgy hiánypótlásban sem kérheti azt. Ket. 34. § (3) bekezdés:

„Jogsabály előírhatja, hogy az ügyfél a kérelmét az e célra rendszeresített nyomtatványon vagy elektronikus kapcsolattartás esetén elektronikus úrlapon nyújtsa be. Ha törvény az elektronikus kapcsolattartást kötelezővé teszi, és a kérelmet elektronikus formanyomtatványon vagy szoftver használatával kell benyújtani, az elektronikus formanyomtatvány kitölthető és letölthető, valamint a szoftver letölthető változatát a hatóság az elektronikus tájékoztatás szabályai szerint közzéteszi.” Ket. 37. § (3) bekezdés:

„Ha a kérelem nem felel meg a 35. §-ban, továbbá a 36. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek, az eljáró hatóság a kérelem beérkezésétől számított öt munkanapon belül - megfelelő határidő megjelölése és a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett - hiánypótlásra hívja fel az ügyfelet. Nem bocsátható ki hiánypótlási felhívás olyan adat igazolására vagy melléklet csatolására, amelyet a 36. § (2) bekezdése alapján a hatóságnak kell beszereznie, továbbá akkor sem, ha az ügyfél a kérelmet azért nem formanyomtatványon nyújtja be, mert a formanyomtatvány kitölthető és letölthető változatát a hatóság az elektronikus tájékoztatás szabályai szerint nem tette közzé.”

71. A Ket. 31. § (1) bekezdés d) pontja alapján az eljárást meg kell szüntetni.

„A hatóság az eljárást megszünteti, ha

d) az ügyfél halála vagy a jogi személy, illetve a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet megszűnése következtében az eljárás okafogyottá vált, és eljárásbeli jogutódlás sem következett be,

72. A Ket. 30. § d) pontja alapján a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. Az eljáró hatóság csak a felügyeleti szerv lehet, mert a 102. § (3) bekezdés alapján az elsőfokú hatóság csak az ott felsorolt esetekben utasíthatja el a fellebbezést.

„A hatóság a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül, öt munkanapon belül elutasítja, ha

d) jogszabály a kérelem előterjesztésére határidőt vagy határnapot állapít meg, és a kérelem idő előtti vagy elkésett;

Ket. 102. § (3) bekezdése:

„Az elkésett fellebbezést, a fellebbezésre nem jogosulttól származó fellebbezést, valamint az önálló fellebbezéssel meg nem támadható végzés ellen irányuló fellebbezést az első fokú döntést hozó hatóság érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. [...]”

73. A fellebbezéssel együtt K. A. igazolási kérelmet is benyújtott, hiszen a fellebbezés benyújtására rendelkezésére álló 10 munkanapos határidőt elmulasztotta. K. A. önhibáján kívül mulasztott, és az igazolási kérelem benyújtására nyitva álló határidőt – tudomásra jutástól számított 5 munkanap – megtartotta. Mindezek alapján az igazolási kérelmet el kell fogadni, erre azonban a 66. § (2) bekezdés alapján az államigazgatási hivatalnak nincs hatásköre, a kérelmet át kell tennie az elsőfokú döntést hozó hatósághoz. Ez, miután helyt adott a kérelemnek, felterjeszti az ügyet az államigazgatási hivatalhoz, amelyik elbírálja a fellebbezést.

74. A Ket. 30. § g) pontja alapján a jegyzőnek 5 munkanapon belül érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítania a kérelmet, mert az ügy nem hatósági ügy. Ket. 12. § (2) bekezdése:

„Közigazgatási hatósági ügy (a továbbiakban: hatósági ügy):

a) minden olyan ügy, amelyben a közigazgatási hatóság az ügyfelet érintő jogot vagy kötelességet állapít meg, adatot, tényt vagy jogosultságot igazol, hatósági nyilvántartást vezet vagy hatósági ellenőrzést végez,

b) a tevékenység gyakorlásához szükséges nyilvántartásba vétel és a nyilvántartásból való törlés - a fegyelmi és etikai ügyek kivételével - ha törvény valamely tevékenység végzését vagy valamely foglalkozás gyakorlását köztestületi vagy más szervezeti tagsághoz köti.”

75. Tekintettel arra, hogy a szakértői vélemény elkészítésének időtartama az ügyintézési határidőbe nem számít be, a hatóság helyes döntést hozott, mert az ügyintézési határidő még nem telt el. Ket. 33. § (3) bekezdés j) pontja;

76. A Ket. 38/A. § (3) bekezdés c) pontja szerint a közreműködő hatóság csak a Ket. 30. § a), c) és g) pontja alapján utasíthatja el érdemi vizsgálat nélkül a kérelmet, és ezek között a hatáskör hiánya nem szerepel. Ebből kifolyólag a közreműködő hatóság nem járt el helyesen.

77. Az elsőfokú hatóság döntése helyes [lásd Ket. 31. § (1) bekezdés h) pont].

78. Az elsőfokú építésügyi hatóság először akkor sértette meg a Ket. rendelkezéseit, amikor a fellebbezési határidőn belül a nála személyesen előterjesztett kérelmet – amely tartalma szerint fellebbezésnek minősült – nem foglalta jegyzőkönyvbe [Ket. 34. § (1) bekezdés, 37. § (1) bekezdés, 39. § (1) bekezdés]. Másodszor abban tévedett, hogy az igazolási kérelmet elutasította, mivel ha az ügyfél a fellebbezési határidő utolsó napján önhibáján kívül akadályozva van, nem lehet vizsgálni azt, hogy a fellebbezési határidő korábbi napjai hogy teltek el. Az ügyfél előre nem láthatta azt, hogy baleset fogja érni, és jogában állt a fellebbezési határidő utolsó napját megvárni a jogorvoslati kérelem előterjesztésével. Harmadszor ott tévedett az elsőfokú építésügyi hatóság, amikor nem biztosított fellebbezési lehetőséget a fellebbezési határidő elmulasztása miatti igazolási kérelmet elutasító döntés ellen [Ket. 98. § (3) bekezdés h) pont].

79. A Ket. szerint ha törvény a döntés nyilvánosságát nem korlátozza vagy nem zárja ki, az eljárás jogerős befejezését követően a személyes adatot és védett adatot nem tartalmazó jogerős határozatot valamint az elsőfokú határozatot megsemmisítő és az elsőfokú határozatot hozó hatóságot új eljárásra utasító végzést bárki korlátozás nélkül megismerheti, és arról a kormányrendeletben meghatározott költségtérítés ellenében másolatot kérhet. Az elsőfokú hatóság eljárása ezért törvénytörtő volt.

80. Az ügy elintézésében nem vehet részt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos megítélése. Az ügyintéző eljárása törvénytörtő, hiszen ez alapján nem vehetett volna részt az ügy elintézésében.

81. Az ügyfél fellebbezése részben alapos. Az ügyfél kifogása megalapozott a tekintetben, hogy az eljárási bírság meghatározásakor az elsőfokú hatóság nem jogszerűen járt el. A bírságösszeg megállapításakor a közigazgatási szerveket mérlegelési jogkör illeti meg. A

törvény elég tág – 5.000-tól 500.000 Ft-ig terjedő – határokat állapít meg, ezen belül az eljáró hatóságok döntenek a kötelezettség teljesítésére alkalmas mértékű, konkrét bírságösszegekről. A Ket. 61. § (4) bekezdése szerint az eljárási bírság kiszabásánál a hatóság figyelembe veszi:

- a) a jogellenes magatartás súlyát és a felróhatóság mértékét,
- b) az érintett vagyoni helyzetét és jövedelmi viszonyait, továbbá
- c) az eljárási bírságnak ugyanabban az eljárásban történő ismételt kiszabása esetén az előző bírságolások számát és mértékét.

A mérlegelési jogkörben hozott határozat indokolási részében a mérlegelés szempontjainak, a döntés meghozatalánál figyelembe vett körülményeknek ki kell derülniük [Ket. 72. § (1) bekezdés ec) pont]. A mérlegelési szempontok hiánya súlyos jogszabálysértésnek minősül, másodfokú hatósági eljárás során a tényállás nem deríthető fel, mert az hatáskörelvonást eredményezne, ezért a végzést meg kell semmisíteni és az első fokon eljáró szervet új eljárás lefolytatására kell utasítani. Nem megalapozott azonban az ügyfél arra való hivatkozása, hogy a bontás elrendelése jogszerűtlen volt, mert ezzel az alaphatározat elleni fellebbezési eljárás során lehetett volna érvelni. A végrehajtási eljárásban a hatóság már csak azt vizsgálhatja, hogy a határozat jogerős-e, végrehajtható-e, a teljesítési határidő letelt-e, a kötelezettséget teljesítették-e, illetve a végrehajtáshoz való jog nem évült-e el.

82. Az eljárás megindításának napja: a Ket. 33. § (3) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján 2010. március 29.

83. A jogorvoslati eljárásban a Ket. 33. § (6) bekezdése alapján az ügyintézési határidő az ügy összes iratának a fellebbezés elbírálására jogosult szervhez érkezésekor kezdődik, tehát a jogeset esetében a jogorvoslati eljárás 2010. január 30. napján indult. A Ket. 33/A. (1) bekezdése alapján az ügyintézési határidő túllépése miatt a hatóság köteles visszafizetni az ügyfél számára a jogorvoslati eljárási illetékét.

84. A Ket. 66. § (2) bekezdés második mondata szerint a fellebbezésre megállapított határidő elmulasztásával kapcsolatos igazolási kérelmet az elsőfokú döntést hozó hatóság bírálja el, vagyis a jegyző.

85. A jegyző jogellenesen döntött az eljárás felfüggesztéséről, mert a Ket szerint 2009. október 1-je után indult eljárásokban – a szakvélemény-készítés hosszabb időigényére

tekintettel – már nincs helye az eljárás felfüggesztésének. A Ket. 2009. október 1-jei hatállyal módosított 32. § (6) bekezdése már nem a szakértő, hanem a hatósági közvetítő közreműködésével összefüggésben rendelkezik az eljárás felfüggesztésének lehetőségéről, ugyanakkor erre nincs is szükség, mert a Ket. 33. § (3) bekezdésének újonnan beiktatott j) pontja az ügyintézési határidőbe be nem számítandó időtartamként kezeli a szakértői vélemény elkészítésének időtartamát.

86. Az elsőfokú hatóság az alapeljárását az ügyféli minőség megállapításáról rendelkező végzés jogerőre emelkedéséig felfüggeszti, mert az ügyfélkör tisztázása nélkül jogszerű érdemi döntést nem hozhat az alapügyben. [Ket. 32.§ (1) bekezdés]

87. A Ket. 32. § (7) bekezdése alapján az eljárást végzéssel meg kell szüntetnie, mivel az ügyfél az eljárás folytatását hat hónapon belül nem kérte, ugyanakkor megállapítható volt, hogy olyan eljárásról van szó esetünkben, amely csak kérelemre lenne folytatható.

88. Igen, tekintettel arra, hogy a Ket. 46. § (1) bekezdése, valamint (2) bekezdése értelmében helye van a kérelmező ügyfél közmeghallgatásra történő idézésének az általa kezdeményezett eljárásban.

89. A regionális államigazgatási hivatal a tévesen felterjesztett kérelmet – a Ket-novella 54. §-ával módosított Ket. 71. § (1) bekezdése alapján hozott végzéssel – visszaküldte az elsőfokú hatóságnak, egyidejűleg tájékoztatta arról, hogy a Ket. 112. § (4) bekezdése értelmében mindig is egyértelmű volt (s ezen a Ket-novella általi pontosítás sem változtatott), hogy az újrafelvételi kérelmet az elsőfokú hatóságnak kell elbírálnia, függetlenül attól, hogy az érintett előzményi határozat első-, vagy másodfokon emelkedett jogerőre, ugyanakkor a 112. § (6) bekezdésének pontosítása – a „határozatát” szó helyébe a „határozatot” szó helyezése – a korábbi esetleges hatásköri vita lehetőségét kizárta. Az a körülmény, hogy a 112. § (6) bekezdése előzőleg „a hatóság a jogerős határozatát” kifejezést tartalmazta, nem jelentette korábban sem azt, hogy e jogszabályhely felülírta volna a (4) bekezdésben foglaltakat, hiszen az idézett fordulathoz rendelt „módosíthatja”, „visszavonhatja” kitételek ugyan valóban a saját hatáskörű korrekció keretében használatosak, azonban „az utóbb ismertté vált tényállásnak megfelelő új döntést hozhat” fordulat értelmében – a saját, visszavont határozata helyébe hozott új döntés mellett – adott esetben helye volt a felettes szerv által kiadott határozat megváltoztatásának is. Ezt támasztotta alá a Ket. ugyancsak érintetlenül maradt 112. § (8) bekezdésében írt „megváltoztatása ...várható” szóhasználat is.

90. Szakértőt kell meghallgatni, vagy szakértői véleményt kell kérni, ha az ügyben jelentős tény, vagy körülmény megállapításához különleges szakértelem szükséges. [Ket. 58. § (1) bekezdés a) pontja]. Azt, akinek személyes meghallgatása az eljárás során szükséges, a hatóság határnap, vagy határidő megjelölésével arra kötelezi, hogy előtte, vagy a megjelölt helyen jelenjen meg. [Ket. 41. § (1) bekezdés] Az ügyintéző – mivel a döntés meghozatalához szükség volt szakértői véleményre – helyesen rendelte ki F. G.-t szakértőként és jogszerű volt idézése is, mivel a tárgyaláson meg kellett hallgatni. F. G. a szakértői véleményt elkészítette, de a balesete miatt az idézésnek nem tudott eleget tenni, a tárgyaláson nem jelent meg. Aki az eljárás során valamely határnapot önhibán kívül elmulaszt, igazolási kérelmet terjeszthet elő. [Ket. 66. § (1) bekezdés]. A szakértő, hogy balesete miatt nem tud megjelenni a tárgyaláson, kimenthette volna magát, ezen túl akadályközléssel is élhetett volna a hatóság felé. [Ket. 58. § (8) bekezdés]

Ha a jogszabály nem írja elő az ügyfél személyes eljárást, helyettes törvényes képviselője, vagy meghatalmazottja is eljárhat. E jogintézmény az ügyfelet érintő „helyettesítést” szabályozza. A szakértő helyettesítésére, képviselőtételére meghatalmazást adni nem lehet. A szakértői tevékenység személyhez kötött. A szakértő közreműködésére az eljáró hatóság kirendelése alapján kerülhet sor [Ket. 58. § (1) bekezdés], melyből az következik, hogy az eljárás során szakértőként az működhet közre, akit a hatóság kirendel. D. S. az ügyben az eljáró hatóságtól kirendelést nem kapott, így nem működhetett volna közre a tárgyaláson.

91. Igen. A határozatot a 33. § (1) bekezdés alapján 22 munkanapon belül kellett volna meghozni és gondoskodni a kézbesítésről. Igaz, hogy a szakhatósági eljárás időtartama a (3) bekezdés d) pontja alapján az ügyintézési határidőbe nem számít be, de a határidőt még így is túllépte az ügyintéző. A (8) bekezdés alapján fennálló 10 munkanapos határidőt pedig a szakhatóságok lépték túl.

92. A Ket. 31. § (2) és 51. § (2) bekezdése alapján ha a kérelemre indult eljárásban a tényállás tisztázásához szükséges az ügyfél nyilatkozata, és az ügyfél a felhívásnak nem tesz eleget, a hatóság az eljárást megszüntetheti, itt is ennek lett volna helye, ha egyébként az ügy nem dönthető el. [Kivéve persze azt az esetet, amikor a 36. § (2) bekezdése alá tartozó adatszolgáltatásról van szó, annak kötelezővé tételére a hatóság nem jogosult.]

93. Nem. A Ket. 44. § (3) bekezdése értelmében – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a szakhatóságra a hatóságra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni, így tehát

„hallgatása” ugyanazokban az esetekben minősül jogszerűnek, azaz beleegyezésnek, mint az érdemi döntést hozó hatóságé. Ha tehát a szakhatóság eljárási kötelezettségének a rá irányadó ügyintézési határidőn belül nem tesz eleget, a felügyeleti szerv kivizsgálja a mulasztás okát, és határidő tűzésével a mulasztó hatóságot az eljárás lefolytatására utasítja [Ket. 20. § (2) és (7) bekezdése]. A szakhatóság „hallgatása” (beleegyezése) a 71. § (2) bekezdése szerint akkor jogszerű és hozzájárulása külön jogszabály rendelkezése alapján megadottnak tekintendő, ha az ügyfél kérelme jog megszerzésére irányul, és az első fokú eljárásban nincs ellenérdekű ügyfél. Jelen esetben a jegyző nem adhatta volna ki a működési engedélyt, a jegyzőnek a szakhatóság felügyeleti szervéhez kellett volna fordulnia. A jegyző határozata törvénysértő, amit a jegyző a Ket. 114. § (1) bekezdése alapján egy éven belül saját hatáskörben visszavon vagy a felügyeleti szerv semmisíti meg a Ket. 115. § (2) bekezdése alapján.

Saját hatáskörben való eljárás esetén az intézkedés korlátja a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jog [Ket. 114. § (3) bekezdés].

94. A Ket. módosított 41. §-a két feltételt szabott a hatósági közvetítő igénybevételére. Az általános előfeltétel egyike az volt, hogy hatósági közvetítő igénybevétele akkor lehetséges, ha azt jogszabály lehetővé teszi. A második általános előfeltétel úgy szólt, hogy a hatóság a nagyszámú ügyfelet érintő eljárásban vehet igénybe hatósági közvetítőt. Tekintve, hogy a Ket. a fenti rendelkezést már nem tartalmazza, az ezekre a feltételekre alapozott álláspont jogszabálysértő. Mindezek figyelembe vételével a regionális államigazgatási hivatal vezetőjének rá kell mutatnia arra, hogy a hivatal hatósági szervezeti egysége az adott ügyben tévesen, még a 2009. október 1-je előtti hatályos törvényszöveget alkalmazta, annak ellenére, hogy e határnaptól kezdve megváltozott a Ket. szövege, és az említett korlátozások hatályon kívül kerültek. Erre tekintettel a hivatalvezetőnek intézkednie kell a hatósági közvetítő igénybevételéről a konkrét eljárásban.

95. Igen. A 2009. október 1-től hatályos Ket. beépítette a 65. § (6) bekezdésébe azt a rendelkezést, mely szerint a határozott naphoz kötött jogszerzés a nap kezdetén következik be, a határidő elmulasztása vagy a késedelem jogkövetkezményei pedig a határidő utolsó napjának elteltével állnak be. Amennyiben elektronikus úton lehetőség van az ügyféli nyilatkozat hatósági ügyintézőhöz történő továbbítására, akkor ez a szabály úgy értelmezendő, hogy a határidő elmulasztása október 22-én 24.00 óra után áll be. Addig tehát sem a határidő elmulasztása, sem pedig a késedelem jogkövetkezményei nem alkalmazhatóak.

Értelemszerűen a jogszerzés napja a konkrét dátumot illetően október 22-én 0.00 órakor következett volna be.

96. A jegyzőnek. A Ket. 42. § (5) bekezdése szerint: a jegyző mint hatóság nem vehet részt annak a hatósági ügynek az elintézésében, amelyben az őt foglalkoztató önkormányzat társulása vagy az egyéb munkáltatói jogokat gyakorló polgármester ellenérdekű ügyfél, illetve a határozattal az önkormányzat, a társulás vagy a polgármester jogosulttá vagy kötelezetté válhat, vagy az eljárás tárgyával összefüggő kötelezettséget vállal. Tekintettel arra, hogy a kérelmet benyújtó többcélú kistérségi társulásnak a jegyzőt foglalkoztató önkormányzat is tagja, továbbá, hogy az építési engedély alapján a társulás jogosulttá válhat, a jegyző valóban nem vehet részt az ügy elintézésében.

97. Az eljáró hatóságnak hiánypótlási felhívást kell kibocsátania a Ket. 37. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően. Ha az ügyfél nem tesz eleget a felhívásnak és költségmentességben sem részesül, az eljárást a Ket. 31. § (1) bekezdés h) pontja alapján megszünteti.

98. A hatóság jogszabálysértően járt el. Az 58. § (4) bekezdése szerint az ügyfél által felkért szakértő véleménye bizonyítékként használható fel akkor is, ha a szakértőt a hatóság nem rendeli ki. Mivel a szakvélemények között az ügy eldöntése szempontjából lényeges szakkérdésben eltérés volt, a hatóságnak ezt tisztáznia kellett volna. Ennek módja a Ket. 59. § (5) bekezdése alapján elsőként az, hogy a szakértőktől felvilágosítást kell kérni, ha ezúton az eltérés nem oldható fel, akkor másik szakértőt kell kirendelni, akinek abban kell állást foglalnia, hogy a szakvélemények közötti eltérés mire vezethető vissza, szükséges-e bármelyik szakvélemény kiegészítése.

99. Az ügyintéző nem vett fel jegyzőkönyvet a kérelemről [lásd 39. § (1) bekezdés], valamint szóban utasította el a kérelmet. A polgármester hatáskörét túllépve utasította a jegyzőt az engedély kiadására, holott államigazgatási hatósági ügyben a jegyzőt nem utasíthatja, hatáskörét nem vonhatja el. Törvényes eljárás: kérelemről jegyzőkönyvet vesz fel, a tényállás tisztázását követően döntést hoz a jegyző.

100. Az a) és c) indok elfogadható, mert ezek esnek kívül az önhibán. Az a) indok kizárólag az ügyfél tekintetében felmerülő ok, a c) indok egyúttal eljárási jogsértés is, hiszen a hatóság hibás határozatot adott ki.

101. A szemletárgy birtokosát előzetesen értesíti [Ket. 57. § (1) bekezdés]. A szemletárgy birtokosa kötelezhető a szemletárgy felmutatására [Ket. 57/A. § (3) bekezdés]. a hatóság a rendőrség közreműködését kérheti [Ket. 57/B. § (1) bekezdés]. A hatóság a szemletárgyat lefoglalhatja [Ket. 57/B. § (2) bekezdés]. A szemle megtartását vagy eredményes lefolytatását akadályozó személy eljárási bírsággal sújtható [Ket. 57/B. § (3) bekezdés].

102. Ket. 62. § (4) bekezdés; A tárgyaláson a (2) bekezdésben foglaltakon kívül bárki részt vehet, akinek a részvételét az ügyfelek nem kifogásolják. A hatóság védett adat és zártan kezelt adatok védelme érdekében is kizárhatja a tárgyalásról a nyilvánosságot. Azt, aki a tárgyalás rendjét zavarja, a tárgyalás vezetője rendreutasíthatja, ismételt vagy súlyosabb rendzavarás esetén kiutasíthatja, továbbá eljárási bírsággal sújthatja. Ennek megfelelően az ügyintézőnek az ügyfeleket kell megkérdeznie. Ha nem ellenzik, maradhat.

103. Ket. 42. § (5) bekezdés; A jegyző mint hatóság nem vehet részt annak a hatósági ügynek az elintézésében, amelyben az őt foglalkoztató önkormányzat, a foglalkoztató önkormányzat társulása vagy az egyéb munkáltatói jogokat gyakorló polgármester ellenérdekű ügyfél, illetve a határozattal az önkormányzat, a társulás vagy a polgármester jogosulttá vagy kötelezetté válhat, vagy az eljárás tárgyával összefüggő kötelezettséget vállal. Az ügyben hozott határozattal az önkormányzat kötelezetté válhat, ezért a jegyző nem járhat el. Ezt köteles bejelenteni a felügyeleti szerv vezetőjének, amelyik mási hatóságot jelöl ki az eljárásra [Lásd 43. § (4)-(5) bekezdés].

104. Az eljárást meg kell szüntetni. [Ket. 31. § (1) bekezdés] A hatóság az eljárást megszünteti, ha

h) a hatósági eljárásért illetéket vagy igazgatási szolgáltatási díjat (a továbbiakban: díj) kell fizetni és az ügyfél a fizetési kötelezettségének a hatóság erre irányuló felhívása ellenére az erre tűzött határidő alatt nem tesz eleget és költségmentességben sem részesül.

A bizonyítás megkezdése jó szándékú, de hibás döntés volt, mert a közigazgatási hatóság a költségtakarékosság és a hatékonyság érdekében úgy szervezi meg a tevékenységét, hogy az az ügyfélnek és a hatóságnak *a legkevesebb költséget okozza*, és az eljárás a lehető leggyorsabban lezárható legyen.

Ket. 33. § (3) bekezdés: Az ügyintézési határidőbe nem számít be:

c) a hiánypótlásra irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő,

105. Nem. A Ket. 40. § (2) bekezdésében foglaltak szerint ha az ügyfél nem személyesen jár el, a hatóság az eljáró személy képviseleti jogosultságát megvizsgálja. A meghatalmazott a képviseleti jogosultságát a 40/A. §-ban meghatározott módon köteles igazolni.

Az első fokon eljáró hatóság nem vizsgálta a fellebbező képviseleti jogosultságát, nem kérte annak a törvényben előírt módon történő igazolását, ezért eljárási hibát vétett. A 102. § (3) bekezdése alapján pedig a fellebbezést, amely nem a jogosulttól származott, érdemi vizsgálat nélkül el kellett volna utasítania.

106. A Ket. 66. § (2) bekezdése szerint az igazolási kérelemről az a hatóság dönt, amelynek eljárása során a mulasztás történt. A fellebbezésre megállapított határidő elmulasztásával kapcsolatos igazolási kérelmet az első fokú döntést hozó hatóság, (a keresetindításra megállapított határidő elmulasztásával kapcsolatos igazolási kérelmet a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság bírálja el.) Ebből következőleg az elsőfokú hatóság nem járt el jogszabályszerűen akkor, amikor az igazolási kérelmet is felterjesztette döntésre, hiszen arról magának kellett volna döntést hoznia, s döntése függvényében intézkednie.

107. A Ket. 68-69. §-ai rendelkeznek arról, hogy az eljárás irataiba ki és milyen feltételekkel tekinthet be, illetőleg kérhet azokról másolatot. A 69/A. § (1) bekezdése értelmében ha törvény a döntés nyilvánosságát nem korlátozza vagy nem zárja ki, az eljárás jogerős befejezését követően a személyes adatot és védett adatot nem tartalmazó jogerős határozatot, valamint az első fokú határozatot megsemmisítő és az első fokú határozatot hozó hatóságot új eljárásra utasító végzést bárki korlátozás nélkül megismerheti, és arról kormányrendeletben meghatározott költségtérítés ellenében másolatot kérhet. E rendelkezés tükrében az ügyintéző (hatóság) akkor járt volna el helyesen, ha az idézett rendelkezésben foglaltak szerint megvizsgálja, hogy a határozat kiadása nem esik-e tilalom vagy korlátozás alá, a határozatból eltávolítja a személyes és védett adatokat, majd a határozatot kiadja. Erre öt munkanap áll rendelkezésére.

108. 2009. október 1-jétől hatályos Ket. 30. §-a alapján; Miután a módosított Ket. alapján nem számít a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának indokául az a körülmény, hogy a kérelem áttételének alapjául szolgáló adatok hiányoznak, hiánypótlási felhívást kell kibocsátani és ennek alapján az ügyet áttenni. A hiánypótlás elmulasztása esetén pedig a hatóság az eljárást megszüntetheti.

109. 1. A Ket. szerint a közbeeső intézkedéseket külön szabály hiányában 5 napon belül kell megtenni, tehát a kérelem továbbításában, valamint a hiánypótlás kibocsátásában az 5 napos határidőt az eljáró hatóság nem tartotta be.

2. A 38. § (3) bekezdése szerint amennyiben az ügyfél a kérelmet nem a hatáskörrel rendelkező hatóságnál nyújtja be, az eljáró hatóság értesíti az ügyfelet az eljárás megindításáról. Tekintettel arra, hogy az ügyben az eljárás megindításáról szóló értesítés mellőzésének nincs helye – pl. 5 napon belül nem hozott döntést a hatóság –, így az értesítési kötelezettséget az eljáró hatóság elmulasztotta.

3. A Ket. 71. § (1) bekezdése szerint a hatóság az eljárás során felmerült minden kérdésben végzést hoz, tehát a hiánypótlásról végzésben kell rendelkezni. A Ket. 44. § (5) bekezdése szerint nem kell megkeresni a szakhatóságot, ha a hatóság 8 napon belül megállapítja, hogy a kérelmet a szakhatósági közreműködéstől függetlenül el kell utasítani. Az övezeti besorolásnak való nem megfelelés önmagában elutasítási ok, tehát ennek megállapítására a hiánypótlási felhívás kibocsátását megelőzően kell, hogy sor kerüljön, ezért a Ket. idézett szakasza alkalmazandó. A tárgyi ügyben tehát a helyes eljárás az, hogy a helyi jegyző 5 napon belül döntést hoz a kérelem elutasításáról, mivel a tevékenység övezeti besorolás alapján nem végezhető, vagy 5 napon belül értesíti az ügyfelet az eljárás megindításáról, és 8 napon belül dönt.

110. A Ket. 69. § (2) bekezdés rendelkezése szerint: „Az ügyfél az adatok megjelölésével kérheti az iratbetekintési jog korlátozását üzleti és más méltányolható magánérdekek védelmében. A hatóság a kérelemnek – a körülmények körütekintő mérlegelése alapján – akkor ad helyt, ha az adatok megismerésének hiánya az iratbetekintésre jogosultakat nem akadályozza jogaik gyakorlásában.” A Ket. 98. § (3) bekezdés szerint az iratbetekintési jog korlátozására irányuló kérelem tárgyában hozott elsőfokú végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye. A rendelkezés értelmében végzést kell hozni a kérelemről, mely önálló fellebbezéssel támadható. A Ket. 33. § (1) bekezdés utolsó mondatának rendelkezése szerint: „Ha e törvény valamely eljárási cselekmény teljesítésének határidejéről nem rendelkezik, a hatóság haladéktalanul, de legkésőbb 5 munkanapon belül gondoskodik arról, hogy az eljárási cselekményt teljesítse.” A rendelkezés értelmében a hatóságnak haladéktalanul, de legkésőbb 5 munkanapon belül döntenie kell az ügyféli kérelemről, tekintettel arra, hogy a Ket. ezen eljárási cselekményre határidőt nem állapít meg. (közbenső határidő)

111. A Ket. 44. § (4) bekezdése szerint, ha az ügyfél az alapeljárás illetékével vagy díjával egyidejűleg nem vagy csak részben fizeti meg a szakhatósági eljárásért fizetendő illetéket vagy díjat, a hatóság haladéktalanul – valamennyi szakhatóság tekintetében – hiánypótlásra szólítja fel. A hatóság akkor keresi meg a szakhatóságot, ha az ügyfél a hiánypótlást teljesítette. A hivatkozott jogszabályi rendelkezés szerint a jegyzőnek a szakhatóságok megkeresése előtt az ügyfelet hiánypótlásra kellett volna felszólítania és csak annak teljesítését követően a szakhatóságot megkeresnie.

112. Az ügyintéző átnézi, hogy a fellebbezés alapos és a kérelmében foglaltak helyállók-e. Az új szakértő kirendelése megalapozott volt, ez az alapeljárásban hitelt érdemlően bizonyított volt. Mindezek miatt a Ket. 33/A. § (1) bekezdés első fordulata alapján a befizetett illeték visszatérítésére intézkedik. Miután az alaphatározat kötelező rendelkező részére tartozó elem, és nem döntött a hatóság, a határozatot kiegészíti a Ket. 81/B. § (1) bekezdése és (4) bekezdése alapján.

113. Nem. A Ket. 32. § (7) bekezdése értelmében, amennyiben az ügyfél kérelmére a hatóság az eljárást felfüggeszti és az ügyfél az eljárás folytatását hat hónapon belül nem kéri, a hatóság a csak kérelemre folytatható eljárás megszüntetéséről dönt. A felfüggesztő végzés rendelkező részében rögzíteni kell, hogy amennyiben a felfüggesztés kezdő időpontjától számított hat hónapon belül az ügyfél nem kéri az eljárás folytatását, úgy a hatóság az eljárást megszünteti. Az indokolási részben pedig e rendelkezés jogalapjaként a Ket. 33. § (7) bekezdését kell megjelölni. A felfüggesztő végzés jogerőre emelkedését követően hat hónapos határidő megjelölésével az iratot határidőbe kell tenni, hogy az ügyintéző a jogszabályi határidő leteltét követően a szükséges döntést meg tudja hozni.

114. A Ket. 40. § (2) bekezdése alapján a meghatalmazott köteles képviseleti jogosultságát igazolni. A képviseleti jogosultság tárgyában nincs mérlegelési lehetősége a hatóságnak. Új eljárási szabályként jelenik meg a 40/A. §, mely részletesen kifejti a meghatalmazás tartalmát, mely egybecseng a Pp. követelményeivel.

115. A 31. § (1) bekezdés új h) pontjában egyértelműen szabályozza, hogy az eljárási illeték fizetési kötelezettség elmulasztása esetén nem mérlegelés kérdése az eljárás megszüntetése, azt kötelező megszüntetni ebben az esetben is.

116. A Ket. 31. § (1) bekezdés f) pontja alapján az eljáró hatóságnak vizsgálnia kellett volna, hogy a többi ügyfél személyesen járt-e el, illetve képviselőjüket a hatóság nem utasította-e

vissza. Ha a többi ügyfél fenti feltételeknek megfelelt, akkor az eljárást nem lehetett volna megszüntetni.

117. A Ket. 31. § (1) bekezdés h) pontja szerint a hatóság az eljárást megszünteti, ha a hatósági eljárásért illetéket vagy igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni és az ügyfél a fizetési kötelezettségének a hatóság erre irányuló felhívása ellenére az erre tűzött határidő alatt nem tesz eleget és költségmentességben sem részesül. Az eljárást tehát a jegyző megszünteti.

IV. FEJEZET

A HATÓSÁG DÖNTÉSEI: MEGOLDÁSOK

1. A Ket. 71. § (1) bekezdése alapján a hatóság az ügy érdemében határozatot hoz, az eljárás során felmerült minden más kérdésben végzést bocsát ki, tehát a hatóság ügyfélhez intézett akaratnyilatkozatából pontosan ki kell derülnie a döntés formájának. A Ket. 72. § (1) bekezdése alapján a határozat indokolásban kell nevesíteni a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat, a szakhatósági állásfoglalás indokolását, illetve azokat a jogszabályhelyeket, amelyek alapján a hatóság a határozatot hozta.

A szakhatóság és a szakértő nem azonos jogintézmény:

- a szakhatóság megkeresése jogszabály alapján kötelező, mint ahogyan szakhatósági állásfoglalása is az eljáró hatóságra nézve,
- a szakértő bizonyítási eszköz, a bizonyíték a szakértői vélemény, mely nem köti az eljáró hatóságot a tényállás tisztázása során.

A két intézmény nem csereszabatos, a szakhatóság megkeresésének mellőzése vagy állásfoglalásának figyelembevétele semmisségi ok.

A végzés rendelkező részének tartalmaznia kell:

- a hatóság döntését, továbbá a jogorvoslat lehetőségéről, benyújtásának helyéről és határidejéről, valamint a jogorvoslati eljárásról való tájékoztatást,
- az eljárás lefolytatásáért fizetendő illetéknek vagy díjnak az ügyfél részére történő megfizetésre vonatkozó döntést,
- az eljárási költség megállapítását, ha arról a hatóság nem külön dönt,
- az eljárási költségek viseléséről szóló döntést, ha arról a hatóság nem külön dönt,
- a kötelezettség teljesítésének határnapját vagy határidejét és az önkéntes teljesítés elmaradásának jogkövetkezményeit, ideértve a fizetési kötelezettséget megállapító döntésben a késedelmipótlék-fizetési kötelezettségről és annak mértékéről szóló tájékoztatást,

- a határozatban megállapított fizetési kötelezettség és a fellebbezési illeték vagy díj mértékéről és megfizetésének, lerovásának módjairól szóló tájékoztatást.

Emellett a végzésnek is részletes indokolást kell tartalmaznia.

A bírósági joggyakorlat szerint a mintahatározat/mintadöntés alkalmazására van lehetőség hatósági eljárásokban. Eszerint nincs olyan jogszabály, ami megtiltaná, akár a másodfokú szervnek /felügyeleti szervnek/, akár az ezzel foglalkozó tudományos irodalomnak vagy bárki másnak, hogy mintát készítsen egy meghatározott ügyfajtára vonatkozóan. Nincs olyan tilalom sem, ami a minta használatát korlátozná vagy megtiltaná, amennyiben az abban foglaltakkal az eljáró szerv egyetért. Mindaddig, amíg a döntést minta alapján ugyan, de az erre hatáskörrel bíró szerv hozta meg, ezért hatáskörrelvonás nem állapítható meg.

2. Ket. 77. § (2) bekezdés; Ha az ügyfél a szerződésben foglaltakat megszegi a szerződés jogerős és végrehajtható határozatnak minősül és a hatóság hivatalból intézkedik a végrehajtás elrendelése iránt.

3. Ket. 75. §; Ha a hatósági eljárás során lefolytatott egyezségi kísérlet eredményre vezet a hatóság határozatba foglalja és jóváhagyja az egyezséget. A jegyző tehát jogszabálysértően jár el akkor, amikor végzéssel hagyta jóvá az egyezséget. Ezen túlmenően a döntés végrehajthatatlan ugyanis a Ket. 65. § (1) és (2) bekezdése alapján a határidőket napokban hónapokban vagy években kell megállapítani és számítani, és ez vonatkozik a teljesítési határidőre is, amelyet nem lehet valamilyen bizonytalan feltétel bekövetkezéséhez kötni.

4. Nem járt el helyesen a felügyeleti szerv. A Ket. 71. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a hatóság az ügy érdemében határozatot hoz, az eljárás során felmerült minden más kérdésben végzést bocsát ki. Jelen ügyben az eljárás során felmerült – nem érdemi – hanem egyéb joghatással járó eljárási kérdés, hogy ki legyen az eljáró hatóság. Hatóság kizárásáról és más hatóság kijelöléséről végzésben kell dönten. A Ket. 98. § (2) és (3) bekezdése értelmében a kizárás tárgyában hozott végzés önállóan nem fellebbezhető döntés.

5. Az anyakönyvvezető az ügyben a Ket. 71-74. §-ainak alkalmazásával, saját hatáskörében alakszerű határozattal dönt, és arról a kérelmező a 78. § (1) bekezdése szerint a határozat közlésével értesül.

6. A Ket. 81/A. és 81/B. §-ainak figyelembe vételével kell eljárni. A döntésekből kötelező tartalmi elem hiányzik [Ket. 72. § (1) bekezdés d) pont dd) alpontja], ugyanakkor ha a döntés jogerőre emelkedésétől számított egy éven túl, illetve ha jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot sértene, akkor ilyen esetben nincs helye a döntés kiegészítésének.

7. Ket. 72. § (1) bekezdés ee) pont; Ket. 33/A. § alkalmazásának van helye.

8. A Ket. 72. § (2) bekezdése szerint a végzésnek tartalmaznia kell a döntés részletes indokolását, ezen belül a 72. § (1) bekezdés ec) pontjában meghatározott tartalmi elemeket. A Ket. 72. § (1) bekezdés ec) pontja értelmében az indokolásnak a mérlegelésben szerepet játszó szempontokat és tényeket tartalmaznia kell. A Ket. 61. § (4) bekezdése rendelkezik arról, hogy az eljárási bírság kiszabásánál a hatóságnak milyen szempontokat kell figyelembe vennie. Tekintettel arra, hogy a másodfokú hatóság nem mérlegelhet, indokolhat az elsőfokú hatóság helyett, az a helyes eljárás, ha a másodfokú hatóság megsemmisíti az elsőfokú végzést és új eljárásra utasítja az eljáró hatóságot. A rendes bírói gyakorlat szerint az indokolási kötelezettségnek eleget nem tevő elsőfokú hatóság döntését jól és a jogszabályoknak megfelelően nem lehet felülbírálni, ezért nem pótolható a másodfokú határozatban az elsőfokú határozat ilyen tartalmú hiányossága.

9. A Ket. 15. § (1) bekezdése szerint az építkezéssel érintett ingatlan közvetlen szomszédjában lévő ingatlan tulajdonosa ügyfélnek minősül, mivel jogát, jogos érdekét az ügy érinti.

A Ket. 80. § (1) bekezdés a) pontja kimondja, ha törvény másként nem rendelkezik, hirdetményi úton történő közlésnek van helye, feltéve ha az ügyfél lakcíme ismeretlen vagy a postai küldemény azzal a megjegyzéssel érkezik vissza, hogy a címzett ismeretlen helyre költözött és a személyi adat- és lakcímnnyilvántartást vezető hatóság vagy más állami szerv megkeresése nem járt eredménnyel.

- az eljáró hatóságnak meg kell keresni belföldi jogsegély keretében a Ket. 26. § (1) bekezdése alapján a személyi adat- és lakcímnnyilvántartást vezető hatóságot az ügyfél lakcímének tisztázása érdekében;
- Ha a bejelentett lakcím ugyanaz mint ahová a hatóság a döntését kézbesíteni akarta, ebben az esetben helye lehet hirdetményi kézbesítésnek, ha törvény (pl. építési törvény) eltérően nem rendelkezik.

A hirdetményi kézbesítés szabályait a Ket. 80. §-a tartalmazza, megállapítva azt is, hogy a hirdetménynek mit kell tartalmaznia.

10. A kézbesítés nem szabályszerű, tekintettel arra, hogy a Ket. 72. § (1) bekezdés g) pontja előírja, hogy a határozatnak – egyebek mellett – tartalmaznia kell a döntés kiadmányozójának aláírását és a hatóság bélyegzőlenyomatát. A másodfokú határozat e követelményeknek nem felelt meg (túl azon, hogy a másodfokú határozat kézbesítése nem a polgármester, hanem a jegyző feladata).

11. Az államigazgatási hivatal jogszabályba ütköző módon járt el, tekintettel arra, hogy a Ket. 71. § (1) bekezdése értelmében az ügy érdemében határozatot hoz, az eljárás során felmerült minden más joghatással járó kérdésben végzést bocsát ki. E szerint az államigazgatási hivatalnak végzést kellett volna hoznia az eljáró hatóság kijelöléséről.

12. A jegyző a határozat visszaküldésének tényét tévesen értékelte kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelemként, tekintettel arra, hogy a Ket. 78. § (1) bekezdése értelmében a határozatot közölni kell az ügyféllel és azzal, akire nézve az jogot vagy kötelezettséget állapít meg. A határozat kézbesítése szabályszerű volt, kézbesítési vélelem beálltáról nem beszélhetünk, azonban a visszaküldés ténye fellebbezésként értékelhető.

13. Ket. 75. § (2) bekezdés; Az egyezségben résztvevő bármelyik fél kérelmére a hatóság visszavonja az egyezséget jóváhagyó határozatot és lefolytatja az eljárást. A visszavonásnak az egyezséget jóváhagyó határozat jogerőre emelkedését követő egy éven belül van helye, emiatt a hatóság döntése jogszerű volt, de a Ket. 71. § (1) bekezdése szerint nem volt jogszerű az eljárás, hogy levélben közölte a hatóság a döntését, ugyanis a hatóság az ügy érdemében határozatot hoz, az eljárás során felmerült minden más kérdésben pedig végzést bocsát ki.

14. A hallgatás-beleegyezés szabályának alkalmazására az eljáró hatóság és szakhatóság vonatkozásában csak akkor van helye, ha ezt ágazati jogszabály elrendeli. Egyébként a Ket.-ben foglalt eljárással szoríthatja rá az eljáró hatóság a szakhatóságot az állásfoglalás kiadására. A szakhatósági állásfoglalás mellőzése semmisségi ok.

15. Nem, mert a határozat kötelező tartalmi eleme a Ket. 72. § (1) bekezdés ee) pontja alapján. Az ügyfelet ilyen esetben is tájékoztatni kell e Ket. 33/A. §-ában foglaltakról.

16. Nem, mivel a Ket. 75. § (2) bekezdése szerint az egyezségben résztvevő bármelyik ügyfél kérelmére a hatóság visszavonja az egyezséget jóváhagyó határozatot, és ilyen esetben köteles

az eljárást lefolytatni. Visszavonásra az egyezséget jóváhagyó határozat jogerőre emelkedését követő egy éven belül van lehetőség.

17. Nem, a Ket. 75. § (2) bekezdése szerint vissza kellett volna vonni az egyezséget jóváhagyó határozatot, és lefolytatni az eljárást. (Már a módosítás előtti Ket. 100. § b) pontja is kizárta a fellebbezés lehetőségét.)

18. Igen, mivel a szóban forgó tájékoztatást a Ket. 72. § (1)-(2) bekezdései szerint csak a határozatnak, valamint az eljárást megszüntető végzésnek kell tartalmaznia.

19. A Ket. szerint ilyen esetben a másodfokú döntést hozó hatóság végzéssel dönt, amely ellen nincs helye jogorvoslatnak.

20. Az áttételt végzéssel kell elrendelni. A végzés önállóan nem fellebbezhető meg. Hibázott a jegyző, amikor határozatot hozott. Hibázott a másodfok is, amikor elbírálta a fellebbezést az áttétel vonatkozásában.

21. Ha az ügyfél megadta az e-mail címét, a hatóság arról tájékoztatja, hogy elkészült a határozat, és azt három munkanapon belül átveheti a hatóság hivatali helyiségében, ügyfélfogadási időben. (Tehát nem a határozatot küldi át e-mailen!) Személyes átvétel esetén a közlés tényét és időpontját az iratra fel kell jegyezni, az átvevő személlyel aláíratni. Ha a döntést három munkanapon belül nem veszi át, a hatóság haladéktalanul postán elküldi részére. Az átvétel időpontja tehát a személyes átvétel időpontja, vagy a postai kézbesítés időpontja lesz [Ket. 78 § (8) bekezdés].

22. Nem, mert az eljárási költség mértékére kihatott a változtatás, ezért nincs helye kijavításnak. Ket. 81/A. § (1) bekezdés; További formai hiba, hogy a kijavító határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. Ebben az esetben a döntés módosításának lenne helye, de tekintettel kell lenni a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogokra, tehát ha a korábbi döntés jogerőre emelkedett, és az ügyfél az abban megállapított eljárási költséget a hatóságnak megfizette, ezt hátrányára módosítani már nem lehet.

23. A nyilatkozattételi felhívás joghatásokat kiváltó belső eljárási cselekmény, ezért a Ket. 71. § (1) bekezdése alapján végzésbe kell foglalni.

24. A birtokvédelmi ügyben eljáró hatóság egyezség létrehozását kísérelte meg. Tekintettel arra, hogy a felek egybehangzó akarata szerint a tényállás tisztázása érdekében megtartott tárgyaláson egyezség született, a hatóság az egyezséget határozatba foglalt és jóváhagyta.

25. A Ket. a méltányossági eljárást nem szabályozza, ezért a hatóság nem folytathatott volna le önálló méltányossági eljárást. Tekintettel arra, hogy tárgyi ügyben a hatóságnak 2009. október 1-jétől nincs hatásköre, a kérelmet a Ket. 30 § b) bekezdése alapján érdemi vizsgálat nélkül, öt munkanapon belül el kellett volna utasítania.

26. A Ket. 72. § (1) bekezdés f) pontja szerint a döntésnek tartalmaznia kell a hatáskör gyakorlójának nevét, hivatali beosztását, valamint a döntés kiadmányozójának a nevét, hivatali beosztását, ha az nem azonos a hatáskör gyakorlójával. A helyes eljárás szerint tehát a határozatnak a hatáskör gyakorlójának, jelen ügyben a jegyzőnek a nevét is tartalmaznia kell.

27. A kötelezően csatolandó melléklet hiánya esetén az elsőfokú hatóságnak megfelelő határidő tűzésével végzésben kell felhívnia az ügyfelet a hiány pótlására. Tekintettel arra, hogy a Ket. a hiánypótlást elrendelő végzés ellen nem ad önálló fellebbezési jogot, a végzés ellen a határozat, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzés ellen igénybe vehető jogorvoslat keretében van helye a sérelmesnek vélt döntés megtámadására.

28. A Ket. 72. § (1) bekezdés ee) pontja szerint a jegyzőnek nemcsak az ügyintézési határidő leteltének napját, hanem az ügyintézési határidő túllépése esetén az arról szóló tájékoztatást, hogy az ügyintézési határidőt mely, az ügyfélnek felróható okból nem tartotta be, vagy hogy az ügyintézési határidő túllépése esetén a 33/A. §-ának alkalmazásának van helye.

29. A kötelezően csatolandó melléklet hiánya esetén az elsőfokú hatóságnak megfelelő határidő tűzésével végzésben kell felhívnia az ügyfelet a hiány pótlására. Tekintettel arra, hogy a Ket. a hiánypótlást elrendelő végzés ellen nem ad önálló fellebbezési jogot, a végzés ellen a határozat, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzés ellen igénybe vehető jogorvoslat keretében van helye a sérelmesnek vélt döntés megtámadására.

30. Az 1/2009. Közigazgatási jogegységi határozat – a Ket.-novella koncepciójával egyezően – akként határozott, hogy a hatósági jogalkalmazás során előfordulhat, hogy a közigazgatási szerv a Ket. 71. §-ában foglaltak ellenére hatósági aktust nem határozati vagy végzés formában, hanem tájékoztatásban, értesítésben bocsát ki. A hatóság tévedése az ügyfelet nem foszthatja meg a bírósági jogorvoslathoz fűződő alapvető jogától akkor sem, ha határozat

vagy végzés formáját nem öltő közigazgatási aktust támadó beadvány érkezik a bírósághoz. A hatósági aktust a bíróság a Ket. 109. § (1) és (2) bekezdésben foglaltak szerint, tartalmának megfelelő eljárásban ugyancsak felülvizsgálja. A Legfelsőbb Bíróság több elvi eseti döntésében is kifejtette, hogy a hatóságnak az a tájékoztatása, amely szerint az igény nem megalapozott, közigazgatási határozat, mert az igény tekintetében elutasító, érdemi döntést tartalmaz. A levelet valójában érdemi határozatnak kell tekinteni, ez van összhangban a hatósági eljárásokban az ügyfelek adminisztratív terheinek csökkentésével is.

V. FEJEZET**HATÓSÁGI BIZONYÍTVÁNY, IGAZOLVÁNY ÉS NYILVÁNTARTÁS:
MEGOLDÁSOK**

1. Nem, mert a hatósági bizonyítvány kiadásának megtagadásáról a Ket. 82. § (3) bekezdése alapján határozatot kellett volna hoznia. Ha a birtokvédelmi ügyet az ügyfél már megindította, akkor sem feltétlenül szükséges szakértői vélemény elkészítése, mivel a jegyző a bizonyítási eljárás során helyszíni szemle keretében meg tudja állapítani a rongálás tényét. A szakértői véleményre legfeljebb a kár mértékének megállapításához lehet szükség, ha a birtokvédelmi határozatban a jegyző dönt a kár mértékéről.
2. A kérelmet határozattal kell elutasítani. A hatósági bizonyítvány kiadását meg kell tagadni, ha a kérelmező valótlan adat, állapot, tény igazolását kéri. Figyelemmel arra, hogy a hatóság adta ki az építési és a használatbavételi engedélyt egyaránt, ezért közokiratok támasztják alá a döntést.

VI. FEJEZET

A HATÓSÁGI ELLENŐRZÉS: MEGOLDÁSOK

1. A helyszíni ellenőrzés során a hatóság alábbi jogosítványokkal rendelkezik [Ket. 57/A-B. §]:

- hatásköre gyakorlásának keretei között a megfigyelni kívánt területre, építménybe és egyéb létesítménybe beléphet,
- ott az ellenőrzés tárgyával összefüggő bármely iratot, tárgyat vagy munkafolyamatot megvizsgálhat,
- a szemletárgy birtokosától és a szemle helyszínén tartózkodó bármely más személytől felvilágosítást kérhet,
- fényképet, kép- és hangfelvételt készíthet,
- mintavételt eszközölhet, egyéb bizonyítást folytathat le.
- a szemletárgyat lefoglalhatja (felhívás, jogkövetkezményekre való figyelmeztetés ellenére történő jogellenes akadályoztatás esetén)
- eljárási bírságot szabhat ki
- azonnali intézkedés esetén (életveszély, súlyos kárral fenyegető helyzetben) megtarthatja a helyszíni szemlét az ott tartózkodók akarata ellenére, a lezárt terület, épület felnyitásával is, feltéve, ha ezt az ügyész előzetesen jóváhagyja, továbbá rendőrség és hatósági tanú is közreműködik. (Ügyészi előzetes jóváhagyás mellőzése esetén értesíteni 3 munkanapon belül utólag a jegyzőkönyv egy példányával. Ebben részletezni, mi volt az azonnali intézkedési ok, és milyen intézkedéseket tett meg a hatóság).

2. Nem. A Ket. 57. §. (2) bekezdése lehetővé teszi az előzetes értesítés mellőzését abban az esetben, ha ez az ellenőrzés eredményességét veszélyeztetné. Az ellenőrzés végzésére jogosult személy ez esetben az ügyfelet az ellenőrzés megkezdése előtt szóban tájékoztatja. Ezen túlmenően fenti veszély okán még a szemle megkezdése előtti tájékoztatás is

mellőzhető, csupán a befejezéskor szükséges a megállapításokat tartalmazó jegyzőkönyv egy példányát átadni. Az ügyintéző jogszerűen járt el, amikor az ellenőrzés eredményességének veszélyeztetését mérlegelve nem küldött előzetes értesítést annak időpontjáról, lefolytatásáról. Adott tényállás figyelembe vételével ez indokolt volt, hiszen ellenkező esetben az ügyintéző nem alkothatott volna valóságos képet az intézményben történekről (különös tekintettel a bezárt gyermek esetére). A 17 órás időpont sem kifogásolható, hiszen a Ket. 57/A. § (1) bekezdése csak a magánlakásra nézve állapít meg korlátozást (8-20 óra között).

3. Igen, mivel a Ket. 92. § (5) bekezdése értelmében, ha a hatóság a helyszíni ellenőrzés során jogsértés nem tapasztal, jegyzőkönyv felvétele helyett hivatalos feljegyzést is készíthet, amelyet az ügyfél kérelmére a hatóság az ügyfélnek a helyszínen átad, vagy az ügyfél részére az ellenőrzés befejezésétől számított 5 munkanapon belül megküld.

VII. FEJEZET

JOGORVOSLATOK: MEGOLDÁSOK

1. Igen, ebben az esetben megszüntető végzést kell hozni. Ha több fellebbezésre jogosult ügyfél van, meg kell várni a fellebbezési határidő leteltét, és ha olyan fellebbezés is érkezett, amelyet nem vontak vissza, akkor a teljes iratanyagot fel kell terjeszteni, ha nem, akkor az adott ügyfélre vonatkozóan kell megszüntető végzést hozni [Ket. 104. § (4) bekezdés].

2. A Ket. 121. § (1) bekezdés b)-c) pontja értelmében a döntést meg kell semmisíteni, ha az ügy nem tartozik az eljáró hatóság hatáskörébe (...), továbbá, ha a határozatot a szakhatóság megkeresése nélkül vagy a szakhatóság jogszabályon alapuló állásfoglalásának figyelmen kívül hagyásával hozták meg. A Ket. 115. § (1) bekezdés b) pontja szerint gyakorolja a felügyeleti jogkört, mely során a jogszabálysértő döntést *végzésben* megsemmisíti, és új eljárásra utasítja az eljárt hatóságot.

3. A felülvizsgálati kérelem alapos. Törvénysértő az elsőfokú bíróságnak az az álláspontja, hogy az illetékhivatal 2005. november 18-ai levele alapján a felperes végleges illetékkedvezményt szerzett. A levél valótlannal tartalmazza azt, hogy a felperes az Itv. 23/A. § (7) bekezdésében foglaltaknak eleget tett. A felperes csak eladási kötelezettségének tett eleget, de ezt határidőben nem igazolta. Tudva a határidő elmulasztásáról igazolási kérelmet kellett volna előterjesztenie. Mivel ezt nem tette meg, az illetékhivatal jogszerűen írta elő a pótlólagos illetékfizetési kötelezettséget.

Az illetékhivatal tévesen tájékoztatta a felperest arról, hogy az Itv. 23/A. § (7) bekezdésében foglaltaknak eleget tett. Ez a levél tartalmilag valótlannal, ezért jóhiszemű jogszerzés arra nem alapítható, annak alapján nem szerezhető. Az illetékhivatal téves tájékoztatása nem tette meg nem történtté a felperes mulasztását, ezért a késedelem jogkövetkezményét az illetékhivatal jogszerűen vonta le. Tévesen jutott arra a következtetésre az első fokú bíróság, hogy az alperes eljárása során megsértette a Ket. 114. §-ának (3) bekezdését és az alapelvi rendelkezéseket. A bírósági joggyakorlat szerint a közigazgatási hatóság tényekkel ellentétes téves tájékoztatása a mulasztás jogkövetkezményei alól nem mentesít.

4. A jogerős elsőfokú építésügyi hatósági határozattal szemben benyújtott újrafelvételi kérelmet a Ket. 112.§ (2) bekezdés a) pontja alapján el kell utasítani.

5. Ket. 99. § (1) bekezdés, 66. § (1) és (3) bekezdés, 98. § (3) bekezdés, 104. § (2) bekezdés, 331/2006. (XII: 23.) Korm. rendelet 13. § c) pontja; Az elsőfokú hatóságnak is vizsgálnia szükséges, hogy az ügyfél a benyújtásra nyitva álló határidőn belül nyújtotta-e be fellebbezését. Figyelemmel arra, hogy a tértivevény tanúsága szerint a kérelmező a döntés átvételét követő 10 munkanapon túl élt jogorvoslati jogával, ezért a hatóságnak fel kell őt hívnia személyes egyeztetésre, az igazolási kérelem benyújtásának lehetőségére. Jelen esetben az elsőfokú hatóság részéről a felhívás megtörtént, azt a kérelmező igazolhatóan átvette, azonban a megadott határidőn belül a fellebbezési határidő túllépése miatt igazolási kérelemmel nem élt. Emiatt a területileg illetékes Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala a kérelmező fellebbezését végzésével érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

6. A Ket. módosított 99. § (1) bekezdése alapján a fellebbezési határidő 10 munkanap. Tekintettel arra, hogy szeptemberben nincs munkaszüneti nap, ezért a szeptember 5-i átvétel esetén az utolsó nap szeptember 19-én járt le, ez volt az utolsó nap, amikor joghatályosan megtehetette a fellebbezést az ügyfél. Az elkésett fellebbezést a módosított 102. § (3) bekezdése értelmében az elsőfokú döntést hozó hatóság bírálja el, érdemi vizsgálat nélkül elutasítja végzéssel. Jelen esetben ez azonnal meghozható, mert az ügyfél igazolási kérelmet nem terjesztett elő.

MINTA!

Sz. Önkormányzat jegyzője

Üi. Sz.:32-4/2009

Üi.: K.F.

Sz. Önkormányzat jegyzője telepengedély kiadása iránti eljárásban meghozta az alábbi

VÉGZÉST

D.T. ügyfél (lakcím) által a 32-3/2009. számú határozattal szembeni fellebbezését érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

Jelen végzéssel szemben a kézbesítéstől számított 10 munkanapon belül lehet fellebbezéssel élni, melyet a másodfokú hatósághoz címezve, az első fokú hatóságnál lehet benyújtani.

A fellebbezési eljárási illeték 3000.-Ft, azaz háromezer forint, melyet a fellebbezésen illetékbélyegben kell leróni.

INDOKOLÁS

Az első fokú határozattal szemben 10 munkanapon belül volt lehetőség fellebbezéssel élni. A határozatot a tértivevény szerint a fellebbező 2009. szeptember 5-én vett át, a fellebbezési határidő utolsó napja szeptember 19-e volt, ezért a szeptember 20-án személyesen beadott fellebbezés elkésett. A fellebbező a fellebbezési határidő elmulasztása miatt igazolási kérelemmel nem élt.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 102. § (3) bekezdése szerint az elkésett fellebbezést az első fokú döntést hozó hatóság érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, mely szabályra figyelemmel a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Jelen végzéssel szemben fellebbezésnek a Ket. 98. § (3) bekezdés b) pontja alapján van lehetőség.

A fellebbezési eljárási illeték mértékéről az Itv. 29. § (4) bekezdésében foglaltak alapján adtam tájékoztatást.

Hatásköröm és illetékességem az alábbi jogszabályokon alapul.

Dátum

aláírás

jegyző

7. A felügyeleti szerv az iratokat átteszi az elsőfokú hatósághoz a fellebbezési határidő elmulasztásával kapcsolatos igazolási kérelem elbírálása végett. A Ket. 102. § (1) bekezdése szerint a fellebbezést annál a hatóságnál kell benyújtani, amely a megtámadott döntést hozta (elsőfokú hatóság). A Ket. 66. § (1) bekezdése értelmében az igazolási kérelmet a

fellebbezéssel egyidejűleg lehet benyújtani az előzőek szerint az elsőfokú hatósághoz. Ennek alapján az elsőfokú hatóság hatásköre az igazolási kérelem elbírálása, amely döntés ellen annak elutasítása esetén a Ket. 67. § (3) bekezdése alapján önálló fellebbezésnek van helye. A határozat elleni fellebbezés érdemi elbírálására csak akkor kerülhet sor, ha az ügyfél igazolási kérelme eredményre vezet.

8. A hatóság a 2005. évben hozott kisajátítási határozatában pénzbeli kártalanítást állapított meg az ingatlan tulajdonosa részére, mivel a kisajátítást kérő, illetve a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet feladatait a Szervezet jogutódjaként ellátó Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. nem tudott cseretermőföldet biztosítani. A határozat rendelkező része biztosította az ügyfél számára a jogorvoslati lehetőséget, de azzal ő a megadott határidőn belül nem élt. A Ket. 113. § (2) bekezdés d) pontja alapján abban az esetben van méltányossági eljárás lefolytatására lehetőség, ha a határozat jogerőre emelkedése óta egy év még nem telt el. A hatóság a döntés módosításának lehetőségét is megvizsgálta, de a Ket. 114. § (2) bekezdése alapján ebben az esetben is csak egy éven belül van lehetőség a döntést módosítani. Az ügyfél esetében a döntés meghozatalát követően közel három év telt el, így a hatóság az ügyfél kérelmét végzéssel elutasította, a Ket. 109. § (1) bekezdése alapján a jogorvoslati lehetőséget részére biztosította. Megjegyzendő, hogy a Ket.-novella a méltányossági eljárást megszüntette.

9. Ket. 114. § (1)-(2) bekezdés; A határozat módosításának vagy visszavonásának a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság által el nem bírált ügyben, továbbá a döntés közlésétől számított egy éven belül van helye.

10. Ket. 30. § d) és f) pontjai, 40. § (1) és (4) bekezdése, 66. § (4) bekezdése, 99. § (1) bekezdése, 102. § (1), (3) és (7) bekezdése; Tekintettel arra, hogy az adósságkezelési szolgáltatás önkormányzati hatáskörbe tartozó ügy a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.) 55. §-a alapján, és a fellebbezést annál a hatóságnál kell benyújtani, amely az elsőfokú határozatot hozta, ezért az államigazgatási hivatal a fellebbezést megküldi az első fokon eljáró hatóságnak. (A fellebbezést 10 munkanapon belül kell benyújtani, továbbá másodfokon a képviselő-testület jár el.) Az elsőfokú hatóság felszólítja az ügyfél fiát, hogy képviseleti jogosultságát meghatalmazással igazolja, továbbá a kórházi zárójelentés, keresőképtelen állományba vételről szóló orvosi igazolás stb. benyújtásával támassza alá igazolási kérelmét. Ha a felszólítás ellenére nem nyújtja be a meghatalmazást, valamint az igazolási kérelmet alátámasztó okiratokat, vagy

ezek egyikét sem, az első fokon eljáró hatóság érdemi vizsgálat nélkül elutasítja a fellebbezést. Ebben az esetben az ügyfél (anya) a kórház elhagyását követő öt munkanapon belül fellebbezést nyújthat be, igazolási kérelemmel, valamint az azt alátámasztó okiratokkal együtt. Ebben az esetben az első fokon eljáró hatóság továbbítja a másodfokon eljáró képviselő-testület irányába a fellebbezést, mely érdemi döntést hoz.

11. Az elsőfokú hatóságnak a fellebbezést, s az ügyben keletkezett iratokat nem kellett volna felterjesznie, hanem a Ket. 104. § (3) bekezdése alapján a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül el kellett volna utasítania. A másodfokú hatóság jelen ügyben akkor jár el jogszerűen, ha a fellebbezést, s az iratokat az első fokú hatóságnak visszaküldi, azaz hatáskör hiánya miatt átteszi, tekintettel arra, hogy az elkésett fellebbezés érdemi vizsgálat nélküli elutasításáról az első fokú hatóság dönt a Ket. 102. §-ának (3) bekezdése alapján.

12. Sem az elsőfokú, sem a másodfokú hatóság nem járt el jogszerűen. Az elsőfokú hatóságnak a fellebbezést, s az ügyben keletkezett iratokat nem kellett volna felterjesznie, hanem a Ket. 104. § (3) bekezdése alapján a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül el kellett volna utasítania. A másodfokú hatóság jelen ügyben akkor járt volna el jogszerűen, ha a fellebbezést, s az iratokat az elsőfokú hatóságnak visszaküldi, azaz hatáskör hiánya miatt átteszi, tekintettel arra, hogy az elkésett fellebbezés érdemi vizsgálat nélküli elutasításáról az első fokú hatóság dönt a Ket. 102. § (3) bekezdése alapján.

13. A Ket. 102. § (3) bekezdése értelmében az elkésett fellebbezést az elsőfokú döntést hozó hatóság érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. Erre figyelemmel a másodfokon eljáró hatóságnak meg kell állapítania hatáskörének hiányát, és a fellebbezést, valamint az ügy iratait öt munkanapon belül – végzéssel – át kell tennie az első fokú hatósághoz.

14. A fellebbezés felterjesztésének nincs helye, mert az elkésett fellebbezést az elsőfokú döntést hozó hatóságnak kell elbírálni [Ket. 102. § (3) bekezdés]. Az elsőfokú hatóságnak végzést kellett volna hozni, melyben az elkésett fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. Megjegyzendő, hogy ha a fellebbezés felterjesztésének jogi feltételei fennállnak, úgy annak határideje a fellebbezési határidő leteltétől számított 5 munkanap [Ket. 102. § (4) bekezdés].

15. A Ket. 99. § (2) bekezdése alapján „*A fellebbezésre jogosult a fellebbezési határidőn belül a fellebbezési jogáról szóban vagy írásban lemondhat, a szóban történő lemondást jegyzőkönyvbe kell foglalni. A fellebbezési jogról történő lemondó nyilatkozat nem vonható vissza.*” Ez azon időszakra vonatkozik, amikor a hatóság már meghozta a döntését, és ezt

közölte az ügyféllel. A rendelkezés ugyanis a fellebbezési határidő nyitva állásán belül teszi lehetővé a fellebbezési jogról való lemondást.

A 128. § (2) bekezdés a) pontja alapján az ügyfél ebben az esetben a döntés meghozatala előtt lemondhat a fellebbezési jogáról, ha nincs ellenérdekű ügyfél és a hatóság a kérelmet teljesíti. A jogerő ekkor a kérelemnek helyt adó döntés közlésekor áll be. Mindebből az következik, hogy ha a hatóság a döntésével teljesíti a kérelmet, a jogerő beálltanak feltétele is teljesül, ezáltal az ügyfél a már meghozott és közölt döntést jogorvoslattal nem támadhatja meg.

A regionális államigazgatási hivatal az ügyben nem járhat el felügyeleti szervként, mivel a Szt. 45. §-ának (1) bekezdése alapján az átmeneti segély önkormányzati hatósági ügy, így az Ötv. 11. §-a és 98. §-a alapján ezen ügyek tekintetében az önkormányzatnak nincs felügyeleti szerve.

16. A Ket 102 § (7) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság a fellebbezést haladéktalanul megküldi az elsőfokú döntést hozó hatóság részére. Az elsőfokú hatóság a fellebbezés alapján, az abban felhozott indokokra különös figyelemmel eljárását megvizsgálja, hogy saját hatáskörben eljárva nincs-e helye határozata módosításának, illetve kijavításának, kiegészítésének. Ha a döntést saját hatáskörben nem kívánja módosítani úgy a fellebbezés megérkezésétől számított öt munkanapon belül a fellebbezést az ügy összes iratával együtt az államigazgatási hivatalhoz kell felterjesztenie. A felterjesztést követően az elsőfokú hatóság a Ket. 102 § (6) bekezdése szerint értesíti a nem fellebbező ügyfeleket arról, hogy a döntés nem vált jogerőssé, továbbá, hogy a fellebbezés elbírálására az államigazgatási hivatal jogosult. Az államigazgatási hivatal a fellebbezést a Ket 103. és 104. § -aiban foglaltak alapján és figyelembevételével bírálja el.

17. A Ket. 109. § (1) bekezdése értelmében az ügyfél a jogerős határozat felülvizsgálatát a közléstől számított harminc napon belül kérheti jogszabálysértésre való hivatkozással. A Ket. 66. § (2) bekezdése szerint a keresetindításra megállapított határidő elmulasztásával kapcsolatos igazolási kérelmet a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság bírálja el. A Pp. 330. § (5) bekezdése értelmében a közigazgatási szerv a hozzá elkésztett benyújtott keresetlevelet nem utasíthatja el, köteles azt a bírósághoz továbbítani. Mivel a keresetlevél a végrehajtás felfüggesztésére irányuló kérelmet is tartalmaz, az elsőfokú döntést hozó hatóság az ügy iratait – a Pp. 330. § (2) bekezdésében foglaltak alapján – három napon belül terjeszti fel a másodfokon eljáró szervnek. A Ket. 109. § (4) bekezdése alapján ezzel egyidejűleg értesítenie

kell azokat, akiknek jogát vagy jogos érdekét a felülvizsgálat érinti. A végrehajtás a felfüggesztésre irányuló kérelem elbírálásáig nem foganatosítható. A másodfokú hatóság a keresetlevélben foglaltak alapján megvizsgálja eljárását, mivel lehetősége van a Ket. 114. §-ában foglaltak figyelembevételével a döntés módosítására, illetve visszavonására. Ha erre nincs ok, a fellebbezést elbíráló közigazgatási szerv – a keresetlevélre tett érdemi észrevételei és álláspontja ismertetése mellett – nyolc napon belül az ügy iratait továbbítja a megyei bírósághoz. A Pp. 332. § (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a bíróságnak nyolc napon belül kell döntenie a végrehajtás felfüggesztéséről és az igazolási kérelemről.

18. A hibát – a döntés Ket. 121. § (1) bekezdés b) pontja szerinti semmissége miatt – a szervezeti egység vezetőjének jelzése alapján a felügyeleti szervi feladatokat ellátó képviselőtestület vagy a Ket. 114. § (1) és (6) bekezdésére figyelemmel a polgármester hivatalból folytatott döntés-felülvizsgálati eljárásában lehet korrigálni. A döntés megsemmisítése esetén nem kell tekintettel lenni az ügyfél jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogára sem, hiszen a döntés jogerőre emelkedése óta három év még nem telt el [Ket. 121. § (4) bekezdés a) pont]. A döntés megsemmisítését követően az eljárásra illetékes hatósághoz a kérelmet és az ügyben keletkezett iratokat a Ket. 22. § (2) bekezdése alapján haladéktalanul át kell tenni.

19. Ket. 102. § (5) bekezdés; Ha a szakhatóság határidőben nem nyilatkozott a fellebbezésben foglaltakra, azt úgy kell tekinteni, hogy a korábban adott állásfoglalását fenntartja.

20. Az ügyész az óvásban a Ket. 114. § (3) bekezdésében foglaltak megsértését állapította meg. Eszerint a döntést a hatósági nyilvántartásba, illetve a hatósági igazolványba felvett téves bejegyzés, valamint az állampolgársági bizonyítvány ténymegállapítása kivételével nem lehet módosítani vagy visszavonni, ha az jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot sértene. Az ügyfél nemcsak megszerezte a jogot, hanem folyamatosan gyakorolta is, ezért az elsőfokú hatóság nem vonhatta volna vissza a határozatát. Az elsőfokú hatóság teendője, hogy visszavonja az eredeti elsőfokú határozatot visszavonó határozatát. Ezzel tulajdonképpen a visszavont határozat újból „feléled”, tehát az ügyfél újból jogerős engedéllyel gyakorolja az engedélyezett tevékenységet, így megszűnik a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jog sérelme. A másodfokú hatóság nem tudja felügyeleti eljárás keretében orvosolni az engedélyező határozatban elkövetett jogsértést, mivel a Ket. 115. § (3) bekezdés c) pontja szerint a hatóság döntése nem változtatható és semmisíthető meg, ha semmisségi ok hiányában az ügyfél jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogát sértené. A Ket. 120. §-a szerint, ha az ügyész az e

törvény hatálya alá tartozó ügyben nyújt be óvást, felszólalást, figyelmeztetést vagy jelzést a hatóság döntése, eljárása, vagy mulasztása ellen, annak elbírálására a Magyar Köztársaság Ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvénynek (a továbbiakban: Ütv.) az ügyészi felügyeletre vonatkozó V. fejezetében, valamint a VII. fejezetében foglaltak az irányadók. Az Ütv. 14. § (3) bekezdése szerint, ha az ügyész az óvást egyedi ügyben hozott jogerős rendelkezés ellen annak közlésétől számított három éven túl nyújtja be, az óvás folytán tett intézkedés jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogokat nem sérthet. A jogsértés megszüntetésére tehát az a megoldás kínálkozik, hogy akár az elsőfokú, akár a másodfokú hatóság javaslatot tesz az ügyész számára, hogy nyújtson be óvást az eredeti engedélyező határozat ellen. Ha az ügyész benyújtja az óvást az elsőfokú hatósághoz, az óvás nyomán az jogosult lesz az engedélyező határozat visszavonására, mivel a döntés közlésétől még nem telt el három év.

21. Az elsőfokú hatóság a Ket. 99. § (1) bekezdésére figyelemmel – mely szerint a fellebbezést a döntés közlésétől számított 10 munkanapon belül lehet előterjeszteni – vizsgálja, hogy az ügyfél a fellebbezését a fellebbezési határidőn belül nyújtotta-e be. Ennek megállapításakor figyelemmel kell lenni a Ket. 65. § (1) bekezdésére, amely szerint a határidőbe nem számít bele a kézbesítésnek a napja. Fentiek alapján megállapítható, hogy fellebbező a fellebbezését a határozat kézbesítését követő 11. munkanapon nyújtotta be ezért az I. fokú hatóság a Ket. 102. § (3) bekezdése alapján az elkésett fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, amely döntés ellen a Ket. 98. § (3) bekezdése alapján önálló fellebbezésnek van helye.

22. Nem, mivel a Ket. 105. § (7) bekezdése értelmében a másodfokú döntést hozó hatóság a fellebbezés elbírálása érdekében megküldött iratokat a döntés meghozatalát követően visszaküldi a döntéssel együtt az első fokú döntést hozó hatósághoz, amely intézkedik a döntés kézbesítése iránt. A Ket. 33. § (1) bekezdése szerint pedig, ha a törvény valamely eljárási cselekmény teljesítésének határidejéről nem rendelkezik, a hatóság haladéktalanul, de legkésőbb öt munkanapon belül gondoskodik arról, hogy az eljárási cselekményt teljesítse.

23. Az elsőfokú hatóság intézkedése törvényt sértő, ugyanis a fellebbezés és az iratok felterjesztése előtt döntenie kellett volna a költségmentesség kérdésében.

24. A Ket. 102. § (5) bekezdése alapján ha a szakhatóság nem tartja fenn döntését, és a felterjesztésre nyitva álló határidőn belül az elsőfokú hatóság nem módosítja a döntését, úgy a másodfokú hatósághoz kell a fellebbezést felterjeszteni, az előzményiratokkal együtt.

25. Ket. 102. § (3) bekezdés; Az elkésett fellebbezést, a fellebbezésre nem jogosulttól származó fellebbezést, valamint az önálló fellebbezéssel meg nem támadható végzés ellen irányuló fellebbezést az első fokú döntést hozó hatóság érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. Ha az ügyfél a fellebbezéssel együtt nyújt be kérelmet a fellebbezési eljárásban való költségmentessége iránt, erről a kérelemről az elsőfokú döntést hozó hatóság dönt.

26. Ket. 112. § (1) bekezdés; Ha az ügyfélnek a jogerős határozattal lezárt ügyben a határozat jogerőre emelkedését követően jutott tudomására a határozat meghozatala előtt már meglévő, az eljárásban még el nem bírált és az ügy elbírálása szempontjából lényeges tény, adat vagy más bizonyíték, a tudomásszerzéstől számított tíz munkanapon belül újrafelvételi kérelmet nyújthat be, feltéve, hogy elbírálása esetén az ügyfélre kedvezőbb határozatot eredményezett volna. A hatóság az újrafelvételi kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, ha a határozat jogerőre emelkedésétől számítva hat hónap eltelt. Az újrafelvételi kérelmet az elsőfokú hatóság bírálja el.

27. A regionális államigazgatás hivatal az elkésett fellebbezést megküldi Z. városi jegyzőnek. Ket. 102. § (7) bekezdés; Ha a fellebbezést a fellebbezés elbírálására jogosult hatóságnál nyújtják be, a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság a fellebbezést megküldi az elsőfokú döntést hozó hatóság részére, amely a (4)-(6) bekezdés alapján jár el azzal, hogy a fellebbezés megérkezésétől számított öt munkanapon belül kell felterjesznie a fellebbezést az ügy összes iratával a fellebbezés elbírálására jogosult hatósághoz. Z. városi jegyző érdemi vizsgálat nélkül elutasítja az elkésett fellebbezést. Ket. 102. § (3) bekezdés; Az elkésett fellebbezést, a fellebbezésre nem jogosulttól származó fellebbezést, valamint az önálló fellebbezéssel meg nem támadható végzés ellen irányuló fellebbezést az első fokú döntést hozó hatóság érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. Ha az ügyfél a fellebbezéssel együtt nyújt be kérelmet a fellebbezési eljárásban való költségmentessége iránt, erről a kérelemről az elsőfokú döntést hozó hatóság dönt.

28. Igen, történt törvénysértés, az államigazgatási hivatal döntése a Ket. 121. § (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel semmis. Az államigazgatási hivatal nem dönthetett volna az újrafelvételi kérelem elutasításáról. A Ket. szerint az újrafelvételi kérelmet az elsőfokú hatóságnak kellett volna érdemi vizsgálat nélkül elutasítania végzésben. Ket. 112. § (2) bekezdés d) pont; A hatóság az újrafelvételi kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, ha azt törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben önkormányzati rendelet kizárja. Ket. 112. § (4) bekezdés; Az újrafelvételi kérelmet az elsőfokú hatóság bírálja el.

Mindezekre tekintettel az államigazgatási hivatalnak az ügyet – hatáskör hiánya miatt – át kellett volna tennie az elsőfokú hatóságához.

29. Igen, történt törvénysértés. A Ket. szerint az államigazgatási hivatal már nem vonhatta volna vissza a döntését. Ket. 114. § (2) bekezdés: Az (1) bekezdés szerinti eljárás lefolytatására - az Alkotmánybíróság határozata vagy ügyészi óvás alapján indított eljárás kivételével - a hatóság csak egy ízben, és ha törvény eltérően nem rendelkezik, a döntés közlésétől számított egy éven belül jogosult. Ha a döntés bírósági felülvizsgálata van folyamatban, a hatóság az érdemi ellenkérelem előterjesztéséig vonhatja vissza a döntését.

30. Az elsőfokú hatóság intézkedése törvénysértő, ugyanis a fellebbezést és a hiánypótlásra benyújtott iratokat iratok felterjesztése előtt meg kell küldenie a szakhatóságnak, aki állásfoglalását kijavíthatja, kiegészítheti vagy módosíthatja.

31. Nem. A Ket. 102. § (1) bekezdése szerint a fellebbezést annál a hatóságnál kell előterjeszteni, amely a megtámadott döntést hozta. A (3) bekezdés szerint az elkésett fellebbezést az elsőfokú döntést hozó hatóság érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. Ebből következik, hogy hatásköri okból át kell tenni a fellebbezést az elsőfokú hatósághoz.

32. A Ket. módosított 105. § (2) bekezdése szerint a másodfokú döntést hozó hatóság a döntés megsemmisítése mellett az ügyben elsőfokú döntést hozó hatóságot végzésben új eljárásra utasíthatja. Tehát a döntés formája végzés. A módosítás egyértelművé teszi, hogy a másodfokú döntést hozó hatóság ebben az esetben nem az ügy érdemében dönt. Mivel sem a Ket. 98. § (3) bekezdése, sem a Ket. más szabálya nem biztosítja e végzés ellen a fellebbezést, ezért önálló fellebbezésnek nincs helye és bírósági felülvizsgálata sem kérhető.

33. A Ket. módosított 102. § (5) bekezdése szerint az elsőfokú döntést hozó hatóság megküldi a fellebbezést a szakhatóságoknak. A szakhatóság az iratok (4) bekezdés szerinti felterjesztéséig szakhatósági állásfoglalását kijavíthatja, kiegészítheti vagy módosíthatja. A szakhatóság a fellebbezésről kialakított álláspontjáról is nyilatkozhat. Ha a szakhatóság határidőben nem nyilatkozik, azt úgy kell tekinteni, hogy az állásfoglalását fenntartotta.

34. A Ket. 121.§ (1) bekezdés c) pontja alapján a határozatot meg kell semmisíteni, ha a határozatot a szakhatóság megkeresése nélkül hozták meg. Ha a határozat jogerőre emelkedése óta 3 év nem telt el, akkor a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogokra sem kell figyelemmel lenni. [Ket. 121. § (4) bekezdés] Ha az ügyfélnek a jogszabálysértő döntésből

kára származott (beruházások költsége, tervezői megbízási díj, stb.), akkor polgári jogi úton közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítését kérheti az elsőfokú építésügyi hatósággal szemben a megyei bíróságtól.

35. Az illetékes miniszter Ket. módosított 115. § (2) bekezdésében biztosított felügyeleti jogkörében eljárva végzéssel megsemmisítette a regionális államigazgatási hivatal másodfokon hozott elsőfokú végzését a Ket. szintén módosított 121. § (1) bekezdés b) pontjában és a Ket. ugyancsak módosított 102. § (3) bekezdésében foglaltakra hivatkozással. A Ket.-novella 75. § (1) bekezdése ugyanis – a 2009. október 1-je után indult eljárások tekintetében – módosította a Ket. 102. § (3) bekezdését. Eszerint az elkésett fellebbezést az elsőfokú döntést hozó hatóságnak kell érdemi vizsgálat nélkül elutasítani, mellyel szemben a Ket. 98. § (3) bekezdése alapján előterjeszhető, határidőben érkezett fellebbezés elbírálására jogosult csupán a regionális államigazgatási hivatal, mint felügyeleti szerv.

36. A minisztériumi célellenőrzésről készült összefoglaló tanúsága szerint tévedett a megyei földhivatal, mivel a Ket. 105. § (2) bekezdésében rögzítettek alapján a másodfokú döntést hozó hatóságnak nem határozatban, hanem végzésben kellett volna döntenie az elsőfokú döntés megsemmisítéséről és az elsőfokú hatóság új eljárásra utasításáról. Ezen formaválasztási hiba mellett tévedett a megyei földhivatal a jogorvoslati tájékoztatás vonatkozásában is, mivel a Ket. módosított 109. § (2) bekezdése és 98. § (2) és (3) bekezdése értelmében e végzés formájában meghozott döntés ellen nincs helye bírósági felülvizsgálatnak.

37. A másodfokú hatóság az eljárást végzéssel megszünteti, végzése ellen pedig további fellebbezési jogot biztosít.

38. A határozat az ügy érdemére kiható alaki hibában szenved, hiszen a polgármesteri hivatal nem eljáró hatóság. A helyes megjelölés az Ötv. 7. §-ának (1) bekezdése szerint a jegyző vagy a polgármesteri hivatal ügyintézője (pl. gyámhivatal, anyakönyvvezető) lett volna. A határozatot meg kell semmisíteni, és a hatáskörrel bíró szervet szükség esetén új eljárásra kell utasítani, hiszen a döntés gyakorlatilag hatáskör hiányában született meg.

39. A Kft. törvényes képviselője az ügyvezető. A fellebbezést a Ket. 102. § (3) alapján, mint nem jogosulttól származó fellebbezést végzéssel érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani.

40. Az ügyész óvást jogszabálysértés esetén a határozatot hozó hatósághoz, vagy annak felügyeleti szervéhez nyújthatja be [Ket. 118. § (1) bekezdés]. Annak eldöntése, hogy az ismertetett jogszabályi rendelkezésen belül melyik szervhez nyújtja be az ügyész az óvást, az ügyész mérlegelési jogkörébe tartozik. Ha az óvást az ügyész közvetlenül a felügyeleti szervhez nyújtotta be, a felügyeleti szerv 30 napon belül köteles azt elbírálni. [Ket. 118. § (2) bekezdés]. Ebből a jogszabályi rendelkezésből az következik, hogy ilyen esetben a felügyeleti szervnek kell az óvást elbírálni, azt nem küldheti meg az óvással megtámadott döntést hozó szervhez elbírálásra. Így az ügyészi óvás elbírálásának rendje törvénysértő volt.

41. Igen, figyelemmel a Ket. 121. § (1) bekezdésének d) pontjára.

42. A határozatot hozó elsőfokú szervnek el kell bírálnia az igazolási kérelmet, és ha nem fogadja el, az elutasító végzés ellen önálló fellebbezést kell biztosítani [Ket. 102. § (4) bekezdés]

43. Az első fokon eljáró közlekedési igazgatási hatóság a fellebbezést a Ket. 102. § (3) bekezdése értelmében érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

44. A Ket. 105. § (2) bekezdése értelmében a másodfokú hatóság a döntés megsemmisítése mellett az elsőfokú szervet végzésben új eljárás lefolytatására utasítja. A végzés ellen önálló jogorvoslatnak helye nincs.

45. Az eljáró hatóság először dönt az igazolási kérelemről [Ket. 66. § (2) bekezdés és 102. § (4) bekezdés alapján], majd ha helyt ad az igazolási kérelemnek, de döntését nem módosítja vagy vonja vissza, a fellebbezési eljárást a másodfokú hatóság folytatja le. Abban az esetben, ha az elsőfokú hatóság nem ad helyt az igazolási kérelemnek, a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasítja a Ket. 102. § (3) bekezdése értelmében.

46. Tekintettel arra, hogy a fellebbezés arra nem jogosulttól származik, azt az első fokon eljáró hatóság a Ket. 102. § (3) bekezdése alapján érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

47. Nem jogerős határozat ellen is folyhat felügyeleti eljárás. Problematikus helyzetet jelent, hogy ugyanazon döntés „ellen” egyidejűleg két jogorvoslati eljárás folyik. A konkrét esetben az javasolható, hogy a másodfokú szerv a fellebbezési eljárást folytassa le, mivel az az elsőfokú döntés megváltoztatását vagy megsemmisítését bármely okból (pl. az ügyfél érdeksérelme miatt) lehetővé teszi, míg a felügyelet rendjén ugyanez csak jogszabálysértés esetén lehetséges [Ket. 115. § (2) bekezdés].

48. A szociális és munkaügyi miniszter a regionális szociális és gyámhivatal határozatát – hatáskör hiánya miatt – a Ket. 121. § (1) bekezdés b) pontja alapján – megsemmisíti. A Ket. 102. § (3) bekezdésére figyelemmel a regionális szociális és gyámhivatalnak az elkésett fellebbezés elbírálását át kellett volna adnia a hatáskörrel rendelkező elsőfokú hatóságnak.

49. A hatályos Ket. szabályaiból adódóan az elsőfokú hatóság kénytelen lefolytatni a megismételt elsőfokú eljárást, és az sem kizárt, hogy egy esetleges fellebbezés nyomán újra másodfokú határozat is születik. Könnyen lehet, hogy ez idő alatt a közigazgatási per még le sem zárul. Igazi gondot az jelent, ha a bíróság utóbb ítéletével azt mondja ki, hogy jogszabálysértő volt az elsőfokú hatóságot új eljárásra utasítani, hiszen az új eljárás már rég lezajlott (esetleg újabb másodfokú eljárás is).

Ez okból a megoldás az lehet, ha utóbb a bíróság ítéletének megfelelően az első- szükség esetén a másodfokú hatóság orvosolja az esetlegesen fennálló problémákat (módosítás, visszavonás; esetleges felügyeleti eljárás keretében). Mivel az eljárás 2009. október 1-je előtt indult, ezért az elsőfokú hatóságnak a megismételt eljárást a közigazgatási per befejeződéséig a Ket. 2009. szeptember 30-án hatályos 32. §-ának (2) bekezdése alapján felfüggesztheti. A 2009. október 1-jén hatályba lépő Ket. ezt a problémát is megszünteti [105. § (2)-(3) bekezdés], mivel az új eljárásra utasítás végzés formáját ölti, mely ellen sem fellebbezéssel, sem bírósági felülvizsgálattal élni nem lehet.

50. A megoldás a fellebbezés elutasítása. A használatba vételnek nem feltétele a hálózatra csatlakozási díj, közmű fejlesztési hozzájárulás megfizetése. A rendeltetésszerű és biztonságos használat feltételeinek meglétét kell az építési hatóságnak vizsgálnia. A felhozott indokok nem relevánsak a használatba vételi eljárásban.

51. Helyes döntés, hibás jogorvoslati kioktatás. Ket. 104. § (2) bekezdés, 98. § (2) bekezdés; Ez az egyöntetű bírói gyakorlat alapján azt a következményt vonja maga után, hogy a jogorvoslatra nyitva álló határidő nem járt le.

52. A Ket. 107. § (1) bekezdése szerint önkormányzati hatósági ügyben átruházott hatáskörben hozott elsőfokú döntéssel szembeni fellebbezés elbírálása a képviselő-testület hatáskörébe tartozik. A Ket. 105. § (1) bekezdése alapján a másodfokon eljáró szerv a döntést helybenhagyja, feltéve, hogy nem szükséges a határozat megváltoztatása vagy megsemmisítése.

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy az átruházott hatáskörben eljáró polgármester a döntést a hatályos önkormányzati rendeletnek megfelelően, jogszerűen hozta meg és a fellebbező által felhozott indokok a határozat megsemmisítésének vagy módosításnak alapjául nem szolgálhatnak, a rendelet alapján a közterület-használati díj mérséklésére nincs lehetőség. A kérelmező kérte részletfizetés megállapítását, arra az esetre, ha a határozatot a testület nem vonná vissza. A Ket. 74. § (1) bekezdése szerint ha a kötelezés jellege megengedi, a hatóság részletekben történő teljesítést engedélyezhet. Tekintettel a közterület-használati díj mértékére, a képviselő-testület a közterület-használati díj két részletben történő megfizetését engedélyezheti

53. a) Az első fokú eljáró hatóság elbírálja az igazolási kérelmet. Ha annak helyt ad, a fellebbezést a végzés jogerőre emelkedését követő 5 munkanapon belül az ügy összes iratával és az ügyre vonatkozó álláspontjáról történő nyilatkozatával együtt felterjeszti az annak elbírálására jogosult szervhez. [Ket. 102. § (4) bekezdése], ezt követően értesíti a nem fellebbező ügyfeleket arról, hogy a döntés a fellebbezés folytán nem vált jogerőssé, s annak elbírálására mely hatóság jogosult [Ket. 102. § (7) bekezdése].

b) A fellebbezést az első fokú eljáró hatóság érdemi vizsgálat nélkül végzéssel elutasítja [Ket. 30. § d) pontja, 102. § (3) bekezdése]. A végzés ellen fellebbezésnek van helye [Ket. 98. § (3) bekezdés c) pontja], erről az ügyfelet a végzésben tájékoztatni kell [Ket. 72. § (2) bekezdése]

54. Ha az eljáró hatóság megállapítja, hogy a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság, a felügyeleti szerv, vagy a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság által el nem bírált döntése jogszabályt sért, a döntését *módosítja vagy visszavonja*. A Ket. 114. § (1) bekezdése értelmében tehát nincs lehetősége az eljáró hatóság mérlegelésére, a hatóságnak eljárási kötelezettsége van. Ha jogszabálysértést észlel, úgy *köteles* a jogszabálysértő döntését módosítani, vagy visszavonni egy éven belül. Erre a hatóságnak a Ket. 114. §-ának (3) bekezdése alapján – mivel nem hatósági igazolvány vagy állampolgársági bizonyítvány ténymegállapítása volt az eljárás tárgya – akkor van lehetősége, ha ezzel nem sért jóhiszeműen szerzett vagy gyakorolt jogot. Mivel ebben az esetben csak a határozat indokolásának kiegészítéséről van szó, ezért nem merül fel a jóhiszeműen szerzett vagy gyakorolt jog sérelme.

55. A Ket. 102. § (3) bekezdése szerint az elkésett fellebbezést az elsőfokú döntést hozó hatóságnak kell érdemi vizsgálat nélkül elutasítania. A másodfokú hatóság – hatáskör hiánya miatt – az ügyet átteszi az elsőfokú hatósághoz.

56. A másodfokú hatóságnak nincs hatásköre az ügy elbírálására, a Ket. szerint egyes eljárási kérdésekben, így a fellebbezési jogosultság kérdésében az elsőfokú hatóságnak kell döntenie. Át kell tennie az elsőfokú hatósághoz az ügyet.

57. D. E. alaptalanul hivatkozik a jóhiszemű jogszerzésre. A bírói gyakorlat szerint nem tekinthető jóhiszemű jogszerzőnek az a személy, akinek a határozat meghozatalakor tudomása volt arról, hogy a határozatban biztosított kedvezmény őt jogszerűen nem illeti meg. A gyakorló ingatlanjogásznak ismernie kellett a vonatkozó jogszabályokat az ingatlanépítésekkel kapcsolatban, amit az bizonyít, hogy maga nem is kért 100%-os támogatást. Ugyanakkor tudnia kellett azt, hogy a teljes támogatási összeg őt jogszerűen nem illetheti meg, ennek folytán jóhiszemű jogszerzésről sem beszélhetünk.

58. L. K. alaptalanul hivatkozik a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogainak sérelmére a határozat kiegészítése kapcsán. Valóban kiegészítésre került sor, hiszen az ügy érdekéhez tartozó kérdésben nem döntött a hatóság. De a járművezetés jogát biztosító engedélyt még nem kapta vissza, vagyis a jogot csak akkor gyakorolta volna, ha a kiegészítő határozat meghozatalára a jogosítvány visszaadását követően került volna sor. A jogok gyakorlására így hivatkozni nem lehet.

VIII. FEJEZET

VÉGREHAJTÁS: MEGOLDÁSOK

1. A hatóság döntése végrehajtható, ha a döntés jogerőre emelkedett és a teljesítésre megállapított határidő vagy határnap eredménytelenül telt el. [Ket. 127. § (1) bekezdés a) pont] Ebben az esetben tehát a végrehajtás foganatosítására a határozat jogerőre emelkedését követő 180. nap eltelte után kerülhet sor. Az eljárási bírság ebben a formában – a bontást elrendelő határozatban – nem szabható ki. Megjegyezzük, eljárási bírságnak az elsőfokú eljárásban és a jogorvoslati eljárásban is helye lehet. A hatóság azonban az eljárási bírságot végzésben állapítja meg, amely ellen önálló fellebbezésnek van helye [Ket. 98. § (3) bekezdés g) pont].

2. A jogerő a másodfokú eljárásban hozott az eljárást megszüntető elsőfokú végzéshez kötődik, melyet a Ket. 128. § (3) bekezdése egyértelműen kimond, ezzel megszüntetve a korábban tapasztalható eltérő joggyakorlatot. Mivel a fellebbezési eljárást megszüntető végzés másodfokú eljárásban hozott elsőfokú végzésnek minősül, mellyel szemben – a Ket. 98. § (5) bekezdése alapján, figyelemmel a 98. § (3) bekezdés b) pontjában foglaltakra is – önálló fellebbezésnek van helye, ezért a határozat csak akkor emelkedik jogerőre, amikor a fellebbezési eljárást megszüntető végzés. A végzést május 23-án hétfőn veszi át az ügyfél, erre tekintettel a fellebbezési határidő (10 munkanap) utolsó napja június 6-a, tehát a végzés és a határozat június 7-én emelkedik jogerőre.

3. A felügyeleti szerv megsemmisíti az elsőfokú hatóság eljárási bírságot kiszabó végzését, és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására utasítja, mert az elsőfokú hatóság elmulasztotta a *végrehajtás* elrendelését, ennek hiányában pedig nincs helye eljárási bírság kiszabásának. Hivatalbóli eljárás esetén a Ket. 129. §-a szerint ezt megelőzi a teljesítés hivatalbóli vizsgálata. Kérelemre indult ügy esetén általában elegendő a jogosult bejelentése és a végrehajtás iránti kérelme a nemteljesítés megállapításához. Kétség esetén ilyenkor is lehet ellenőrizni a teljesítést (helyszín megtekintése, felek meghallgatása). Eljárási bírság kiszabásának csak a jogszerűen elrendelt végrehajtási eljárás esetén van helye. A Ket. 140. § (1) bekezdés d) pontja szerint a végrehajtást foganatosító szerv „ha a teljesítés elmaradása a kötelezettnek felróható, a kötelezettel szemben vagyoni helyzete és jövedelmi viszonyai vizsgálata nélkül eljárási bírságot szabhat ki.” A végrehajtási eljárásban kiszabott eljárási

bírság a végrehajtás elősegítésének egyik módja meghatározott cselekmény végrehajtása esetén, amit a végrehajtást elrendelő végzés is tartalmazhat, figyelemmel a Ket. 142. § (1) bekezdésére is. Az eljárási bírság kiszabása során a Ket. 61. § (4) bekezdésében foglalt mérlegelési szempontokat figyelembe kell venni, a döntés indokolásának a Ket. 72. § (1) bekezdés ec) pontja szerint tartalmaznia kell a mérlegelésben szerepet játszó szempontokat és tényeket, enélkül a döntés megalapozatlan.

4. A végrehajtás foganatosítása előtt a végrehajtást el kell rendelni a Ket. 129. §-a alapján. Ezt követően lehet – a jogi feltételek fennállása esetén – további eljárási cselekményt végezni, például eljárási bírságot kiszabni. Ez esetben a vagyoni és jövedelmi helyzetet a Ket. 140. § (1) bekezdés d) pontja alapján nem kell vizsgálni.

5. Nem. A Ket. 61. § (1) bekezdése „Az e törvényben meghatározott esetekben a kötelezettség felróható megszegése esetén” engedi a bírság kiszabását. A bírság kiszabása előtt – a Ket. 130. §-a alapján – el kellett volna rendelni a döntés végrehajtását.

6. A Ket. 148. § (2) bekezdése alapján a végrehajtást fel kell függeszteni a jogutódlás tárgyában hozott végzés jogerőre emelkedéséig. A végrehajtás felfüggesztéséig foganatosított végrehajtási cselekmények hatályosak maradnak, tehát a letiltást az utolsó havi nyugdíjból teljesíteni kell. A kötelezett hagyatékának jogerős átadása után a hatóságnak a Ket. szabályai alapján végzést kell hoznia a jogutódlásról, amely ellen önálló fellebbezésnek van helye [Ket. 16. § (6) bekezdés]

A Ket. 16. § (3) bekezdése alapján – indokolt esetben a teljesítési határidő egy alkalommal történő meghosszabbításával – lehetőséget kell adni a jogutódnak a kötelezettség önkéntes teljesítésére. A határidő meghosszabbítása esetén a Ket. 149. § (1) bekezdésének g) pontja értelmében a végrehajtást meg kell szüntetni.

IX. FEJEZET

AZ ELJÁRÁSI KÖLTSÉGEK: MEGOLDÁSOK

1. A névváltoztatási kérelmet az anyakönyvvezető helyesen terjesztette fel az IRM-hez, mivel az említett anyakönyvi jogszabályhely a hatáskört az anyakönyvi ügyekért felelős miniszternek címezte, azonban a költségmentesség kérdésében nem dönthetett volna, mivel a Ket. 159. § (1) bekezdése alapján annak engedélyezése az eljáró hatóság jogköre.

2. Mindenekelőtt tisztázandó, hogy a bejelentőt ügyfélnek kell-e tekinteni. Annak tekintendő, ugyanis a helyiség rendeltetésétől eltérő célú használata közvetlenül érintheti a lakók és garázshasználók (tulajdonosok és bérlők) jogát, jogos érdekét. A jogesetben fellelhető eljárási hibák:

- Egyszerűsített végzésnek adott esetben nincs helye, ugyanis van ellenérdekű ügyfél.

- Az eljárási illeték is eljárási költség, tehát a hatóság rendelkezett eljárási költségről.

- Az egyszerűsített döntés ellen nincs jogorvoslat.

- A Ket. hatálya alá tartozó ügyekben nincs helye panasznak.

- Közérdekű bejelentés alapján indulhat – hivatalból – eljárás, de itt nem erről van szó.

- „Ha az ellenérdekű ügyfelek részvételével folyó eljárás amiatt indult, mert a kérelmező a másik ügyfél jogellenes magatartását sérelmezte, a hatóság az eljárási költségek viselésére kötelezi

b) a kérelemnek megfelelő döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet.” (Ket. 154. § (1) bek.)

3. A Ket. vonatkozó rendelkezései alapján a jelenlegi gyakorlat szerinti megoldás jó, de a szakértő részére történő átutalás a Magyar Államkincstáron keresztüli kifizetéssel elhúzódik, általában 1-2 hónap alatt történik meg. Ugyanakkor az eljárásban közreműködő szakértőnek a kibocsátott számla alapján és a vonatkozó jogi szabályozás értelmében az áfát az adóhatóság részére a megadott határidőre be kell fizetnie (pl. egy 50-100 ingatlant érintő kisajátítási eljárásban az áfa-tartalom jóval meghaladja az egymillió Ft-ot). A Ket. 156. § (1) bekezdése

alapján „a kérelemre indult eljárásban az egyéb eljárási költséget – ha törvény másként nem rendelkezik – a kérelmező ügyfél előlegezi meg, illetve viseli.” Ezzel a megoldással az eljárás megindításakor a hatóság végzéssel kötelezi az általa becsült összegnek a hatóság számlájára történő befizetésére a kisajátítást kérőt, majd az eljárás lezárását követően azt a hatóság a szakértő részére haladéktalanul kifizeti, és csak a különbözet kiegyenlítése vonatkozásában kell az eljárás lezárását követően a szükséges intézkedéseket megtenni.

4. A Ket. 157. § (3) bekezdése szerint ez esetben a hatáskörrel rendelkező illetékes hatóság megtéríti a kijelölt hatóságot terhelő egyéb eljárási költséget.

5. A hatályos illetéktörvény szerint a másolatért oldalanként 100 Ft-ot kell fizetni. A jogszabály a másolatkészítés módja tekintetében nem tesz különbséget a másolási technikák között, így az ügyfél álláspontja nem jogszerű. Ha nem akar fizetni, e körülményt jegyzőkönyvezni kell és az eljárást lezáró határozatban, vagy a költséget megállapító végzésben kell a fizetési kötelezettségéről rendelkezni.

TARTALOMJEGYZÉK

I. FEJEZET	2
ALAPELVEK, ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK	2
II. FEJEZET.....	10
JOGHATÓSÁG, HATÁSKÖR, ILLETÉKESSÉG	10
II/A. FEJEZET	14
AZ ELEKTRONIKUS ÜGYINTÉZÉS	14
III. FEJEZET	15
AZ ELSŐFOKÚ ELJÁRÁS	15
IV. FEJEZET	48
A HATÓSÁG DÖNTÉSEI	48
V. FEJEZET	56
HATÓSÁGI BIZONYÍTVÁNY, IGAZOLVÁNY ÉS NYILVÁNTARTÁS	56
VI. FEJEZET	57
A HATÓSÁGI ELLENŐRZÉS	57
VII. FEJEZET	59
JOGORVOSLATOK.....	59
VIII. FEJEZET	73
VÉGREHAJTÁS.....	73
IX. FEJEZET.....	75
AZ ELJÁRÁSI KÖLTSÉGEK	75
I. FEJEZET	77
ALAPELVEK, ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK: MEGOLDÁSOK.....	77
II. FEJEZET.....	86
JOGHATÓSÁG, HATÁSKÖR, ILLETÉKESSÉG: MEGOLDÁSOK	86
II/A. FEJEZET	90
AZ ELEKTRONIKUS ÜGYINTÉZÉS: MEGOLDÁSOK	90

III. FEJEZET	91
AZ ELSŐFOKÚ ELJÁRÁS: MEGOLDÁSOK.....	91
IV. FEJEZET	118
A HATÓSÁG DÖNTÉSEI: MEGOLDÁSOK	118
V. FEJEZET	125
HATÓSÁGI BIZONYÍTVÁNY, IGAZOLVÁNY ÉS NYILVÁNTARTÁS: MEGOLDÁSOK.....	125
VI. FEJEZET	126
A HATÓSÁGI ELLENŐRZÉS: MEGOLDÁSOK	126
VII. FEJEZET	128
JOGORVOSLATOK: MEGOLDÁSOK.....	128
VIII. FEJEZET	143
VÉGREHAJTÁS: MEGOLDÁSOK.....	143
IX. FEJEZET.....	145
AZ ELJÁRÁSI KÖLTSÉGEK: MEGOLDÁSOK.....	145
TARTALOMJEGYZÉK	147